

flacăra

anul XXXII
37 (1474)
VINERI
16 SEPTEMBRIE
1983

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

**Secretarul general
al partidului,
președintele
republicii,
tovarășul
NICOLAE
CEAUȘESCU,
a deschis noul an
de învățămînt
printr-o strălucită
cuvîntare
în centrul
universitar
Cluj-Napoca**

LA ORA CIND REVISTA INTRĂ LA TIPAR, CUVINTAREA CONTINUĂ. COMENTARIUL IN NUMĂRUL VIITOR.

**Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu,
împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județele Mureș și Cluj**

Comentarii în pag. 2-5

Iubirea de frumos

Încep școlile

Mulți copii pleacă de acasă pentru câteva ceasuri zilnic din grija și dragostea părinților în grija și dragostea învățătorilor, profesoriilor lor.

Popoarele vechi puneau mare preț pe pedagog. Chipul unui profesor atîrnă în mare parte de cel al pedagogilor, al învățătorilor unei națiuni.

Mai ales acestora îndrăznesc să le trimit acest cuvînt. De comportarea Dumneavoastră a învățătorilor a profesorilor depinde buna creștere a copiilor noștri într-o măsură mai mare decît o bănuim.

Cum vă îmbrăcați cum vorbiți ce cuvinte luați pe limbă înaintea copiilor cită inimă bună cită dragoste adevărită în faptă și cuvînt toate acestea se imprimă în sufletul curat al copiilor din fața Dumneavoastră.

Anul trecut pe vremea aceasta ascultam pe insula Creta un cuvînt cutremurător adresat învățătorilor de către un mare pedagog al acelei

țării Irineu în care le amintea că relele lor obiceiuri proastele lor cuvinte neașezarea lor lăuntrică să și le lase acasă iar în fața copiilor să ia acel chip demn al Patriei e line milenare pe care trebuie să-l treacă viu în sufletele tinerilor.

Cită dragoste de Patrie de valorile noastre eterne începe să se intruchipeze în acești copii de care răspundeți în veac atîrnă atît de mult de Dumneavoastră! S-o știm asta cu frică și cutremur și bucurie!

IOAN ALEXANDRU

**Acordul global
al echității muncii,
al bunăstării noastre**

pag. 7

**Noi file în dosarul
„Tratamentul
surdității prin
acupunctură“**

pag. 17

**Radu Boureanu: „Avem o generație cu multe valori tinere,
care dau sentimentul liniștitor că literatura, cultura își
vor urma drumul ascendent“**

pag. 9

**În aceste zile,
pe ogoarele
țării,
intensă
activitate
de toamnă**

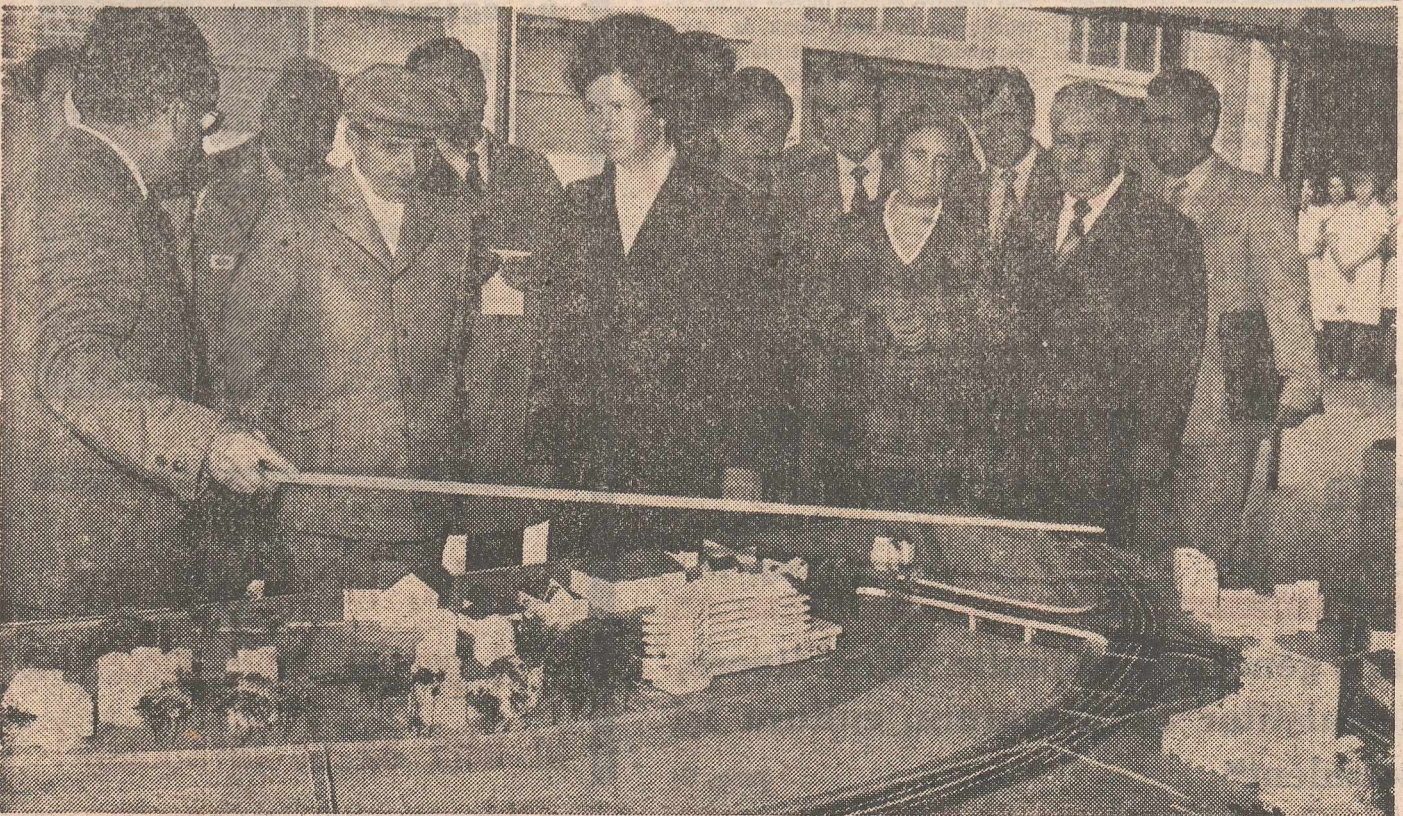
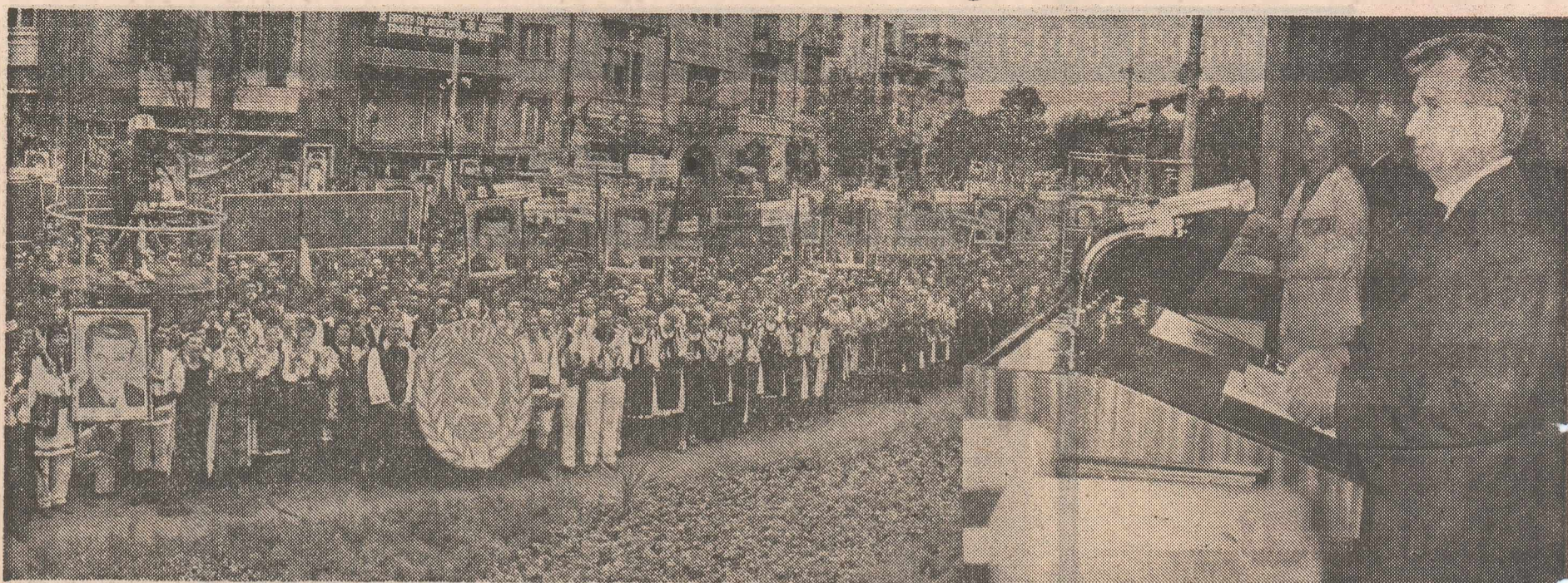

reportaje
în pag. 8

**Copiilor, întregului tineret
al patriei, mult succes
în noul an de învățămînt!**

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, împreună cu tovarășa ELENA CEAUȘESCU, în județul Mureș

Efortul conjugat și fertil

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Mureș — vizită pe agenda căreia au fost înscrise numeroase obiective, cum sînt: Intreprinderea de Sticlă și Falantă Sighișoara, Combinatul Chimic din Tîrnăveni; Intreprinderea Metalurgică „Republica” din Reghin, Combinatul „Azomureș” și Intreprinderea „Electromureș” din Tîrgu Mureș, Stațiunea de Cercetări și Producție pentru Creșterea Bovinelor din Sîngeorgiu de Mureș, Cooperativa Agricolă de Produsție Săulia de Cîmpie, Spitalul Clinic județean — constituie un eveniment remarcabil în viața locuitorilor de pe aceste străvechi meleaguri românești. În cadrul amabilului dialog al secretarului general al partidului cu chimiștii și constructorii de mașini, cu reprezentanții ai organelor locale de partid și de stat, ai unor ministere, o atenție deosebită a fost acordată stabilirii celor mai potrivite soluții și metode menite să permită reducerea în continuare a consumurilor de materii prime și materiale, de energie și combustibil, perfecționarea continuă a organizării producției și muncii, în vederea realizării unei creșteri mai substanțiale a productivității muncii, a diminuării cheltuielilor de producție, sporirii eficienței economice, precum și asigurării unor condiții tot mai bune de muncă și de viață tuturor celor ce trăiesc și muncesc înfrățiți pe plaiurile mureșene.

Un moment înălțător, de fierbinte patriotism l-a constituit marea adunare populară din Tîrgu Mureș. Salutînd cu îndelungi aplauze, urale și ovații apariția la tribună a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, scandînd numele partidului, al patriei noastre socialiste, al conducătorului partidului nostru, cei prezenți au dat expresie unității de nezdruccinat a întregului nostru popor în jurul partidului, al secretarului său general, azeziunii unanime a oamenilor muncii din județul Mureș, fără deosebire de naționalitate, la politica înțeleaptă a partidului și statutului nostru. Prin glasul primului secretar al Comitetului județean Mureș al P.C.R., comuniștii, toți oamenii muncii din județul Mureș și-au exprimat mîndria că tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în fruntea partidului, hotărîrea de a urma cu fermitate revoluționară cuvîntul celui mai iubit fiu al poporului, care slujește cu inepuizabilă energie interesele generale ale țării, ale socialismului și comunismului în România, cunoscut și apreciat pe tot globul prin contribuția de inestimabilă valoare teoretică și practică adusă la soluționarea problemelor vitale ale lumii.

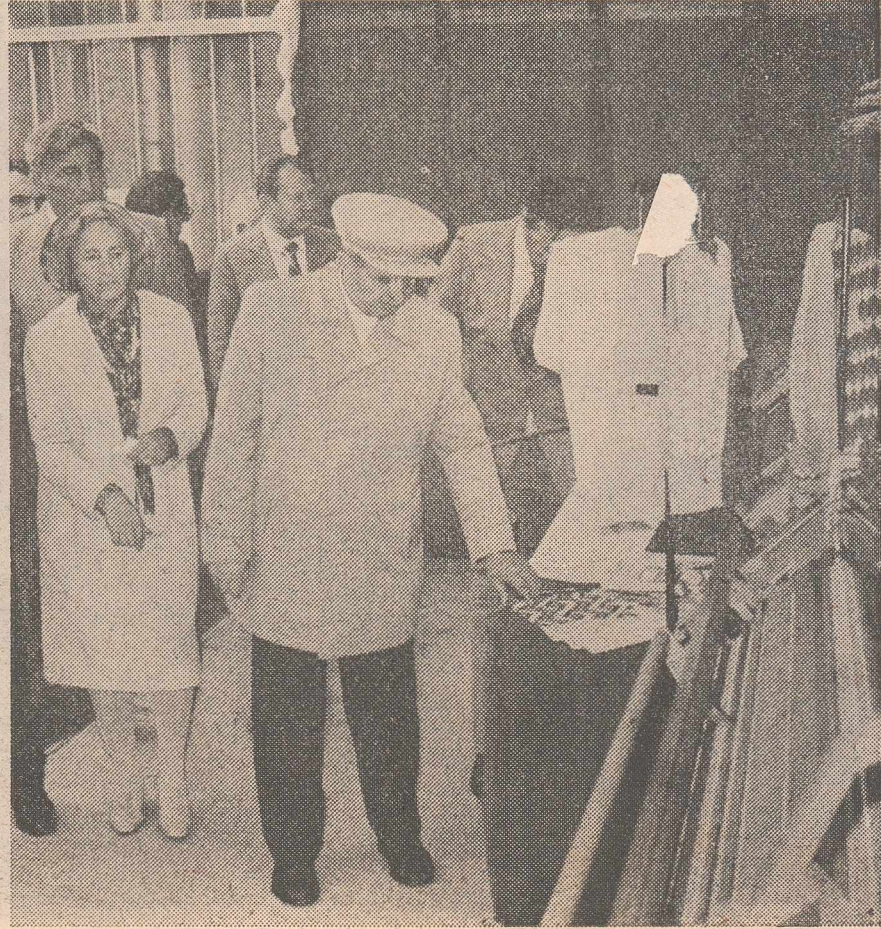
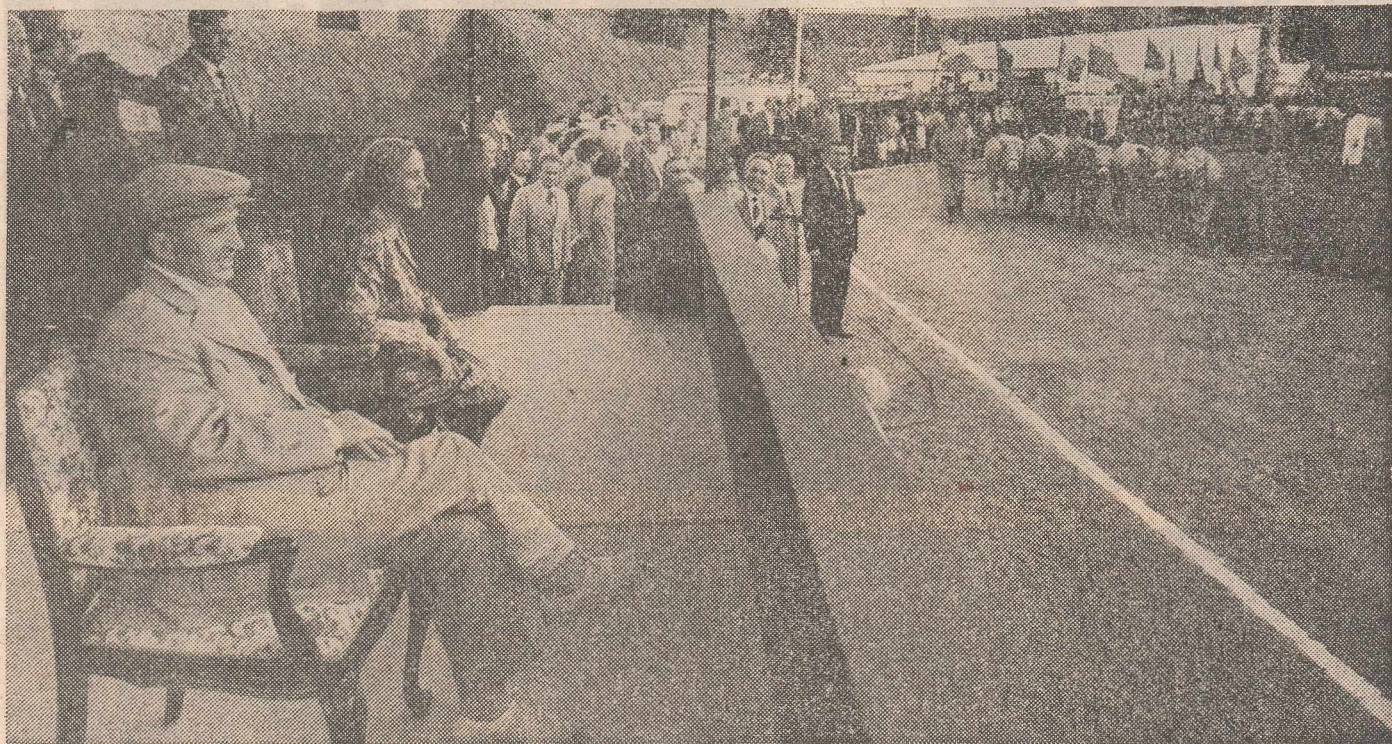
În cuvîntarea rostită la marea adunare populară din municipiul Tîrgu Mureș, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat din nou necesitatea de a face totul pentru realizarea programului energetic, pentru reducerea consumurilor energetice, asigurînd astfel condiții pentru realizarea independenței în acest domeniu de activitate. În același timp, în cu-

al muncii înfrățite

vintare au fost subliniate alte probleme de importanță excepțională pentru progresul economic al patriei, pentru înlăturarea prevederilor actualului cincinal: dezvoltarea mai puternică a bazei de materii prime, precum și a agriculturii, ramură de bază a economiei naționale; creșterea mai puternică a productivității muncii, aplicând cu mai multă fermitate măsurile de bună organizare, de mecanizare și automatizare a proceselor de producție; îmbunătățirea calității și ridicarea nivelului tehnic al produselor, în toate domeniile de activitate; reducerea, în toate ramurile economiei naționale, a consumurilor materiale, recuperarea și refolosirea acestora; creșterea continuă a eficienței economice. Toate acestea, a arătat secretarul general al partidului, sînt probleme hotărîtoare, pentru care trebuie să unim toate eforturile, să depunem o activitate susținută, în fiecare unitate, la fiecare loc de muncă, spre a asigura înlăturarea programului de dezvoltare economico-socială a țării, în cele mai bune condiții, la un nivel superior, și realizarea unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile de activitate. Remarcînd că tot ceea ce se realizează în județul Mureș, în general în toate județele patriei noastre, este rezultatul muncii unite a tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Aici, în Mureș, trăiesc și români, și maghiari, și germani, și alte naționalități. Împreună, ei acționează în deplină unitate pentru a asigura înlăturarea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism. Putem afirma cu îndreptățită mîndrie că politica națională a partidului nostru, de deplină egalitate pentru toți cetățenii patriei, constituie o realitate — și am dori ca în toate țările această egalitate să fie cel puțin așa cum este în România“.

Exprimînd sentimentele de înaltă prețuire, de fierbinte dragoste pe care le nutresc, alături de întregul nostru popor, față de Partidul Comunist Român, față de secretarul general al partidului pentru tot ceea ce face în vederea propășirii națiunii noastre socialiste și ridicarea neînteruptă a nivelului de trai material și spiritual al celor ce muncesc, pentru politica justă și înțeleaptă de asigurare a egalității depline în drepturi a tuturor fiilor patriei, fără deosebire de naționalitate, locuitorii județului Mureș și-au afirmat hotărîrea de a urma neabătut îndemnul și orientările formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru îndeplinirea exemplară a obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională a partidului.

ION D. GOIA

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, împreună cu tovarășa ELENA CEAUȘESCU, în județul Cluj

Totul pentru calitatea omului,

Entuziastă angajare a tuturor oamenilor muncii de pe meleagurile clujene de a realiza în mod exemplar obiectivele și programele stabilite de partid, orientările și indicațiile date de secretarul general al partidului, pentru necontenita înflorire a județului, a întregii țări

Ca și celelalte județe ale țării, Clujul, străvechi leagăn de istorie și cultură românească, a cunoscut în epoca socialismului, îndeosebi în ultimii 18 ani, o dezvoltare impetuoasă pe multiple planuri. Astfel, producția industrială a județului a crescut de circa 5 ori față de anul 1965, iar agricultura a cunoscut însemnate transformări calitative. S-au construit mii de apartamente și unități sociale. În același timp, a fost extinsă rețeaua institutelor și filialelor de cercetare, a așezămintelor de învățămînt, cultură și artă, Clujul participînd activ la îmbogățirea patrimoniului spiritual al țării. Toate acestea au determinat o creștere permanentă a bunăstării celor ce muncesc, români, maghiari și de alte naționalități, care trăiesc aici într-o strînsă unitate și frăție.

Conștienți că toate aceste realizări, toate marile împliniri din viața lor, a județului Cluj și a întregii țări sînt indisolubil legate de numele conducătorului partidului și statului, de activitatea sa neobosită, pusă cu o pilduitoare dăruire și abnegație revoluționară în slujba propășirii patriei în deplină libertate și independență, a bunăstării și fericirii întregului popor, clujenii i-au întîmpinat și de această dată pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și pe tovarășa Elena Ceaușescu cu nemărginită dragoste, bucurie și însuflețire.

În cursul vizitei de lucru în județul Cluj — care a cuprins numeroase obiective, dintre care menționăm: Combinatul Metalurgic din Cimpia Turzii, Întreprinderea „Electroceramica” din Turda, Combinatul de Utilaj Greu Cluj-Napoca, Combinatul de Celuloză și Hîrtie din Dej, Combinatul de Prelucrare a Lemnului-Gherla, I.A.S. Mihai Viteazu, Institutul de Cercetări Științifice și Inginerie Tehnologică pentru Echipamente Energetice — tovarășul Nicolae Ceaușescu a analizat cu reprezentanții organelor locale de partid și de stat, cu cadre de răspundere din economie, cu muncitori și cu lucrători ai ogoarelor, cu specialiști, căile și modalitățile concrete menite să sporească contribuția județului Cluj la realizarea prevederilor actualului cincinal, la îndeplinirea mărețelor obiective stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională ale partidului.

În acest context, printre problemele abordate o atenție deosebită a fost acordată producției de oțel. Analiza făcută cu prilejul vizitării Combinatului Metalurgic din Cimpia Turzii a avut ca principal subiect sporirea producției de oțel, atât prin construirea unor noi linii tehnologice, cât și prin modernizarea celor existente, diversificarea largă a nomenclaturii de fabricație, în concordanță cu cerințele economiei naționale, valorificarea superioară a metalului, îmbunătățirea caracteristicilor și calității produselor, reducerea importurilor și creșterea mai accentuată a exporturilor. Apreciînd realizările obținute, conducătorul partidului și statului nostru a cerut să se analizeze posibilitățile de creștere în continuare a producției de oțel, să se adopte măsuri pentru diversificarea largă a producției combinatului, în special prin asimilarea unor sortimente care să asigure eliminarea importurilor. „Trebuie depuse în continuare eforturi, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru a obține oțeluri de calitate și mai bună, produse echivalente sau chiar superioare celor existente pe plan mondial”.

Importante probleme privind energia au fost analizate în timpul vizitei la Întreprinderea „Electroceramica”, unitate care, profilîndu-se și dezvoltîndu-se pe producția de izolatori începînd din anul 1968, ca urmare a indicațiilor date în acest sens de secretarul general al partidului, a obținut rezultate remarcabile în direcția acoperirii necesarului la aceste produse. Dialogul de lucru al secretarului general

totul pentru calitatea muncii

al partidului cu specialiștii ministerului, ai centralei de resort și ai întreprinderii s-a referit la participarea mai intensă la desfășurarea Programului energetic al țării prin realizarea izolatoarelor de înaltă, medie și joasă tensiune necesari, eliminându-se pînă în 1984 complet importul acestor produse. În acest cadru, au fost analizate măsurile vizînd creșterea producției acestor sortimente, diversificarea lor în conformitate cu necesarul industriei energetice, sporirea calității și fiabilității acestora, ridicarea performanțelor lor la tensiuni foarte înalte.

În domeniul agriculturii, au fost abordate probleme importante cum sînt: creșterea și ameliorarea animalelor, măsurile întreprinse în vederea îmbunătățirii și creșterii producției de furaje, inclusiv pe pășuni și fînțe naturale, cultura cerealelor păioase și a porumbului ș.a.

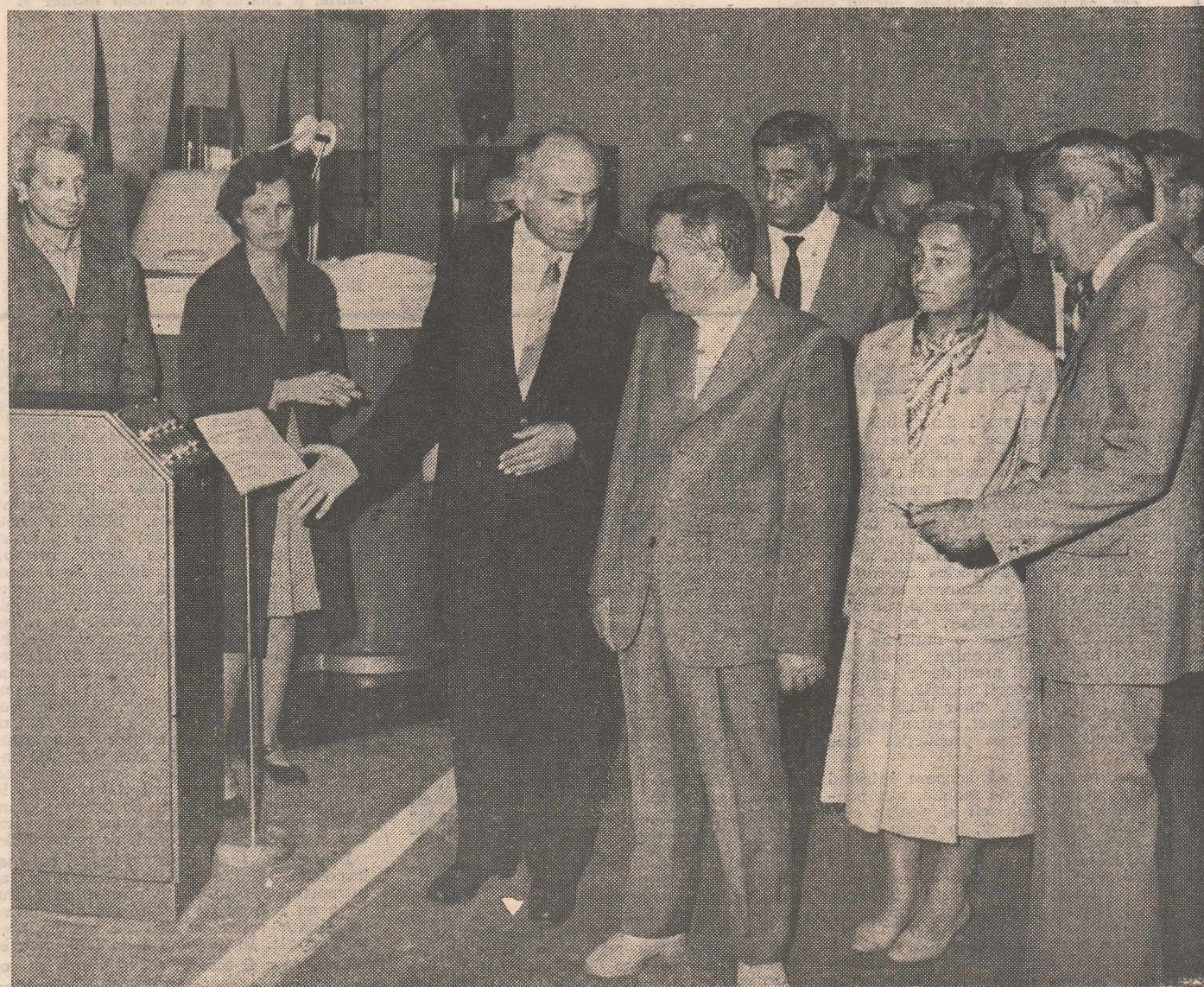
Miercuri, în a doua zi a vizitei sale de lucru în județul Cluj, tovarășul Nicolae Ceaușescu a continuat analiza începută aici cu o zi înainte privind căile de dezvoltare viitoare a industriei și agriculturii, măsurile ce se impun pentru ca județul să aducă o și mai mare contribuție la dezvoltarea generală a patriei. Imediat după întîlnirea cu tînărul și dostoinicul colectiv din marile combinat de utilaje grele, căruia i-a adresat cele mai calde felicitări pentru rezultatele obținute, secretarul general al partidului împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu și cu ceilalți tovarăși din conducerea partidului care-l însoțesc a poposit la Liceul industrial nr. 9 din Cluj-Napoca, puternică unitate de învățămînt în care se pregătesc cei ce, după absolvire, vor munci în combinat. Desfășurată în preajma deschiderii noului an de învățămînt vizita a prilejuit o analiză atentă a modului de pregătire a tineretului școlar, tovarășul Nicolae Ceaușescu recomandînd cadrelor din conducerea combinatului să asigure și în viitor pregătirea în cele mai bune condițiuni a elevilor pentru a deveni muncitori de nădejde în profesia aleasă, oameni cu înaltă conștiință revoluționară.

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Cluj a inclus și o puternică bază de cercetare și producție — Filiala Institutului de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru echipamente energetice —, Facultatea de mecanică a institutului politehnic din localitate, Secția specializată în producerea mașinilor pentru filaturi a întreprinderii „Unirea”, întreprinderea de porțelanuri „Iris”, Combinatul de celuloză și hirtie din Dej, Combinatul de prelucrare a lemnului din Gherla.

Dialogul purtat de secretarul general al partidului cu oamenii muncii din aceste unități s-a referit la o largă problematică, pe primul plan situîndu-se modul în care sînt traduse în viață indicațiile, sarcinile și orientările privind folosirea cu spirit gospodăresc a materiilor prime și materialelor, ridicarea necentenită a calității, dezvoltarea exportului, ridicarea eficienței întregii activități productive și de cercetare științifică.

Pretutîndeni pe parcursul vizitei locuitorii județului Cluj au dat glas bucuriei de a-1 avea în mijlocul lor pe cel mai bun fiu al poporului, prezența ce dinamizează energiile pe care toți cei ce muncesc de pe aceste străbune plaiuri românești le pun, alături de întreaga națiune română, în slujba propășirii patriei socialiste. Exprimîndu-și totala adeziune la politica internă și externă a partidului, a României socialiste, oamenii muncii din județul Cluj s-au angajat să muncească cu și mai multă pasiune și abnegație, cu înalt patriotism revoluționar pentru a transpune întocmai în viață prețioasele îndrumări și indicații primite din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru a realiza și depăși planul pe 1983, an hotărîtor al cincinalului, pentru a îndeplini zi de zi, neabătut, sarcinile ce le revin din istoricele hotărîri ale Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, contribuind astfel la făurirea socialismului și comunismului pe pămîntul românesc.

MIHAI STĂNESCU
P. NICOARĂ

Alba Iulia — banca de inimă și minte a județului

Zile de toamnă frumoasă la Alba Iulia. Înainte de a pogori asupra orașului, lumina pare a fi filtrată prin frunze ruginii, Zvonul dealurilor din împrejurimi, pe care încă se mai coc strugurii, ajunge până în centrul cetății. Mersul oamenilor este calm și metodic. Deprinși de mii de ani cu o viață ocrotită de zidurile unei cetăți, oamenii sint liniștiți și destinși.

În lunga istorie a orașului Alba Iulia, ultimii 15—20 de ani au o importanță și o semnificație deosebite. În anul 1968, cînd Alba Iulia a fost declarată municipiu, orașul număra 25 000 locuitori. Astăzi, aici trăiesc și muncesc 60 000 de oameni. În cincisprezece ani, valoarea producției a crescut de opt ori. În acești ani, în oraș s-au înființat întreprinderi importante, care au schimbat viața orașului: întreprinderea de produse refractare, Utilajul, Porțelanul, Întreprinderea Mecanică, Întreprinderea de covoare, Avicola. În paralel, întreprinderile existente s-au modernizat ori s-au extins. În această veche așezare, o treime din populație este formată din elevi. În anul care a trecut, 18 000 de copii și tineri au urmat școlii de diferite grade. Cu voia dumneavoastră, i-am inclus aici și pe preșcolarii. Oamenii din împrejurimi sau din toate colțurile țării au venit în oraș și au început o nouă viață, au învățat meserii, și-au desăvîrșit pregătirea.

Spuneam că doar la prima vedere transformările prin care a trecut municipiul nu sint spectaculoase. S-a construit și se mai construiește încă în toate colțurile orașului. Apar noi cartiere de locuințe, școli, se amenajează zone de agrement și complexe sportive. S-au construit peste 14 000 de apartamente. Pe lângă Casa de cultură municipală, în 1976 s-a dat în folosință Casa de cultură a sindicatelor. Pe lângă vechile stranduri, readuse la funcționalitate și dotate corespunzător, prin contribuția cetățenilor s-au mai construit două bazine de înot. Este în curs de terminare un bazin olimpic.

Aceste câteva informații ni le dă în drum spre noul stadion municipal tovarășul Gheorghe Iliesiu, prim-vicepreședinte al Consiliului popular municipal. Cum s-au făcut toate acestea și altele, pe care nu le-am amintit? Este întrebarea pe care o punem tovarășului prim-vicepreședinte.

— O serie din obiectivele pe care le-am realizat nu erau în plan. Le-am materializat, așa cum este logic, prin contribuția în muncă a populației. Azi puțin, mine puțin. Într-un oraș se găsește întotdeauna ceva de făcut. Toate obiectivele pe care ni le-am propus servesc în primul rînd interesele cetățenilor. Am extins cu 12 kilometri diguri sistemul de apărare al orașului împotriva inundațiilor. Am fost serios afectați în două rînduri de inundații. În ultimii trei ani s-au realizat 24 kilometri de rețele de apă și canalizare, s-au asfaltat 14 kilometri de străzi, în afară de cele din noile cartiere de locuințe. Numai anul acesta s-au plantat 11 000 de duzi, un milion de trandafiri pentru dulceață și milioane de flori decorative. Totul prin contribuția în muncă a cetățenilor. Curățenia străzilor, amenajarea și întreținerea spațiilor verzi și a locurilor de joacă sint asigurate în cea mai mare parte de locuitorii municipiului. Parcurile au fost repartizate școlilor, străzile sint în grija întreprinderilor. Fiecare știe ce are de făcut. În zilele acestea oamenii muncii din întreprinderi și instituții ajută la stringerea recoltei. Șanțurile cetății au fost amenajate tot de către oameni. Am făcut aici o cearărie, o berărie, terenuri de sport, am plantat flori. Ele au fost parcelate în loturi de 150—200 metri pătrați care au fost repartizate cetățenilor. În mod deosebit ne-a preocupat sistematizarea pe verticală. Locuitorii participă la construcția de locuințe. Cînd blocurile intră în faza de finisaj sint anunțați noii locatari. Fiecare prestează 200 de ore de muncă patriotică în propriul lui apartament. Locatarii își pot realiza la finisajele interioare unele preferințe, fiecare aduce ceva din personalitatea lui. Numai dacă controlează calitatea finisajelor și tot e mare lucru. Se înlătură tracasările aduse de remedieri, procese verbale, note de constatări. Am hotărît să nu permitem darea în folosință a apartamentelor pînă ce zona din jurul blocurilor nu este amenajată. Cînd se mută în noua lui locuință, cetățeanul se mută și într-un cartier curat, cu flori și fără grămezi de moloz care rămîn în urma constructorului.

Stadionul municipal în care ne aflăm acum este într-adevăr o bijuterie. Fondurile alocate permteau construcția unui

stadion cu 5 000 de locuri. Prin muncă, pricepere și entuziasm oamenii l-au făcut de 30 000 de locuri. Stadionul are încăperi pentru atletism, haltere, box, judo, un poligon de tir (Alba Iulia are 4 campioni naționali de tir). Stadionul este construit după toate rigurile actuale. Aici au fost programate meciuri de fotbal internaționale. Din păcate, echipele de fotbal locale n-au reușit să intre în B. Cu asemenea condiții, cu siguranță vor reuși cit de curînd această performanță, spre bucuria miilor de suporteri.

Înainte de a trece mai departe să spunem că Alba Iulia a ocupat locul II pe țară în întrecerea între consiliile populare. Această realizare a fost posibilă prin angrenarea și atragerea la treburile orașului a tuturor categoriilor de cetățeni. Sub conducerea partidului, acționează după specificul lor, Organizațiile democratice și unitățile socialiste, Comisiile de femei, Uniunea Tineretului Comunist. La inițiativa organelor de partid și de stat, în oraș a luat ființă un Sfat al Bătrînilor.

Tovarășul Constantin Tomozei, secretarul Comitetului executiv al Consiliului popular municipal și secretar al Consiliului municipal F.D.U.S., ne expune cîteva aspecte ale acestei inițiative.

— Mai corect, poate vom propune schimbarea numelui, este Sfatul Intelenților. El a fost creat în ideea ca pensionarii de diferite profesii, oameni care s-au bucurat și se bucură de autoritate în rîndul concetățenilor să poată participa activ la viața orașului. Fac parte din acest sfat 70 de pensionari muncitori, maeștri, juriști, profesori, utili și pentru ei pentru că au o înțelepciune și mai ales pentru noi. Ei sint o prelungire a activității noastre. În marea lor majoritate, cei mai activi și cu mai multă inițiativă au fost numiți imputerniciți ai primarului. Ne sfătuim cu dînsii cînd trebuie să luăm hotărîri privind sistematizarea orașului, organizarea activității comerciale, înlăturarea unor deficiențe de organizare a unor activități privind buna gospodărire a orașului sau a activității asociațiilor de locatari. Ionel Mărginean, Romulus Salvan, Letiția Cernea, Antoneta Zăgrean sint deosebit de activi. Dealtfel, ei sint și imputerniciți ai primarului. Orice ajutor ne este binevenit. Într-un oraș în plină

dezvoltare, cu întreprinderi în care lucrează mii de muncitori, în care activează 5 C.A.P., unde o parte importantă a populației se ocupă deci de agricultură sint tot timpul anului treburi urgente, presante. Munca de lămurire cu oamenii este indicată să se facă la toate nivelele. Una din preocupările noastre a fost atragerea cetățenilor la realizarea obiectivelor propuse prin forme organizatorice instituționalizate. Legile actuale, cadrul organizatoric, larg democratic există așa că ne-a mai rămas să încurajăm în modul cel mai concret inițiativa muncitorească, cetățenească. De asta nu ducem lipsă.

Tovarășa Valeria Mara este președinta Consiliului municipal al F.D.U.S. O invităm să ne spună cîteva cuvinte despre realizările comisiilor de femei.

— În municipiul nostru, femeile s-au organizat într-un club — Femina. Clubul are activitate permanentă. Săptămînal se organizează conferințe cu teme de cultură generală sau tehnică. Se discută cu tinerele femei despre viața de familie, probleme de viață, de sănătate și creșterea copiilor. Comisiile de femei se ocupă îndepărtate de Leagănul de copii, unde de Ziua copilului sau de Anul nou organizează spectacole și impart daruri. La Universitatea cultural-științifică, Comitetul municipal al femeilor inițiază conferințe despre sănătate în colaborare cu Crucea Roșie și Spitalul județean. Femeile sint foarte active și eficiente. Nu spun o noutate, însă multe din inițiativele privind buna gospodărire și înfrumusețarea a orașului, organizarea gospodăriilor anexă, pleacă de la ele. Vorbind despre activitatea femeilor din municipiul Alba Iulia nu poți să nu amintești de Tamara Măliguță, profesoară pensionară, directoarea Clubului Femina, de Elisabeta Mărginean, muncitoare la Porțelanul, președinta Comitetului municipal al femeilor, de dr. Margareta Mitea, directoarea Leagănului de copii, de Rafira Dumitras, Elena Tuțuanu și Mariocara Groza, muncitoare și președintele Comitetului de femei de la Ardeleana. Întreprinderea de covoare și întreprinderea mecanică.

Despre municipiul Alba Iulia se pot spune de bine mult mai multe lucruri. S-a făcut mult, foarte mult pentru oraș, pentru oamenii lui în acești ultimi douăzeci de ani de istorie contemporană. În mare parte meritul este al acestor oameni de ispravă care-și fac viața mai frumoasă prin propriile lor eforturi.

OPREA GEORGESCU ■

Opinia unui alegător

Facerea lumii la Berbești

Așa mi-am intitulat, în urmă cu trei ani, mi se pare, un reportaj la televiziune și vară de vară, de atunci, am revenit pe locurile acestei „faceri” cucerit de viteza cu care locuri și oameni intrau într-o zodie nouă, trăind eu însumi, pe viu, șocul viitorului, alături de o lume care cu nici un deceniu în urmă nu și-ar fi permis, măcar, să viseze că atît de curînd viața ei își va schimba cursul atît de categoric și de fundamental.

La începutul lui 1970 aici se mai scuturau încă prunel de prăjina și de la ele se cam trăgea toată nădejdea, chiar dacă bieții oameni se chinuiau să adapteze lucrul lor într-un C.A.P. sărac ca și pămîntul la unele tentative de agricultură pe care se ambiționau să le numească moderne.

În mai puțin de un deceniu Berbești au devenit un reper al economiei naționale, coastele sufocate de pruni pitici, cu fineturi și pășuni care mai mult decît o sărăcie curată n-ar fi putut hrăni, au devenit peste noap-

te un bazin carbonifer autentic, și explozia industrială a aruncat brusc în aer o întreagă istorie de convingeri și obiceiuri și mentalități.

Așa a început „Facerea lumii la Berbești” pe Tăria vilceană și ea nu și-a încheiat viul colorat nici azi; procesul e fascinant și ar merita o carte întreagă.

La Alunu, un sat strecurat pe malul Oltețului și pe niște dealuri unde lipsa de iod își făcea de cap condamnînd o lume nu numai la cea mai scăzută medie de vîrstă dar și atît de des la o înfățișare care proiecta vizitatorului în plin coșmar, se desfășoară azi evantaiul viu colorat al unora din cele mai spectaculoase realizări ale ingineriei construcțiilor cu care Trustul de construcții-montaj-miniere are, bănuiesc, toate motivele să se mîndrească.

În curînd aici va începe procesul de proporții geologice al decopertării dealurilor cu un excavator gigant cît un bloc cu 5 etaje (!) însoțit în ope-

ra lui de altul care va atacat straturile de cărbune, iar în urma lor un sistem de benzi transportoare de peste opt kilometri (!) precedat de o estacadă de optsute de metri (!) lucrare, se pare, unică, în România, presupunînd soluții savante și o muncă despre care se poate spune că a fost titanică. Lucrarea toajă e, în sine, o mare operă de inginerie și o demonstrație a faptului că țara e atît de bogată în minți strălucite. De la Berbești începe apoi o cale ferată atacată curajos de constructorii căci ea cere tuneluri și viaducte periculoase, satul de altădată e azi plin de blocuri în care țărani mineri încă ezită să se mute, a apărut și un liceu minier și o școală de înaltă calificare, se clădește pe rupte, din toate satele dimprejur se recrutează șoferi și zidari și mineri și timplari și excavatoriști și tractoriști și electricieni, biata așezare cunoscută pentru un tirg de vite și păsări la Gingulești, unde un ceiar cît palma adăpostea un comerț azi rizibil, a cărui culme era o pereche de boi sau un curcan de paști sau la crăciun un porc de care mai trebuia să tragă ca să ajungi, cinstit, cu el la țâiere, e azi, cum mai ziceam, o ade-vărată capitală a zonei.

Cînd voi avea timp am să încerc să las amintire o pagină despre povestea Berbeștilor și mă gîndesc că ea poate

sta mărturie pentru ideea de revoluție socialistă într-o țară care e, firesc, zorită să iasă într-un fel la lumină, cum zic chiar țărani mineri de la Berbești.

Pînă atunci mă simt dator să însemn un cuvînt de laudă pentru cei care, deși nu sint din aceste locuri, au venit aici să facă viabilă cu știința și devotamentul lor o idee. Între ei mi se pare mie că merită un cuvînt inginerul Gheorghe Niță căruia „nu i-a scăpat” nici unul, aproape, din marile șantiere de construcții și care, aici, la Berbești, a pus atîta suflet și atîta inimă încît mereu mi-am spus, de cînd îl cunosc: iată un om pentru care ideea are o sfințită slujire. Meritul lui stă necontenit în inima lui reverberînd respectul pentru meseria pe care și-a ales-o și credința în ea și sper să nu exagerez dacă scriu aici că inima lui bate și în ființa uriasului excavator de la Alunu și în ființa estacadei și în ființa raliului de benzi transportoare de la Berbești. Cum să nu-l urez, atunci, și cum să nu-l urăm, atunci, sănătate și **INIMĂ PUTERNICĂ** acestui constructor care, la **Facerea lumii de la Berbești** și-a zidit o parte din tot ce avem mai bun ?!

DINU SĂRARU ■

Un „gigant” mai mic și mai colorat

Întreprinderea de stufe de mobilă din București nu e ceea ce s-ar putea numi un gigant, dar rolul său continuă să fie unul de o importanță aparte, dacă ne gîndim la exportul de mobilă românească, un domeniu în care țara noastră și-a stabilit de multă vreme o meritată faimă. Practic, așa cum ne-a precizat tovarășul Valeriu Vucicu, directorul comercial al întreprinderii, nu există fabrică de mobilă din țară care să nu se numere între beneficiarii unității bucureștene și, de aici, peste granițele țării. „Sigur, ne spunea dînsul, am fi putut găsi o mulțime de partide la export și pentru produsele noastre, dar este mai mult decît evident că rentabil e să exportăm mobilă, nu doar stufă! În felul acesta, chiar dacă exportul nostru devine indirect, pentru ansamblul economiei eficiența producției este mai mare.”

Unitatea reușește să acopere întregul necesar al industriei de mobilă, atît pentru cerințele interne, cît și pentru cele externe. De remarcat că, în ciuda gamei foarte diversificate de articole și desene, nu se folosesc decît materii prime din resurse indigene, întreprinderea nefiînd în nici un fel tributară importului. La circa un an și jumătate, am aflat, producția specifică este reinnoită complet, în pas cu cerințele și moda (da, există și aici o modă!) impusă de parteneri și beneficiari. Activitatea colectivului de creație

este deci una foarte importantă, iar aici va trebui să amintim numele creatorilor de modele, respectiv inginerul Gheorghe Moiescu, șeful acestui colectiv, apoi Marcela Savu, Valeria Ghețiu, Joana Stoica și Doina Malacia. Între acțiunile specifice ale activității amintite trebuie să menționăm în primul rînd cea de „usurare” a produselor, prin reducerea consumului de materii prime și a materialelor, ca și folosirea materialelor recuperabile, o acțiune care s-a conformat întocmai indicațiilor de partid trasate de la cel mai înalt nivel.

Fără îndoială, rolul Organizațiilor democratice și unității socialiste este ușor de ghicit în activitatea de zi cu zi a întreprinderii, făcîndu-se simțită, așa cum ne preciza tovarășa Ana Voinea, secretara Comitetului de partid, în toate sectoarele și atelerele, pînă la cel mai mic punct de lucru. Acțiuni desfășurate sub o titlatură simplă, ca „Eu produc, eu controlez, eu răspund”, „Minutul, gramul, secunda” sau „Contul de economii al grupului sindical” și-au dovedit din plin utilitatea și eficiența, cu evidente implicații în creșterea responsabilității muncii fiecărui lucrător, economii însemnate de materii prime, folosirea judicioasă a timpului de lucru și așa mai departe. Colectivul unității e tinăr, dar realizările cifrelor de plan nu-l pot face decît cînste, așa cum urmează. Astfel, pentru primele 8 luni ale

anului în curs, valoarea producției marfă reprezintă o depășire de 5,5 milioane lei față de planul inițial, producția netă are un „plus” de 6 milioane, cea vîndută și încasată de circa 1 milion, iar productivitatea muncii este mai mare cu 6 000 lei pentru fiecare om al muncii, față de cea prevăzută inițial. Am putea continua în această direcție, a cifrelor de plan depășite (producția fizică, investiții, economii la cheltuielile materiale, beneficii nete etc.), dar mai important ni se pare să consemnăm aici numele unor membri O.D.U.S. frunțași în producție, de a căror muncă zilnică se leagă nemijlocit succesele amintite ale întreprinderii. Mihaela Mihăescu, președinta O.D.U.S. pe întreprindere, ne-a rugat să notăm numele tencianei Georgeta Dumitrescu, de la atelierul mecanic, Jana Ursea, muncitoare la serviciul desfacere, Aneta Burcea, muncitoare la „preparație”, Marcela Mușean, țesătoare, Gheorghe David, lăcătuș și Maria Ioniță, muncitoare la automatizări. Pe lângă aceștia mai sint fără îndoială și alții, o mulțime, oameni care au contribuit, pe lângă activitatea bună în producție, și la acțiunile de înfrumusețare a întreprinderii, crearea unor zone verzi sau la colectarea materialelor refolosibile.

Dincolo de toate acestea, lucrul cel mai important rămîne calitatea produselor, iar întreprinderea se poate rîndi cu faptul de a nu fi avut de întîmpinat nici măcar un singur refuz de calitate pentru produsele sale. În momentul de față, care se nîmerește a fi tocmai cel al pregătirii colectivei pentru contractările de anul viitor,

gama foarte largă de sortimente se străduiește să asigure toate cerințele și toate gusturile pentru mobila dumneavoastră sau cea care va merge la export, de la mobila așa-zis „clasică”, pînă la mobila „stil”, sau altfel spus de la țesătura simplă pînă la cea tip „goblen”, foarte pretențioasă. Mai mult decît atît, prin realizarea unei noi investiții, avînd o capacitate de un milion de metri pătrați de plus Jacquard, se va crea un mic excendat față de cererea fabricilor de mobilă, lucru care va permite probabil întreprinderii să efectueze, la cerere, și un export direct, fără intermediari. Aici va trebui să subliniem că, deși proiectată inițial pentru o producție de circa două milioane de metri pătrați anual, prin folosirea de noi tehnologii, dar fără nici o altă investiție, o acțiune care a durat mai puțin ani, întreprinderea a ajuns să producă exact dublul celei planificate, adică patru milioane de metri pătrați în fiecare an. Cu „plusul”, odată ajunsă la 5 milioane de metri de stufă de mobilă anual, unitatea din cartierul bucureștean Ghencea va deveni una cu adevărat respectabilă, atît prin cantitatea producției, cît și prin calitatea ei, la acest din urmă aspect ea fiind recunoscută de mai multă vreme. Așadar, chiar dacă întreprinderea de stufe de mobilă din București nu este încă, așa cum spunem, ceea ce s-ar putea numi un gigant, în schimb ea merge chiar bine, spre cîntea oamenilor care o conduc și care muncesc în ea.

DUMITRU GRAUR ■

Acordul global al echității muncii, al bunăstării noastre

Sistem de bază al economiei noastre naționale, în continuă perfecționare, mecanismul economico-financiar a fost perfectat de curind prin Decretul Consiliului de Stat, privind aplicarea formei de retribuție în acord global și a altor forme de retribuție specifice unor ramuri sau activități. Există în miezul acestui act normativ o idee care a stat și continuă să stea de secole, poate de milenii, la baza răspândirii muncii fiecăruia: să primești după cât ostenești! Decretul de față ridică acest principiu de echitate și de morală a muncii la rang de lege. Și e bine că un astfel de principiu, generat de înțelepciunea nației, mereu activ în conștiința și morala poporului nostru, este investit azi cu forță de lege. Distribuția personalului muncitor se face în raport cu munca prestată și rezultatele obținute — se spune în primul paragraf al primului articol. Ce vrea să spună el? Ceea ce știe de mult fiecare român vrednic: muncești bine, ai din ce consumi, trăiești

bine, mai ales atunci când nimeni nu-ți oferă și că toată bunăstarea ta depinde de tine. Așa a spus și a gândit țărănul român de totdeauna. Așa face omul harnic. Marele avantaj al acestui act normativ, care vizează perfecționarea continuă a sistemului de retribuție a muncii, de repartitie a veniturilor, constă în faptul că el, sistemul impus acum, acordul global generalizat, leagă în mod direct veniturile oamenilor muncii, de la muncitor la ministru, de eforturile depuse. Sigur, se are în vedere cantitatea muncii, adică să depui atita muncă încât să realizezi sarcinile de plan, dar se are totodată în vedere și calitatea muncii, adică să realizezi produse vandabile, competitive, care să se impună în planul dinamic, mereu schimbător, mereu înnoitor al pieței mondiale. Apoi, prevederea potrivit căreia planul trebuie îndeplinit la toate sortimentele, și că nerealizarea unui sortiment nu poate fi compensată cu realizarea peste plan a altui sortiment,

lichidează o practică anterioară, potrivit căreia unele întreprinderi selectau o seamă de produse, sortimente, reperi, indicatori cu valoare ridicată, care acopereau pe ansamblu sarcinile de plan, putându-se astfel încasa retribuțiile întregi. Rămânând, însă, multe sortimente nerealizate (de valori mai mici e adevărat), dar cu importanță deosebită în planul general al economiei naționale. În cadrul unei economii planificate, acest aspect, care se asigură acum, are rol hotărâtor. Fiindcă realizarea tuturor indicatorilor dintr-o întreprindere, asigură la rândul ei, producția, tuturor sortimentelor pe economie. Și în acest caz, răspunderea nu va mai fi arătată cu degetul la vecin. Măsura impune responsabilitate, ordine, disciplină, grijă față de avuturile obștei, de mașinile și utilajele cu care lucrezi, cu care îți câștigi retribuția. Se dezvoltă spiritul de solidaritate în muncă, de solidaritate față de soarta producției, și dispăre indiferența.

Se cuvine apoi să mai subliniem un aspect: Decretul garantează că suma retribuțiilor convenite nu va fi limitată, atît în cazul depășirii, cît și în cazul nerealizării sarcinilor de plan. Iar pe lângă suma convenită corespunzător realizărilor, oamenii muncii primesc în mod suplimentar premii și stimulente, potrivit legii, pentru realizarea de economii față de consumurile normate de materii prime, materiale, combustibili și energie, pentru depășirea producției destinate exportului. Desprindem de aici caracterul stimulator, incurajator al noului sistem de retribuție în acord global, demn de a determina inteligența și spiritul creator să se manifeste, să depășească limitele și granițele atinse la un moment dat în știință, în tehnologie.

Rămîne numai ca oamenii muncii, înrîuriți de forța stimulatorie a acestui act normativ, să-i confere în practică, deplină sa valoare.

N. GRIGORE ■

Puterea fiecăruia și a tuturor laolaltă

Am intrat pe poarta întreprinderii „Vulcan” București după ce apăsese Decretul Consiliului de Stat care reglementează aplicarea formei de retribuție în acord global în unitățile economice și alte forme de retribuție specifice, propunându-mi să cunosc „la zi” istoria acestui mare colectiv muncitoresc, integrând semnificațiile puternice stimulatorii ale Decretului în contextul problemelor generale actuale ale celor de la „Vulcan”.

Am vrut să stau de vorbă mai întâi cu directorul întreprinderii. O întreprindere ca „Vulcan” București este o citadelă industrială complexă, un adevărat labirint în care te poți rătăci dacă n-ai o privire de ansamblu. Dar pe inginerul Ștefan Craioveanu e foarte greu să-l abordezi. Trebuie să ai șansa de a-l găsi într-o fe-reastră — cum se spune — a programului său de lucru. Iar dimineața această șansă e practic imposibilă. Poți, cel mult, să-l însoțești două, trei minute cît îi trebuie să străbată curtea întreprinderii. Două, trei minute în care abia ai timp să stabilești ora unei discuții.

— Cel mai bine-i pe la șase seara, îmi spune din mers inginerul Ștefan Craioveanu. Atunci putem discuta ceva mai liniștit.

N-am avut încotro, prin urmare, și am înfruntat complexitatea acestui labirint industrial de la parte la întreg și nu de la întreg la parte, cum aș fi dorit. Dar cum să cunosc și, mai ales, cum să cunosc într-o singură zi o întreprindere de asemenea proporții, să-i înțelegi nu numai procesul tehnologic, rezultatele economice, dar și cea trăsătură intimă care-i definește personalitatea? Nu mai în minte unde am citit că e aproape imposibil să descrii, întreaga, viața unui om. Pentru asta ar trebui să existe un aparat de filmare ideal fixat ziua și noaptea asupra omului în cauză, care să înregistreze, fără încetare, cele mai mici mișcări ale sale. Rezultatul ar fi un film a cărui proiecție ar dura o viață de om. Și dacă povestea unui om este atât de dificil de spus, se înțelege că povestea unei întreprinderi care numără mii de muncitori e încă și mai dificilă. Ea însumează tot atâtea identități umane, fiecare cu amintirile sale, cu grijile sale, cu preocupările sale. Pentru a o cunoaște într-adevăr, pînă la capăt, ar trebui să cunoști în amănunt mulțimea de destine care se reușesc în marea poveste a uzinei. Și nici atît n-ar fi suficient. Pentru că un colectiv muncitoresc nu este doar o sumă aritmetică. Mai mult decît ceea ce îi diferențiază pe membrii săi are importanță ceea ce îi unește. Griile personale se topesc de multe ori în marile griji colective. Problemele personale se unesc în marile probleme ale tuturor. Nicăieri, ca într-o asemenea uzină nu e mai evident că solidaritatea de muncă, de preocupări este un adevăr viu. Într-o uzină „Vulcan”, de pildă, realizează adevărați giganti. Cazane uriașe cum sînt cele de 1035 tone abur pe oră, mori de cărbune a căror greutate se ridică la 125 de tone, unități de pompaj pentru industria petrolieră de tipul R 912. Acești giganti nu pot fi decît operă colectivă. Altfel spus, însuși procesul tehnologic impune aici rigoarea și exigențele disciplinei colective de muncă. Ajunge o singură verigă slabă, pentru ca întreg ansamblul să sufere. De aceea, nu m-a mirat că, aplecîți asupra pieselor pe care le execută, oamenii au o migală în gesturi de parcă ar lucra la microprocesoare. Cînd te apropii de unul dintre ei, nici nu te observă. Dacă îl întrebi ceva, îți răspunde fără a ridica ochii. Ai sentimentul paradoxal că te afli în sala de lectură a unei biblioteci și riști să-i deranjezi pe ceilalți. Și spun paradoxal pentru că viața trepidantă a unei hale este, bineînțeles, departe de liniștea unei biblioteci.

Dar există ceva mult mai important care ne dă dreptul să vorbim despre adevărul unic al unei uzine cu o astfel de dimensiune: faptul că acest mare colectiv muncitoresc este animat de aceleași preocupări, se călăuzește după aceleași

criterii și are același scop. Mille de oameni ai „Vulcanului” știu foarte bine două adevăruri esențiale ale politicii partidului nostru. Că progresul țării — în această oră decisivă a istoriei ei — stă în puterea fiecăruia și a tuturor laolaltă și că ridicarea calității vieții noastre depinde, în chip logic, de calitatea muncii noastre. Ei știu foarte bine că munca lor reprezintă sursa și condiția bunăstării fiecăruia.

În mod firesc, deci, recentul Decret al Consiliului de Stat, care reflectă tocmai aceste adevăruri, a stîrnit un puternic interes în rândurile celor de la „Vulcan”. Toți cei cu care am stat de vorbă și-au exprimat satisfacția, considerînd că aceste reglementări, echitabile și stimulatorii, sînt și în avantajul lor și în avantajul producției. Dealtfel, experiența acumulată la „Vulcan” în aplicarea acordului global este perfect edificatoare în privința valorii sale economice. Iată cîteva exemple. La secția I, „sectorul cald al întreprinderii” (topitoriile și turnătoriile), muncitorii au cîștigat în medie cu 8—15 la sută peste retribuția tarifară ca rezultat al producției suplimentare realizate. Și numai în 1982 s-au dat peste plan, datorită muncii în acord global, circa 300 de tone de piese brute. Notez plusurile de retribuție obținute de muncitorii cu care stau de vorbă. Dinel Ravariu: între 400 și 500 lei pe lună. Aurel Matei: între 300 și 600 de lei. Eugen Anton: între 250 și 350. Altele, multe, se înscriu între aceleași valori. Aflu, de asemenea, că de cînd se lucrează în acord global au scăzut rebuțiile. Diagrama e semnificativă. Dacă în 1981, la turnătoria de oțel, rebuțiile însumau peste 6 la sută, în 1982 ele au regresat la 4,5 la sută, iar în nouă luni din acest an au coborît sub 4 la sută. Și încă o comparație extrem de elocventă: la același număr de muncitori (în secția I), producția realizată în 1982, comparativ cu cea a anului 1981, a înregistrat următoarele sporuri: la piese de oțel, 140 de tone, la piese de fontă, 250 de tone. „Aplicarea Decretului, îmi spun muncitorii cu care discut, și care mi-au oferit propriile lor exemple drept mărturie a convingerii lor, va stimula puternic interesul fiecăruia de a munci mai bine, de a-și da întreaga măsură a posibilităților, folosind în chip superior condițiile tehnice mereu îmbunătățite”.

„Vulcanul” se află, dealtfel, într-un continuu proces de modernizare. La secția cazangerie, una din operațiile importante, care solicita trecerea cu sudura manuală de 100 de ori, da, de 100 de ori pe o linie dreaptă, este executată acum de un aparat modern de sudură automată care parcurge aceeași linie o singură dată. Astăzi, în unele secții tradiționale egalitatea matematică un om — o mașină a fost depășită. S-au creat locuri unde la patru mașini lucrează numai unul sau doi oameni. Aceasta în urma propunerilor de reamplasare venite chiar din rîndul muncitorilor. Căci fiecare, cum am spus, se simte dator să participe cu o idee, cu o soluție, la efortul spre mai mult și spre mai bine. Progresul tehnic nu mai este la „Vulcan” o preocupare restrînsă la sfera inginerilor și cercetătorilor. El a devenit o problemă a tuturor. Nimic surprinzător deci, în faptul că modernizarea sau reorganizarea diferitelor secții nu se discută cu ușile închise. Nimic surprinzător în faptul că proiectele, soluțiile tehnice sînt discutate adesea în ateliere; sau că la propunerea muncitorilor linii întregi de utilaje au fost mutate dintr-un atelier în altul, pentru a se obține un randament superior. Cînd fiecare muncitor se implică, în chiar efortul de concepție, cum se întîmplă la „Vulcan”, democrația muncitorească își dezvăluie nu numai legitimitatea socială, ci și eficiența economică. Ea a devenit forță de producție. Problemele care păreau insolubile și-au găsit astfel rezolvarea. Griji care păreau rezervate specialiștilor au devenit griji ale tuturor, iar soluțiile bucurii ale tuturor.

Și dacă griji ce păreau rezervate specialiștilor au devenit la „Vulcan” și un

Fotografie de VASILE MANECAN ■

atribut al muncitorilor la fel de adevărat e și faptul că specialiștii s-au simțit dator să se implice tot mai mult, alături de muncitori, în procesul efectiv al muncii. Propria lor experiență confirmă justotea prevederii din Decret că maistrii, inginerii și subinginerii, vor participa nemijlocit în producția la executarea unor lucrări mai complexe, cu un înalt grad de tehnicitate, pentru a contribui efectiv la realizarea integrală, de calitate și într-un timp cît mai scurt a sarcinilor contractate”.

„Vulcanul” împlineste 75 de ani de existență. La început se fabricau aici structuri metalice simple și chiar roți de căruță. De la acel început pînă la marea întreprindere de azi, profilată pe producția utilajului energetic și petrolier, e un drum care nu se măsoară numai în ani. Se măsoară, mai ales, în rezultate. Se pot da multe, dar să ne rezumăm la două cifre, capabile, chiar și numai ele, să sugereze ce înseamnă azi, ce a devenit azi, în anii construcției socialiste istoria acestei citadele industriale bucureștene. „Vulcanul” produce acum de 84 de ori mai mult decît în 1938 și de 5 ori mai mult decît în 1965. Volumul producției trebuie să-i adăugăm complexitatea și tehnicitatea ei. Complexității și tehnicității producției trebuie să-i adăugăm sensul ei: acela de a servi, azi, economic, idealuri sociale și naționale înalte. Iar tuturor acestora trebuie să le adăugăm noua calitate a muncii celor de la „Vulcan”: oameni care știu că munca este în principiu sacră și nobilă, dar este cu atît mai sacră și mai nobilă atunci cînd prin ea se făurește o istorie nouă, cînd prin ea viața fiecăruia își mărește partea de lumină și de satisfacții.

Acum, Decretul Consiliului de Stat reglementează și mai riguros corelația atît de necesară dintre calitatea muncii și calitatea vieții. „Retribuția noastră, spune strungarul Ion Iancu, va depinde exclusiv de efortul individual și în echipă al fiecăruia dintre noi. Deci, cei mai buni vor cîștiga cel mai bine. Iar cei care nu prea se îngheșuie la muncă, e normal și moral să piardă”.

Am descoperit la „Vulcan” un extrem de interesant laborator de psihologie a muncii. E așezat simbolic, parcă, nu departe de zgomotul atelierelor. Și a împurmat și el ceva din specificul lor: se dezvoltă prin autoutilare. De aici este îndrumat fiecare nu încadrat spre locul unde calitățile lui pot fi cel mai bine puse în valoare. De aici sînt îndrumați elevii grupului școlar spre meseriile în care pot da randament maxim. Și încă un amănunt semnificativ. În întreprindere lucrează a-

devărate „generații Vulcan”. Mi s-a vorbit despre șeful de echipă Talpescu (nu mi s-a spus și prenumele și, poate, nu întimplător, căci numele sînt aici, în multe cazuri, aproape emblematic) ale cărui fiice și gineri lucrează tot la „Vulcan”, despre familia Cocos, tată și fiu, sau despre cei doi băieți ai maestrului Bogdan. Seara, la ora 6, m-am întîlnit, așa cum ne înțelesesem cu inginerul Ștefan Craioveanu, ca să discutăm „ceva mai liniștit”. Ceva mai liniștit e un fel de a spune, căci telefoanele sunau necontenit, iar discuția a trebuit să se desfășoare printre alte convorbiri, semn că viața întreprinderii pulsa tot atît de viguros.

— De cît timp lucreți în întreprindere, tovarășe director?

— De peste 20 de ani.

— Cunoașteți bine istoria ei.

— O cunosc. Am trăit-o, dintr-o vreme cînd și capacitatea noastră de producție și tehnicitatea și complexitatea utilajelor realizate de noi erau mult mai reduse. Astăzi, produsele „Vulcanului” se bucură de frumoase aprecieri în țări ca Grecia, Iugoslavia, Statele Unite, Canada. Nu am fost scutiți de greutăți și drumul n-a fost deloc o plimbare idilică. Îmi aduc aminte că într-o noapte de Anul nou — eram pe atunci șef de atelier — am venit în întreprindere ca să facem o testare tehnică, ale cărei rezultate nu ne-au multumit. Greutățile și insatisfacțiile provizorii n-au făcut decît să ne ambiționeze. În ce ne privește, sîntem hotărîți să ne judecăm nu numai după ceea ce facem ci, mai ales, după ceea ce putem face.

Și putem face mai mult și mai bine, cîștigînd astfel mai mult și mai bine în spiritul recentului Decret al Consiliului de Stat care a sensibilizat sentimentul de responsabilitate și spiritul de disciplină în colectivul nostru. În repetate rînduri, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a subliniat că încrederea în forțele proprii este o condiție esențială a progresului. Acest adevăr poate fi ușor demonstrat, cu foarte multe exemple, la „Vulcan”. Iar în contextul acestor noi reglementări, el va căpăta un plus de vigoare.

În ce măsură poți cunoaște o uzină ca „Vulcanul” într-o singură zi? Desigur, aș fi fost nerealist să cred că, da, cunoaștem acum bine această întreprindere al cărei nume te trimite simbolic la un zeu care prelucra fierul și alte metale. Cunoaștem însă un adevăr esențial: că dincolo de istoria fiecăruia din mille de oameni care alcătuiesc întreprinderea „Vulcan” există o istorie a acestei mari citadele muncitorești care îi unește și îl exprimă pe toți.

ALEXANDRU ȘERBAN ■

Toamna pînii noastre

În aceste zile în care bătălia pentru piinea țării se apropie de cotele cele mai înalte, a avut loc, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, ședința comună a Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor și a Consfățuirii cu activul din industrie și investiții. Parte integrantă a mereu reînnoitului dialog al secretarului general al partidului cu oamenii muncii, în vederea dezbaterii și soluționării, cât mai prompte, a celor mai importante probleme ale vieții social-economice, noua întâlnire de lucru vine să sublinieze, o dată în plus, grija permanentă a celui mai iubit fiu al poporului, inițiatorul și promotorul noii revoluții agrare pe pămîntul României, pentru deplina valorificare a potențialului agriculturii, ramură fundamentală a economiei naționale, cu implicații directe, pozitive, asupra nivelului de trai. Rostită cu acest prilej, cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, aprecierile, indicațiile și recomandările cuprinse în ea, constituie pentru toți lucrătorii ogoarelor un amplu și riguros program de acțiune pentru a încheia la timp și fără pierderi culesul, livrările la fondul de stat, pentru a crea toate condițiile în vederea obținerii de recolte maxime.

În condițiile în care, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, agricultura noastră dispune de suficiente forțe, materiale și umane, pentru a realiza, în ciuda unui an secetos, rezultate bune, e necesar să se acționeze, cu fermitate, pentru creșterea spiritului de răspundere, a disciplinei și ordinii. Stringerea recoltei, la porumb, la cartofi, la soia etc., presupune operativitate, antrenarea tuturor disponibilităților, folosirea la întreaga capacitate a mașinilor. Este o datorie a fiecărui cooperator, a fiecărui mecanizator, a fiecărui specialist să obțină maximum de roade de pe orice hectar, de pe orice palmă de pămînt, diminuînd astfel, prin muncă și abnegație, efectele prelungele ale secetei. În ideea folosirii cât mai judicioase a geografiei agricole a țării, a obținerii, în cursul aceluiași an și de pe același teren, a unor cantități suplimentare de produse, s-au stabilit o serie de măsuri, indicîndu-se ca o bună parte din suprafețe să fie însămîntate cu cea de-a doua cultură. Folosirea culturilor succesive trebuie să devină, cum a recomandat, în repetate rânduri, secretarul general al partidului, o practică obișnuită, un mijloc curent de a realiza de pe același teren două și chiar trei recolte în decursul unui an. Succesul culturilor succesive depinde, în cea

mai mare măsură, de operativitatea cu care se eliberează prima cultură și se execută pregătirea terenului. Dar e nevoie, totodată, ca semănatul să fie efectuat fără întârziere, utilizîndu-se semințe din soiurile și hibridii cei mai potriviți scopului propus și zonei respective. La Institutul de la Fundulea au fost puse la punct tehnologii de cultură și, în paralel, soiuri proprii, care au condus la rezultate mai mult decît încurajatoare. Ele, inclusiv cele privind efectuarea lucrărilor de întreținere, se cer preluate cât mai repede, adaptate la condițiile specifice. Dar și stațiunile de cercetări agricole, existente în fiecare județ, au datorat ca, folosind acumulările specialiștilor de la Fundulea, să efectueze, la rîndul lor, experiențe ale căror învățăminte să fie cit mai curînd aplicate în practică.

Experiența din acest an, a subliniat secretarul general al partidului, a demonstrat încă o dată că acolo unde s-a însămîntat la timp, unde s-au făcut arăturile adînci și s-au asigurat densitățile necesare, s-au obținut producții bune chiar în condițiile unui an secetos. Cu alte cuvinte, rivna oamenilor, materializată în folosirea cât mai judicioasă a tehnologiilor, a semințelor de elită etc., a dat satisfacțiile așteptate. Cine a muncit bine, are și ce culege. În direcția executării în perioada optimă și în cele mai bune condiții a însămîntărilor de toamnă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a atras foarte serios atenția că trebuie să se treacă neîntîrziat la pregătirea terenului și să se înceapă, în zonele de deal și de munte, semănatul orzului, în așa fel încît această deosebit de importantă operație, decisivă pentru soarta recoltei, să se încheie, în întreaga țară, pînă la 10 octombrie.

Există posibilitatea să realizăm în această toamnă o recoltă bună, în ceea ce privește porumbul, producția planificată putînd fi chiar depășită. Pretutindeni însă se impune o mobilizare generală a tuturor forțelor, mai multă răspundere, mai multă disciplină, mai multă ordine pentru ca roadele pămîntului, tot mai bogate de la an la an, să fie strînse la timp și în cele mai bune condiții. Piinea țării, a noastră, a tuturor, nu poate lăsa indiferent pe nimeni. În folosul ei, nici un efort nu e prea mare.

OIDIU IOANIȚOIA ■

Campania la ora rezultatelor

Vineri, 9 septembrie. Ca urmare a sarcinilor stabilite de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la ședința comună a Consiliului Național al Agriculturii și a Consfățuirii cu activul din industrie și investiții, la C.U.A.S.C.-Baș — de fapt în cele 12 C.A.P.-uri care-l compun — ziua de lucru a debutat pe noi coordonate ale campaniei de recoltare a porumbului — se acționează cu maximă intensitate pentru a strînge, transporta și depozita porumbul cules; se manifestă preocuparea deosebită pentru intensificarea ritmului oriunde condițiile impun aceasta, se iau decizii prompte — fie la nivel comunal, fie la nivel de C.U.A.S.C. — în vederea eliminării unor goluri de transport sau depozitare. E greu, de aceea, să ai o discuție, chiar și scurtă, cu Ion Dobrin, președintele C.U.A.S.C. Baș, pentru că fie se află între două convorbiri telefonice cu Bobicești sau Iancu Jianu, fie a și plecat la Vulpeni sau Oboga pentru informare operativă la fața locului privind mersul recoltării sau s-a deplasat la baza de recepție pentru a constata cum decurge descărcarea. Pentru moment renunțăm la fixata întrevvedere și, firește, preferăm o scurtă vizită într-o țară a C.A.P. Baș, de pe șoseaua comunală ce duce spre Branet. Aici, în patru zile, cele 218 hectare au fost recoltate — 200 mecanic și restul manual, după cum ne precizează ing. Petre Nicolae, președintele C.A.P. din oraș — iar lucrul se concentrează acum la depănusare, sortare, încărcare și transport spre baza de recepție. A fost un ritm obișnuit de campanie, forțele umane făcîndu-și simțită prezența în mod activ. Este vorba de secția activității industriale, prestări servicii a C.A.P.-ului, toți cei 400 membri ai ei aflîndu-se în cîmp pe toată perioada campaniei. Au mai venit aici și elevii de la Liceul nr. 1, care nu au fost mai puțin decît oamenii de la S.A.I.P.S. Constatarea a făcut-o primarul Bașului, Dumitru Zamfir, pe care l-am văzut aici pentru scurtă vreme și cu care aveam să ne mai întîlnim cînd mergeam spre punctul numit Dealul Bașului sau în alte locuri. De fapt, atît autoritățile bășene cit și cele din comuna ce compune C.U.A.S.C.-Baș erau pe tarlale din zi și pînă în noapte. Lor alăturîndu-li-se firește și membri ai conducerii unor întreprinderi și școli din oraș sau sate — Jiul, Unirea, I.M.A.I.A., E.B.C.L., liceele etc. — întrucît numeroși oameni ai muncii din acestea s-au aflat și ei pe tarlale. Să nu se înțeleagă de aici că aportul membrilor cooperatori este neglijabil dar o observație se impune tocmai pentru a risipi vreo eventuală nedumerire: dacă la C.A.P. Baș, ponderea acestora e mai mică intrucît e vorba de oraș, în schimb, la Găvănești, Vulpeni, Bobicești, Branet, Morunglav și în celelalte comune, aceștia au fost mobilizați, cu toții, în cîmp, ei recoltînd sau executînd celelalte munci necesare. Primarul de la Bobicești, Doru Stanciu, aflat și el între două drumuri de la tarlalele Mirilei pe cele ale satului Chintestii, ne vorbește despre modul exemplar în care recoltează țărani cooperatori — 200 de hectare din cele 470 cultivate — fapt confirmat și de inginerul șef de la C.A.P. Vulpeni, Gh. Bulacu — 250 hectare din cele 500 de porumb.

Cu alte cuvinte, la fața locului consemnăm o mobilizare masivă de forțe, o participare pe parcursul zilei lumină și adesea chiar noaptea, a cooperativilor, a mecanizatorilor, a celorlalți locuitori ai satelor, a unor oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile locale. Tanta

lor de muncă, prezența lor pe ogoare devin evidente abia cînd, într-un scurt popas al vizitei noastre, găsim o „operativă“ ce ne-a fost lăsată de Ion Dobrin. Potrivit ei, pînă în dimineața vizitei noastre, cele mai bune rezultate au obținut cooperativele agricole de producție din Baș (care, în acea zi, urma să încheie recoltatul), Găvănești (315 ha din 715), Vulpeni (250 din 500), Bobicești (200 din 470) și Oboga (200 din 380). La Morunglav și Iancu Jianu suprafața era mai mică dar, după cum ni s-a precizat, acolo s-a început mai tîrziu, porumbul fiind încă verde. Cu siguranță, săptămîna viitoare (adică în cea în care apar aceste rînduri), se încheie recoltatul, ne-a mai spus președintele C.U.A.S.C.-Baș. Recolta? „Este apreciată ca bună, evaluarea oferîndu-ne temeieri să fim optimiști“. Se va pune punct campaniei? „Nicidecum. Transportul va fi intensificat, dar mai ales debutează cu aceeași intensitate campania de însămîntări. Se știe, în agricultură, de cînd e lumea, o recoltă se strînge, iar cealaltă se pregătește. Cu grijă, cu pricepere, la timpul potrivit.“

C. DUMITRU ■

Un exemplu numit Stoieniști

Porumbul s-a copleșit, la Stoieniști, pe la începutul acestei luni și de-atunci ies în fiecare zi la cele trei ferme conduse de Ilie Călugăreanu, Enache Vlăduță și Ion Ciobanu între 500 și 600 de oameni și nici măcar nu mai este nevoie să-i mai anunțe cineva seara că a doua zi sînt așteptați iarăși la lucru. Cel puțin așa ne încredințau președintele C.A.P.-ului, Ion Iancu, și contabilul Gheorghe Cojocaru. O combină are avantajul că recoltează mai repede însă oricît ar fi de bine reglată ea tot duce la pierderea cîtorva procente și cum plata se face, potrivit legii, în funcție de nivelul producției obținute, țărani din Stoieniști s-au hotărît să culegă tot porumbul, de pe cele aproape 1100 de hectare, cu mina, pentru a nu mai pierde nimic iar partea care revine fiecăruia ca plată să fie mai spornică. Tot ei tale și transportă cocenii, cu căruțele, 60 la sută pentru C.A.P. și 40 la sută pentru gospodăriile lor și toată lumea e mulțumită, fiindcă spre deosebire de alți ani, cînd porumbul se recolta mecanizat și cînd cooperativa umbla în toiu iernii să cumpere de pe la alții furaje, în toamna anului trecut au strîns porumbul tot așa, manual, cum se zice, și rezultatele se văd și acum, cînd cooperativa mai are în stoc 300 tone de coceni. La fel a strîns C.A.P.-ul în această vară 600 tone de lucernă fără a consuma un strop de motorină, învoindu-se doar ca țărani să păstreze pentru vitele lor 20 la sută din finul pe care l-au strîns bătrînește, cu coasa. Invoiala a fost bună, spune Ion Iancu, nu numai pentru că nu a costat motorină ci și pentru că, altfel, cel puțin 10 la sută din recoltă ar fi rămas pe jos și s-ar fi pierdut în urma cositoarelor mecanice. Tot astfel, aflăm, adică tot cu gîndul la binele cooperativei dar și al fiecărei gospodării țărănești în parte, vreo 40 de hectare în pantă, cu înclinație de peste 45 de grade, aproape ca la munte, cu toate că Stoieniști se află în plin șes, cam la mijlocul distanței între București și Giurgiu, au fost date în folosință tuturor celor ce-au vrut să se înhame la o astfel de muncă grea și invoiala a fost iarăși mulțumitoare, cooperativa păstrîndu-și 50 la sută din producțiile destul de bune obținute pe aceste pămînturi care

înainte nu foloseau nimănui cu nimic. Toate acestea ne fac să credem că, parcă mai mult decît în anii trecuți, la Stoieniști este acum, ca să zicem așa, o toamnă cu țărani și fără indoială că, fiind de acord cu această observație, președintele Consiliului unic agroindustrial 30 Decembrie, Ion Pismac, are dreptate la rîndul cînd spune că Stoieniști sînt numai un exemplu din cîteva, căci nu altfel se întîmplă nici în celelalte cooperative din Singureni, Hulubești, Călugăreni, Adunații Copăceni sau Dărăști-Vlașca. Pretutindeni se lucrează cu aceeași trageră de inimă la culesul porumbului pe cele 560 hectare, cit însumează unitățile de pe teritoriul consiliului, și la pregătirea pămîntului pentru însămîntări, pe 8700 de hectare, dintre care 4935 pentru grîu, 1980 pentru orz și 640 pentru furaje. Bineînțeles, există anumite priorități, pe 860 hectare grîul va fi semănat după porumb și e limpede că recoltarea trebuie încheiată în primul rînd pe aceste locuri, pentru ca arăturile și semănatul să se poată face în termen. E toamnă cu țărani deopotrivă în grădinile de legume care pe întreg consiliul unic agroindustrial însumează exact 1877 hectare și la acestea ar trebui adăugate încă vreo cîteva sute pe care s-au obținut producții bune în culturile duble, mai bune decît în oricare dintre anii din urmă. Și pentru că, trebuie spus, nu o dată s-a întîmplat de-a lungul anilor ca producțiile bune de legume să fie privite cu temerea că iarăși n-or să vină la timp mașinile închiriate de la I.L.F. iar legumele, gata culese, or să se strice la capătul locului, numărul mare al oamenilor ieșiți la muncă în grădinile C.A.P.-urilor din Călugăreni, Dărăști și Adunații Copăceni are și

o explicație: acea îngrijorare a dispărut încă de anul trecut, prin cîteva inițiative mai energice. La Adunații Copăceni unii țărani luaseră să muncescă pepeni în acord global. Urma ca ei să primească 30 la sută din producția iar cooperativa 70. Dar împărțirea nu se putea face pentru că aceleași eterne autocamioane lipseau. Și atunci, președintele C.A.P.-ului, Ion Neaguț, a luat o hotărîre prin care să salveze munca și banii oamenilor. Cum Bucureștiul era la doi pași, le-a dat voie oamenilor să ducă toți pepenii, cu căruțele, la piață, și să plătească apoi cooperativei banii care i se cuveneau. Și chiar așa s-a întîmplat, n-a înșelăț nimeni și nici nu s-a mai întîmplat să piardă cineva. Desigur, țărani din această renumită zonă legumicolă din sudul Bucureștiului își fac datoria, se achită de obligațiile înscrise în contracte dar nu înțeleg ca o marfă de calitate să fie plătită la un preț derizoriu de tot felul de delegați care apără cine știe ce interese obscure și cel mai întemeiat motiv care-i îndeamnă să iasă la muncă este chiar credința că munca lor va fi valorificată cum se cuvine. În așa fel încît roadele pămîntului să nu se piardă.

DUMITRU ELIADE ■

Lanuri de oameni călare

Drumul fără pulbere inconjoară și deucează într-un cerc aproape perfect zona I.A.S.-ului Pietroiu, din județul Călărași, de restul lumii. Nu și de lumea țărănilor din satele limitrofe Unirea, Borcea, Jgălia, oameni împămîntenți aici și pentru care specificul muncii în baltă nu face decît să le sporească truda și statornicia. Nu și de lumea celor veniți de prin Maramures, de prin Moldova, statornici cu fiecare ca ce trece în revenirea lor la fermele din baltă. Certitudinea că există un miraj, dar nu al apelor, este legată de existența unui om printre alte sute de existențe, Ștefan Poienaru, inginer agronom și director la I.A.S. Pietroiu.

Original din Sălaj el și-ar fi dorit să fie profesor de sport. Paradoxul vieții a făcut însă ca neșansa în sport să se transforme în reușită pentru agronomie. Aparent ele presupun puține puncte comune. Gîndul care te întoarce la prima lui pasiune te ajută să pricepi starea de spirit a unor oameni ce se apropie de finis în această toamnă pentru realizarea unui record. Este primul în istoria producției la cultura porumbului și estimat la 18 tone de știuleți la ha. Nu pare a fi la mijloc o minune sau oarece invocă a zeilor, cit poate condiția fizică a alergătorului de cursă lungă ce știe să-și pregătească reușita unui record. Chiar dacă este un prim experiment studiat și elaborat îndelung, chiar dacă el nu a cuprins decît o treime din întreaga suprafață de 2400 de ha, tinărul director împreună cu oamenii l-au pregătit și l-au așteptat. Cînd privești lanul de porumb implinit și întrecînd cu mult statura unui om călare, constăți că munca nu le-a fost zadarnică. Cum putea fi altfel cînd în rîstimpul celor trei ani de zile, de cînd a fost programată cultura intensivă pe cele două sole, a fost aplicat întreg complexul de măsuri agrotehnice și forță umană specializată. E drept, pare atît de sintetic acest complex încît nu-ți vine la îndemînă decît truda de zi cu zi a omului cu pămîntul. Asemeni unui pacient, porumbului i s-au administrat tratamente optime, cunoscute fiind condițiile specifice de creștere. „Din primăvară pînă-n toamnă și din toamnă pînă-n primăvară sufletul și priceperea omului se leagă într-un durabil și continuu schimb cu natura. Se poate lucra și împotriva pămîntului, atîta timp cît nu știi cum să te apropie de el, atîta timp cît nu știi să-i iei în seamă specificul și să-i dozezi îmbunătățirile. Avînd o structură argilooasă, primăvara e musai să-l aștepti și, atunci cînd pictorul se afundă pînă-n glezna, să te pregătești de rostuirea lui.“ La cei 37 de ani, Ștefan Poienaru îți vorbește despre rostul pămîntului cu siguranța specialistului, dar și cu sensibilitatea necesară înțelegerii lui. Organizarea de asolamente, sistemul de rotație a culturilor, precum și combaterea integrală a buruienilor au constituit etapele de programare ale culturii experimentale.

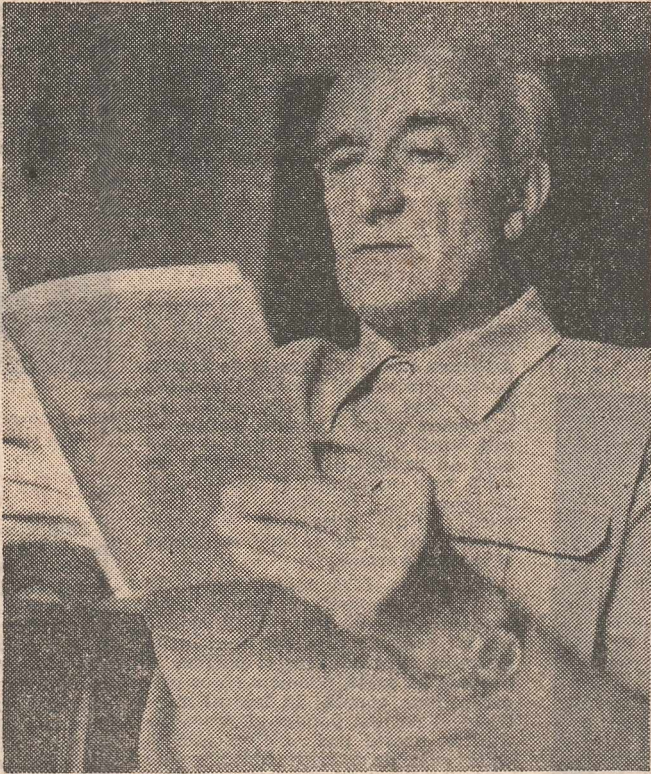
Dar Ștefan Poienaru, cu toți ceilalți alături, s-a arătat la înălțime. A muncit cu răspundere, cerîndu-le tuturor ordine și disciplină. Iar ordinea și disciplina, transpuse în aplicarea cu strictețe a tehnologiilor și în efectuarea de lucrări bune și la timp, dau acum notabile rezultate.

MARIA BOGDAN ■

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

RADU
BOUREANU :„Literatura,
cultura
își vor urma
drumul
ascendent“

— Este pentru prima oară cind discutăm, Radu Bouréanu...

— Nu pentru a răspunde obișnutei prime întrebări, răspund, ci pentru a încerca să sugerez că doi oameni nu se întâlnesc, nu discută cu prilejul rar al unei prime întâlniri în viață. Doi oameni, din stîrpea și alcătuirea noastră, vorbind în tîla oară, reiau firul imaterial al unor gânduri și sentimente comune. Deci, să pornim să derulăm un fir pe care-l dorim ariadnic, ca, prin meandrele unor probleme de viață și de viață spirituală, literară să ne conducă spre lumină și echilibru.

— ...însă de văzut v-am văzut de mai multe ori. N-am îndrăznit însă niciodată să-l abordez pe bărbatul cu alură de sportiv frunțat la mai multe discipline — sint convins că ați făcut sport! — care trece printre oameni cu o expresie semeață pe chip, Apropo, într-adevăr așa cum spun mulți, semănați cu Goethe.

— Curios! Nu mi-am urmărit niciodată atitudinile, gesturile nu mi-au fost niciodată, nicidecum studiate în raport cu trecerea mea prin vîrste și în relațiile cu semenii, cu colegii de literatură, mai vîrstnici sau mai tineri. De aceea mi se pare și mai ciudat să te aud mărturisind acea timiditate ce te-a făcut să nu îmi întinzi o mină fermă — și mata, nu numai eu, avem acea expresie de sportivi. Dar nu recunosc, mi-am privit chipul fără să descopăr acea semeție cu care să îndepărtez oamenii.

— De fapt, acum îmi dau seama, cunoscîndu-vă mai de aproape, că sinteți

aidoma cu poezia dumneavoastră. Nu sinteți nicidecum trufaș și răutăcios, e mîi inchipuim eu, ci cordial, surizător, dornic de armonie.

— O, în nici un caz trufaș sau răutăcios nu mă recunosc. Aș vrea să mi se pună în față rîul, nedreptatea pricinuite cuiva. Nu ne aflăm însă în confesional să-mi mărturisesc păcatele față de semenii. Greșeli, poate — mai ales față de mine însumi. Dar ai început, îmi dau seama, să-mi schițezi un portret moral cu această întrebare. La indoleli vii cu corectivul care alungă temerile ce le aveai să nu fiu mai mult negativ, bănuind că natura mea era construită din fibre, din conținut uman acceptabil.

— Așa ați fost de la început? Cum de reușiți să fiți astfel? Prin educație? Prin cultură?

— Bănuiești că așa am fost de la început? Probabil. Cum am reușit să fiu astfel?... Ai ghicit: în timpul copilăriei și primei mele tinereți, în acea epocă, educația insului, a copilului, a tînarului avea mai multe laturi: pe lîngă cea de familie, a școlii, a culturii.

— De ce numai deocînd în acea epocă? Azi nu-i la fel?

— De fapt, și azi, poate că este la fel. Este adevărat că asta ține și de alcătuirea individului, de autoeducare, la vîrsta înțelegerii. Deci, ți-ai schimbat părerea preconceptută, trecătoare: mă vezi cordial, surizător, dornic de armonie. Creșterea simpatiei te duce, stimate convorbitor, la adăogirea unei impresii și afirmații insolite — deși, mărturisesc, am

mai auzit-o — în a-mi apropia o asemănare cu Goethe... E măgulitor, dar vecin cu zimbetul. Poate ca cineva, privind autoportretul la unul din volumele mele, Moartea morilor de vînt, să fi găsit o vagă asemănare...

— Dar să ieșim, eu din umbra olimpianului, mata din cea a lui Eckerman, să ne întoarcem la oile noastre... Cordial, surizător, spunea că par a fi azi... nu trufaș, nu răutăcios. Nu, n-am fost nici chiar în polemici. Dar am debutat în proză, în publicistică cu un pamflet în revista Vlășia, cu titlul Javra de lîngă ușă — unde trasam cu linii acide în fața unui director de cabinet care se poartă necivilizat cu oamenii veniți în adevărată la mîrire... N-am mai folosit această armă fiindcă ea s-a degradat în minile amatorilor genului.

— Cîi de mult v-a marcat ceea ce ați trăit pînă acum?

— Cum veșnică în lume este doar schimbarea — cum spune Shelley — epocile trăite de mine, pînă acum, nu-mi dau seama intrucît m-au marcat sau nu. Ar fi normal, după cum toate se schimbă la anumite segmente de timp, să ne schimbăm și noi. Rămîne de văzut cît ne impresionează, cît ne dăunează formării, devenirii noastre. N-aș putea, în scurte fraze, să analizez aceasta. Este loc și sens a fi făcută aceasta într-o mai amplă analiză memorialistică.

— Din tot ce-ați trăit, ce v-a surprins cel mai mult?

— Existența este alcătuită din necontenite surprize. „Un om cinstit este un om care are reacțiile simple“, dar nu toate reacțiile pot fi simple față de ineditul vieții, al fenomenelor, al gesturilor contemporanilor. Ce m-a surprins și m-a întristat mereu a fost instabilitatea sentimentelor, a convingerilor, a prieteniei.

— Dar de infricșat, ce v-a infricșat?

— M-a infricșat activă, lucrativa goană după avantaje, după notorietate cu orice preț, cu orice mijloace, la orice treaptă valorică. M-a bucurat însă recunoașterea, în timp, a lucrului împlinit, a muncii, în orice disciplină, a valorii, chiar după dispariția făuritorului de valori. În conviețuirea noastră socială apar drepturi și datorii sociale. Avem dreptul de a prelua și duce mai departe datele progresului social, avem datoria de a innobilă acest timp social cu experiența noastră.

— Ați cunoscut atmosfera culturală de dinainte de război. Ce-o deosebește de cea de azi? Care erau relațiile dintre oamenii de cultură? S-a pierdut ceva valoros care ar fi trebuit păstrat?

— Nu doar eu am cunoscut atmosfera culturală de dinainte de război. Sint atîția oameni de condei, de cultură care pot atesta că sint deosebiri cu aceea de azi. Ce s-a pierdut, ce ar fi fost de păstrat? Uneori, buna-credință. Alteori, schimbul sincer de păreri, de idei, varietatea formelor de a înțelege și propaga cultura, fenomenul artistic sint, în unele locuri, greșit pricepute.

(Continuare în pag. 15)

GEORGE ARION ■

Biblioteca in aer liber

Marele gînditor

S-a așezat, mititel, pe un scaun, în mijlocul camerei mele și, privind nu știu încotro (parcă în perete, dar acolo ce avea de văzut?), și-a sprîjinit tîmpla în palmă, meditativ, de parcă ar fi fost filosoful Immanuel Kant dintr-o evocare celebră. Bine, foarte bine, dar mititelul nu avea să cugete la scopurile finale ale universului (dacă acestea există) și nici — te pomești! — la utilizarea bombei cu neutroni. Nu pentru asta fusese chemat, nu acesta era rostul lui. Marea problemă a existenței lui era — ca să folosesc o majusculă în stil nemțesc — Dulapul. Nu metafizica Dulapului în sine, ci chiar dulapul. Pentru că era tîmplar și venise de la o cooperativă de tîmplărie să-mi facă un dulap.

Iar peste două săptămîni a venit din nou. Nu pentru a-și petrece o oră pe scaunul meu (aveam de gînd, enervat de „pozele“ lui, să-l rog să vină cu scaunul lui propriu, un scaun desigur cu mult mai inteligent decît cel pe care l-l pusem la dispoziție), ci pentru a-mi aduce acasă biblioteca. Nouă-nouă desigur, dar nu numai atît, ci lucrată după toate regulile artei. Am cercetat-o îndelung, nu-mi venea să cred, dar era într-adevăr un obiect la care se muncise cu grijă, cu atenție, cu o excelentă cunoaștere a meseriei. I-am oferit un pahar de vin, a sorbit din el tot așa, meditativ și, pentru că mă vedea tot examinînd mîca bibliotecă, m-a sfătuit:

— Nu vă mai mirați atît. Avem și noi onoarea noastră de meseriași.

Era un răspuns pe care-l dădea nu numai mirării mele de acum, ci și mormăielilor din urmă cu două săptămîni. Il ofensasem? Da, se pare că-l ofensasem. Pentru că nici dulăpiorul acela lucrat desăvîrșit (de parcă ar fi fost „lucrul în sine“) și nici propozițiunea lui despre onoarea de meseriași nu erau fleacuri. Refuz să închei aceste citeva rînduri cu fraze pompoase despre onoarea măruntului tîmplar, impresia mea că juca teatru a rămas, dar un lucru tot trebuie să adaug: putea să-și permită, era dreptul lui! Dacă într-adevăr era un tîmplar atît de bun — și se dovedise că era! — dacă într-adevăr ținea la onoarea lui de meseriași, atunci ce mai conta că alegea, pentru a face niște calcule normale, poziția meditativă a unui mare filosof? N-avea decît. Cît despre cultul onoarei de meșteșugar... În vremea vieții lui Kant se mai obișnuia ca tinerii nobili să-și arunce unul altuia mînușa și să se provoace la duel. Pentru apărarea onoarei. N-am auzit de vreun duel pentru apărarea onoarei de meseriași — între dulgheri sau fierari sau sticlari — dar mi se pare că un asemenea duel ar fi avut un sens mai înalt decît multe altele. Să sperăm că pretutindeni, nu numai în micile ateliere, doar ei dau tonul, Marii meseriași, Oamenii de onoare. Să sperăm și să credem că așa este, iar în cazul lor nu e nici o nenorocire dacă ne molipsim și folosim majusculele...

FLORIN MUGUR ■

Noua frontieră a sufletului uman

Critica nervoasă

Critica, prin însuși destinul ei de factor echilibrant în judecata valorilor estetice, trebuie să aibă, prin definiție, un profund calm al valorilor. Acest lucru îl pretindem cu deosebire criticilor profesioniști, al căror calm al valorilor este marca lor de talent literar.

De aceea, cu mare mirare surprindem în cadrul criticii profesioniste cite o ieșire nervoasă (care, dacă se îngăduiește spiritului temperamental al scriitorului, nu se potrivește spiritului temperamental al criticului), deci, cum spuneam, cite o ieșire nervoasă, care anulează întregul discurs critic, făcîndu-l inutil, iar ținta estetică e din capul locului ratată. În acest sens, am citit cu mare mirare nu demult un articol semnat de distinsul meu prieten și coleg Laurențiu Ulici, la volumul de versuri al lui Florin Mugur, Viața obligatorie. Eram de foarte multă vreme obișnuit cu stilul calm al lui Laurențiu Ulici — de care mă leagă nu numai o veche camaraderie literară, ci și o veche amiciție — cînd iată-mă surprins de mirare de un ton frizînd de-a dreptul umoarea neagră și, deci, evident, anularea judecării estetice. Florin Mugur este criticat de excesul de sincronism cu toate etapele generației sale. Evident că orice scriitor, firesc, este sincron cu etapele generației sale! Ce atîta mirare în asta?! După care, tot în articolul vizat apare o gravă confuzie între un defect fizic al poetului și un laitmotiv al său literar. Lucru destul de trist.

În orice caz, cred că acest articol ratat al lui Laurențiu Ulici îl va pune pe gînduri pe autorul lui, cu atît mai mult cu cît îmi aduc aminte că, în ceea ce mă privește, același prieten publicase o cronică foarte pozitivă despre Epica Magna în presa din Iași și aceeași, cu toate epitetele pe dos, la București. Atunci m-am amuzat, pentru că era vorba de mine, acum mă amuz mai puțin pentru că e vorba de un coleg de generație.

Cred în destinul critic al lui Laurențiu Ulici și cred că este vorba, în articolul de față, de o simplă intîmplare. Atît.

NICHITA STANESCU ■

A doua carte cu prieteni

Căișorii de salcim

Radu Cârnelci s-a născut în satul Pardosi și a copilărit în satul Mărgăritești din fostul județ Rîmnicu-Sărat, care avea pe stemă un cal mirosînd cu nările rupe terburile dinspre Brăila. Mi-amintesc cu nostalgie că primul oraș pe care l-am văzut a fost Rîmnicul; fusesem cu tata ca să vindem pepeni și să cumpărăm, de la frații Mireasa, oglinzi și icoane pe care să le sfințească părintele de la noi, de la Gradiștea; nu ploua și trebuia să le purtăm pe cîmp, să căpătăm îndurarea cerului. O, miraculoasele sate de lut și de lemn. Spune Cârnelci:

Încă ne mai așteaptă acolo satul de leagăn;
seara, mai ales, ne așteaptă: lumini mărunte,
voci domoale, somnul ca o pasăre lină:
legănătoare lumină......O lacrimă pentru cel dinainte ascunde-o;
noi am rămas într-o copilărie de sunete
ce vine spre noi cu toamna de-a-întul:
o, fără întoarcere totul...

Deci, satul meu numărîndu-se printre cele mai bîntuite de secetă din geografia României (el se situează chiar în centrul zonei respective) mi-aduc aminte că în toate verile copilăriei priveam cu jînd spre zarea umedă a Rîmnicului — Dumitrești, Racovițeni, Bisoca, Vadu Sorești, Hanu Comisoalei, Mărgăritești — unde se clădeau norii ce nu ajungeau niciodată la noi și o ură obscură ne mocnea în oase: de ce la noi nu plouă decît în stînge-vînt, în aprilie, cînd se umflă lacurile primăverii, iar acolo toamnă cu gîleată? În noi, în satul de mîreși, de gherghini, de cîtină, de stuț și de alior și mai ales de zăpezi înalte, la Crăciun, cînd toate colindele ne vin dinspre Rîmnic, ca niște piraie de nuci poleite gonind să se azvîrle în Dunăre, domnea cu

(Continuare în pagina 16)

FANUȘ NEAGU ■

Dragostea și revoluția

Un prozator izbucnit cu intirziere, la umbra gazetarului, febricitând însă exploziv în ultimul deceniu este Dinu Săraru. Cele trei cărți ale sale (Niste țărani — 1974, Clipa — 1976, Dragostea și revoluția, vol. I. — Toamna roșie, 1981) prind din urmă, dacă se poate spune astfel, literatura obsedantului deceniu, participând într-un chip aparte la cea mai complexă perioadă a ei. Dragostea și revoluția înseamnă, într-un anume sens, un moment de sincronizare cu eflorosența spectaculoasă a literaturii obsedantului deceniu, un moment de autonomizare a acesteia față de propriile-i clișee, fată de ea însăși.

Dragostea și revoluția — sub semnul acestei bipolarități Dinu Săraru își plează cartea la interferența dintre problematica teoretică a romanului „cu activiști” și romanul de dragoste (într-un raport ce poate fi regăsit într-ucrutiva în structura ultimului roman al lui Preda, **Cel mai iubit dintre pământeni**). „E bine să descrieți activiștii așa cum e el; dracu știe cum e, deștept, prost, cult, incult, bun la suflet, rău la suflet, om, și așa cum e împinge țara asta înainte, înțelegi?” — spune Anghel Tocsobie la un moment dat. E o frază la care mulți comentatori s-au raportat ca la o cheie de boltă a eticii (scrisului) propusă aci. Fără îndoială că dezbateră — tensionată, dramatică uneori, discursivă, uscată alteori — a chestiunii conștiinței activistului și a modului cum trebuie ea tratată de către scriitor este dintre aspectele care conferă o notă distinctă cărților lui Dinu Săraru. El este preocupat, până la obsesie, de instituirea unui **model de personaj** care, abordat ca în fraza citată mai sus, se relativizează în chip fericit, până la a intra în tiparele general-umanului, ale plauzibilității, până la a se salva de eliseele dogmatice, până la a se elibera de (auto)fetişizare și stereotipie. Dinu Săraru încearcă o întoarcere a romanului politic către unul din personajele sale emblematice — activistul, obligând la obiectivitate și autenticitate.

Există, fără îndoială, în **Dragostea și revoluția** un „roman al activistului” multiplicat de astă dată prin ipostazele diverse ale acestui tip de personaj, ipostaze contradictorii în aparență (de la conștiința inflexibilă a lui Dumitru Dumitru și echilibrul quasi-inatacabil al lui Anghel Tocsobie și până la vulnerabilitatea poltron-neputincioasă a lui Manuil Păianu, ori la dureroasă luciditate și putere de înțelegere a lui Mihai Călărășu), dar care fuzionează prin racordarea la același etalon al omeneșului, al firescului, al autenticului, dar este însă — și nu în mai mică măsură — și un **roman de atmosferă**, care a scăpat oarecum observației comentatorilor și care scapă și de sub tutela dominantă a componentei civic-gazetărești a personalității autorului, etalind neașteptate calofilii, o surprinzătoare anvergură stilistică (funcționând, e drept, pe fragmente) și, ceea ce s-a mai spus — o teribilă plăcere a scrisului.

Stilistic, scrisul lui Dinu Săraru are culoarea și ingenuitatea povestitorului de vocație. Sint în **Toamna roșie** câteva scene absolut remarcabile, fiecare în felul său. Astfel, într-un banal flash-back (Dumitru Dumitru își amintește, la căpățul lui Ghiță Praz, împrejurările incendiului conacului Rudenilor de la Cireșu), se distinge un pasaj de mare acuratețe a notației. În drum spre conac, într-o procesiune aproape morocănoasă, oricum gravă, condusă de fermitatea laconică a lui Dumitru, are loc un dialog demn de spiritul mușcător, dar stenic al autorului **Tiganiadei**: „În urma lui (Dumitru Dumitru — n.n.) veneau Ozun și Pacoste și Rusinaru și Măr Pădureț, ai lui Turbatu, cinci frați la rând, cu Sisinie în frunte, scund și crăcănat, parcă atunci se dăduse jos de pe sauva unui cal și îl dureau pulpele, cu părul vilvoi, fără căciulă, fără nimic. — Mă, zise Ozun, să fi pus și tu vreo streășină la frunte. Nu mi-e că răcești la cap, că n-ai cum, fiindcă dacă e lucru românesc e ca lemnul, ține la udătură, dar te nimereste ploaia în ochi și greșești drumul și te rățacești și ăștia ai tăi se iau toți după tine și se pierde dracu neamul vostru”. Într-o altă împrejurare, Iese la iveală același fel de a fi al acestor oameni — sucit, hitru, veșnic subtextual, insinuant, șiret, mimînd cinismul pentru a ascunde suferința. E vorba de înmormintarea lui Ghiță Praz.

S-a vorbit despre Dinu Săraru ca despre un povestitor mai înzestrat decât romancierul. Poate fi adevărat într-un sens: personajele sale nu sînt niciodată duse până la capăt, ele se așteaptă de la o carte la alta, se întregesc cu fiecare nou roman, din scrupul al autenticității și, de ce nu?, din pură plăcere a fabulației. Volumul II al acestei cărți va urma primului așa cum fiecare alt roman al lui Săraru le **continuă** pe cele dinainte. Dinu Săraru este un prozator căruiă nu i se va putea reproșa lipsa de unitate.

TANIA RADU ■

PROZA

Cîteva gînduri pentru acum

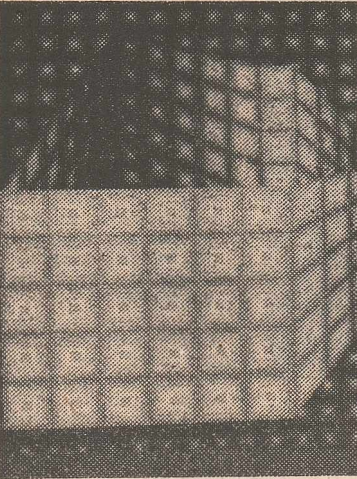
Aflat la cei de al doilea volum tipărit (și ne referim acum la „**OPT ZILE PENTRU TOTDEAUNA**” — Editura „Dacia”), Cornel Cotuțiu revine, iată, după cîteva proze scurte publicate în revistele transilvănene, cu un roman.

Cel puțin așa ne anunță pagina de gardă.

Că e roman sau nu, asta rămîne de văzut. Că avem de a face cu o proză densă, scrisă impecabil, cu debordantă inteligență și amar humor, asta ține de autorul acestor rînduri. Rînduri pe care — mărturisesc — nu mi-au fost ușor a le scrie...

Așadar: Cornel Cotuțiu construiește o întâmplare (să-i fi fost maritor?!), în care trei buni, foarte buni prieteni — Ștef, Horia și George — hotărăsc a urca versantul unui munte. Relatarea îi aparține celui de-al doilea, aceasta este **proza propriu-zisă**; ultimul va dispărea.

În fața morții așadar, în fața sensului tragic al vieții — și prin unghiul de vedere al lui Horia, repet :

unul dintre eroi — viața, în sine, pare a-și pierde datele și funcțiile esențiale. Realitatea se amestecă (uluitor de firesc, în proza lui Cotuțiu!), cu balada, cu **mitul**!... Punctind, cu o precizie ieșită din comun (iarăși, mă întreb: autorul celor „opt zile” nu cumva a trecut prin experiența fatidicului „întotdeauna”?...), încercările fizice prin care trece un grup uman, Cotuțiu ne dezvăluie — căci acesta e termenul! — **splendoarea** ascensiunii, către un virf. Către un ideal.

Indiferent dacă atingerea acestuia este plătită cu viața.

Ursul pădurii nu mai e urs, ci pădurea însăși.

Năzuința celor trei eroi către împlinire nu mai e doar năzuință, ci **experiență** (chiar și tragică fiind!). Banala, fragila — extrem de fragila „excursie” printre coclauri — pusteasca aventură, se dovedește a fi, în cele din urmă, motiv de bilanț mai mult sau mai puțin ascuns al unui drama.

Ce s-a — sau ce ați — cîștigat din toată afacerea asta?! — pare a ne întreba Cornel Cotuțiu.

Și nu ne răspunde. Și aici, cred, ne izbim de slăbiciunea cărții sale: un final surprinzător de slab, de „construit” — față de rest!

„Opt zile pentru totdeauna” putea fi o mare carte despre prietenie; este o carte despre prietenie;

dar nu și una mare. Sofisticarea finalului, introducerea pe alocuri a unor personaje feminine greu de plasat în acțiunea propriu-zisă, renunțarea — în ultima parte a cărții — la logica impecabilă dovedită în paginile de pină acolo, iată o cursă din care Cotuțiu nu a reușit (sau nici nu s-a gîndit măcar, ceea ce e totuna!) să iasă.

Ceea ce nu înseamnă că acest prozator, Cornel Cotuțiu — în peisajul literaturii contemporane — nu reprezintă **una dintre cele mai interesante și autentice voci ale prozei actuale**; prin concizia scrisului, prin adevărul vieții pe care o reprezintă în acest scris, prin nonșalanța cu care — spărgînd anumite tipare — propune niște eroi care sînt așa cum sînt, și nu cum ar trebui să fie.

HORIA PATRAȘCU ■

POEZIE

Gravitate și gratuitate

Horia Zilieru — afirmă reputatul critic Marian Popa într-o amplă și minuțioasă postfață la volumul **Addenda la un fals tratat de iubire**, postfață intitulată **Horia Zilieru sau ce se mai poate face astăzi cu dragostea în și pentru poezie** — este unul dintre cei puțini și aleși care au renunțat din credința că totul este motivabil și integrabil în iubire, că se poate scrie fără frică și fără precauție o poezie erotică din ce în ce mai complexă și tot mai variată.

Subscriem, fără doar și poate, la această generoasă apreciere care, credem noi, este într-un tot exactă pentru poemele cuprinse în ciclurile **Astralia**, **Fiul lui Eros** și parțial, în **Oglinda de ceață**, poeme a căror primă calitate constă în înaltul meșteșug al rostirii poeticești. Vom înțeli în aceste trei cicluri zeci și chiar sute de versuri bintuite de aleanul alb și înalt al vocalelor parca muiate în azur, drept pentru care vom transcrie — fără a osteni căutîndu-le — doar cîteva din aceste veritabile secvențe de rafinată și sublimă sărbătoare prozodică, metaforică, stilistică, lingvistică etc.: „Cu limbi de rouă / pleoapa mea stelară / din somnul magic fluturii deschide” (**Sărbătoare**), „Mă-mbeți, melancolie seleară, / cu undelemn din magicul pămînt: / — în paradis inapt e trandafirul / la vîrsta lui de aur și de sfinț” (**Trandafir în crepuscul**), „La / curțile albastre îmi coboară / vestirea foibului cu roza vie / demult pormisă-n sfînta galaxie / și vîlaga singelui aprinde iar: / ca o femeie, / tristă boemă, / ochiul scînteie / plînsa poemă.” (**La curțile albastre**) și „Un nor de aur ninge peste tine / și-n vîile sangvine te îngropă / și frigu-ncheagă din instinct pe-o apă / suavul suflet sub / adînci retine.” (**Marele foc**).

Să adăugăm acestor versuri din **Astralia** și cîteva din **Fiul lui Eros** și **Oglinda de ceață**: „Sunt tulburate oasele în mine, / că tu m-ai scos întreg din lunga moarte; / bătrîne lumi cu lacrimi divine / îmi umplu-in vîz mormintele deșarte.” (**În groapa altui vîz**), „Ne scrie roza, Laur, pe-amîndoi / în golul unei fresce milenare; / tu ești învingătorul meu altoi, / iar eu o rădăcină truditore.” (**Tabloul votiv**). Constrînși de spațiul afectat acestui comentariu, vom pune totuși capăt transcrierii și altor asemenea versuri, dar vom face precizarea că încă din **Oglinda**

de ceață se poate constata o tentativă de schimbare a registrului metaforic, inclusiv lexical, poetul abandonînd acea zicere aleasă cu care ne obișnuim. Să comparăm versurile transcrise mai sus cu acest fragment din **Addenda la un fals tratat de gramatică**: „Tăind în ochii zicerii și proverbe / o doamnă muza / Iese ca meduza / vorbindu-mi rusa / în timpance sterpe: / din turnul morții domnul lampe-duza / tot n-a găsit-o steaua castității?“. Oarecum surprinși de această rostire ce se va accentua cu precădere în cel de-a patrulea ciclu al volumului, Orfeon, inclusiv în final, **Endbeduanna** sau **lament pentru femeia sfîntă pînă la moarte și Inspirația mea capra de makabra**, alunecînd spre o incifrare abilă și spre un tot mai gratuit joc lexicalo-imagistic, credem că **Horia Zilieru** a risipit prea multă energie pentru a se „moderniza” — cu orice preț cam în acest gen: „drug dani-lu miachiznac / sac saciz / și tily-dovleac / a deschis ofevrărie / o-la-rio-rio-rie / a cote de gara titu / ismail & turnăvitu” (**În timpul războiului din Troia**), care modernizare, fie-né permis să o spunem cit mai deschis, nu ne emoționează.

VICTOR NIȚA ■

Insemnări despre Hyperion (IV)

Dialectica contrariilor sensibili nu intră în orizontul gîndirii Demiurgului. Dacă ceea ce am numit a doua naștere (= din senin și din ape, apa fiind elementul direct din care s-a născut: „Și m-am născut din ape”) a avut loc din elemente materiale, el îi spune Demiurgului că a „apărut” din chaos. Termenul apărut este folosit pentru a diminua noutatea pe care o aducea cel de naștere. Demiurgul nu admitea nașterea decît ca proprietate absolută a sa, iar nu ca una extinsă la însușirile lumii sensibile. În fond, opoziția absolută Demiurg-materie sensibilă se menține prin limitarea creației numai în domeniul supra-sensibilului. În mîntea Demiurgului se conturează ideea: în haos nu se naște nimic, în haos au loc numai apariții. Hyperion îi întinde însă o cursă Demiurgului prin două propoziții: „Și din repaos m-am născut, Mi-e sete de repaos”.

„Apărut” din chaos și „născut” din repaos, iată alți poli între care se mișca Hyperion, „Apariția” ține de chaos, iar „nașterea” de repaos, de statornic, de conservare. Repaosul, prin urmare, nu trebuie identificat cu nemiscarea absolută, cu absența mișcării, ci cu penitența principiilor, cu universalitatea lor, cu generalitatea lor. Născut din repaos, din principii și legi, dar manifest în chaos. Născîndu-se din principii, el limitează principiile în sensul că le arată limitele interne, dialectica internă, relativitatea. Nașterea arată că repaosul (=principiu, lege, categorie universale) are sens în raport cu mișcarea internă a principiilor. Un principiu absolut în sensul metafizicii nu naște nimic. Un principiu, absolut în sensul dialecticii, își generează propria geneză, se autoreglează. Opusă simolei combinații atomare, nașterea din repaos trimite la relativitatea acestuia. Iar în raport cu relativitatea repaosului (=principiului care are dimensiunea timpului constitutivă) chaosul devine locul unde nașterea capătă realitate materială. Expresia

CAP LIMPED

● **Primim.** „Trebuie să găsim filmul lui Octav Minar”, exclamă Gheorghe Tomozei într-un generos articol-intrebare, nu eseu, nu cronică, pentru că întrebările curg ca și căușurile.

Caută autorul, și pe bună dreptate, „romantici” care să-și asume a-nevoioasa de nu imposibila idee de a căuta și restitui filmul lui Octav Minar.

Este vorba de filmul comemorativ „Eminescu, Veronica, Creangă”, turnat în vara și toamna anului 1914 de reprezentanța bucareșteană a casei Pathe, la comanda și cu contribuția gazetarului și scriitorului de mai tirziu, Octav Minar, prezentat, se pare, în premieră la Ateneul Român, la 31 Ianuarie 1915. Filmul este reluat la cinema Palace în luna noiembrie 1915, dată certificată de ștraiful aplicat pe programul de sală, e-

xistent în colecțiile de documente cinematografice ale A.N.F.

Sîntem bucușoi, stimatelor tovarășe Gheorghe Tomozei, să vă răspundem, astăzi, că și filmul este la el acasă; în perioada în care ați realizat, în colaborare cu studioul Alexandru Sahia cele două documentare dedicate marelui poet, Mihai Eminescu (1968, 1977), în Arhiva Națională de Filme nu se aflau decît afișul și programul de sală ale filmului lui Octav Minar.

FILMUL EXISTĂ în exact două „amorfecții”, dar nu „cu neidentificate role”, ci cu peliculă ce poartă în ea tot raiul locurilor de basm prin care au trecut cei doi mari romani ai literaturii noastre, Mihai Eminescu și Ion Creangă — Ipotești, Iași, Piața Neamț, Humulești, Dumbrăveni.

În octombrie 1967, Arhiva Națională de Filme

a achiziționat copia brută, fără titlu și generic, a unui film denumit convențional „Locurile unde au trăit Eminescu și Creangă” și care mai tirziu s-a dovedit a fi materialul nemontat al filmului lui Octav Minar, existent la muzeul din Iași, de unde A.N.F. a preluat, spre sfîrșitul anului 1971, o copie de 650 m (filmul a avut inițial circa 1.500 m).

Toate materialele acestui „film de aur” fac parte dintr-un fond de aur al Arhivei Naționale de Filme, cel al originalilor filmelor românești de la 1897 încoace. În comuna Jilava se află cetațea ce încheie în ea nu numai neasemuite valori ale cinematografului românesc, ci și numeroase realizări ale acestei arte a 7-a, din lumea întreagă. Le-am închis aici pentru a le reda mereu și mereu oamenilor, artei, istoriei — mai ales.

Le descifrăm sensurile,

înțelegînd filmele și ca pe mărturia cea mai vie, cea mai elocventă a vieții noastre sociale, economice, culturale și politice. Regăsim cu lupa, uneori la a doua viziune, personalități ale vieții noastre politice și culturale, cărora anii le-au dat, o dată cu experiența, un alt chip: regăsim într-un film pe care-l descifrăm secvență cu secvență, mereu alte momente din timpul celui de al doilea război mondial, dar și imagini noi ale reconstrucției țării, ale devenirii noastre socialiste.

Și nu mai căutăm „acul în carul cu fin” pentru că știm cite zeci de mii de titluri de filme avem, cite sute de mii de bobine și cite filmoteci am construit din 1957 încoace (a se citi ac, fin, car). Și ne place să aflăm cit mai multe și mai mult despre fiecare autor de film în parte.

Despre Octav Minar

vorbește filmul său: „Eminescu, Veronica, Creangă”; este primul nostru documentar biografic și se detașează de celelalte realizări de gen ale epocii printr-o dramaturgie mai complexă, depășind simpla filmare-document.

Filmul, construit pe trei planuri, alternează prezentarea documentelor iconografice cu filmarea locurilor unde au trăit cei trei scriitori. Sînt locuri pe care le vedem cu aceeași piosenie cu care ne aplecăm asupra imaginilor unor mari clasici ai literaturii române: Delavrancea, Rebreanu, Minulescu, Goga, Ionel Teodoreanu, Agărbiceanu, Blaga (nu filme dedicate exclusiv acestor personalități, ci imagini care fug în cîteva fotograme, dar care ni-s atît de dragi, atît de ale noastre, ale tuturor românilor!).

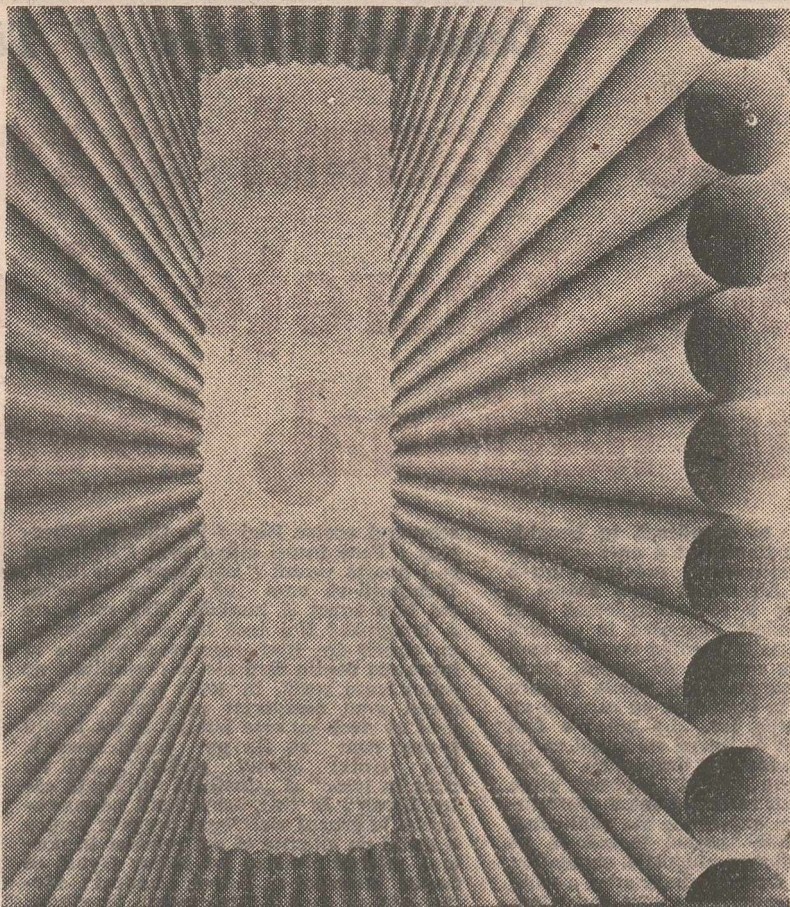
Pentru bucuria ce ne-ați făcut-o, întrebîndu-vă și întrebîndu-ne de soarta filmului românesc,

și nu numai, vă așteptăm, stimate tovarășe Gheorghe Tomozei, pentru a vedea împreună aceste comori. (Floarea Ion).

● **Viața românească.** Ca întotdeauna echilibrat, divers, sumarul numărului 6 al revistei **Viața românească** include eseuri, poezie, proză, note de călătorie (Nicolaie Balotă — **Universitățile mele**), traduceri, recenzii, comentarii. Două proze interesante semnate în acest număr: Paul Tumanian și Mihail Grănescu. Cel dintîi cultivă structurile absurdului și alunecările în fantastic, într-o frumoasă năvălă intitulată **Magazinul**, cu o scriitură îngrijită, detaliind o atmosferă și un decor minuțios alcătuit (ce amintește realismul „aberant” al unora din cărțile lui Jean Gênet). În cu totul alt registru, Mihail Grănescu compune în **Kati Rozental** un tablou „de epocă”, pur-

„realitate materială“ nu mi se pare prea fericită, dar cred că exprimă gândul pe care-l am în vedere. Prin punerea în joc a nașterii în interiorul repaosului înțeles ca principiu, acesta cheamă chaosul ca termen în care să-și răsfingă limitele în mod pozitiv (=„să apară“, „să capete corp“, „să capete substanță“, „să se intruzeze“ — creștinii zic despre nașterea lui Cristos: „S-a intrupat în Fecioara Maria și S-a făcut om“). Chaosul fenomenalizează (=materializează) ceea ce repaosul produce ca esență din dinamica esenței sale. Dinamica esenței divine a fost exprimată excelent în formula: „Lumină din Lumină...“. Nașterea începe în „repaos“, dar se manifestă (=„avare“) în chaos. Devenirea într-o ființă a dus la dedublarea repaosului, la relativizarea lui. Tin să precizez că conceptul de repaos a reprezentat o replică filosofică dată gândirii care considera că totul este curgere fără granițe, fără măsură. Dar conceptul de repaos se reclamă de la diferite epistemologii. Epistemologia dialectică consideră că repaosul nu resoinge mișcarea, că lui îi este consubstanțială mișcarea în dialectica ei.

ION STROIE ■

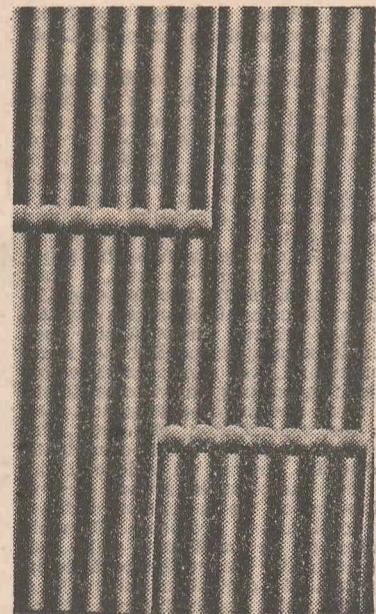
DOSAR

Călători în Africa

O întreprindere interesantă ar putea fi, într-o cultură ca a noastră, istoria itinerariilor ei, o istorie a literaturii de călătorie altfel spus, care ar revela nu numai aria tenației pentru experiența în sine a drumului, gustul pentru spațiul exotic, dar și un anumit mod de a vedea, de a selecta detaliul cu valoare definitorie pentru o atmosferă, un climat, de a compara, de a sintetiza în cele din urmă totul într-o opinie valorizatoare, de o specificitate marcată. Dintr-o asemenea perspectivă, cu siguranță că o trăsătură de unire este de căutat între experiența acestor Călători români în Africa (studiu, antologie și note de Mircea Anghelescu, Ed. Sport-turism, București, 1983), și Jurnalul mexican al lui Octavian Paler, de pildă, între Dinicu Golescu și Jurnalul parizian al lui Eugen Simion ș.a.m.d. Se cuvine însă făcută o distincție: aceea între călătorul român în așus și cel de aiurea, ca între călătoria de recunoaștere (să-i zicem) și cea de cunoaștere propriu-zisă. În apus s-a mers dintotdeauna cu impulsul de „a verifica“ impresii și informații dobândite deja pe calea lecturilor — o călătorie eminentemente livrescă, așadar, în vreme ce contactul cu alte spații, extraeuropene, alertează simțul pitorescului, ascute spiritul de observație, spiritul critic. În acest spațiu, „complexul Dinicu Golescu“ pare anihilat, spectacolul unei alte lumi este receptat cu toată degajarea.

Iată pentru ce Alecsandri și Bolintineanu (numele de „rezistență“ din sumarul antologiei lui Mircea Anghelescu) relatează despre Africa sub imperiul unui scientism marcat. „Dezgustat“ e cuvântul cu care G. Călinescu, tranșant, definește în Istoria... sa starea celor doi iluștri călători față în față cu un continent straniu, cu o lume clădită după alte rigori, cu o civilizație paradoxală, cu aspecte ale vieții sociale care dezamăgesc spiritul unor oameni ai veacului 19 european. În cazul lui Bolintineanu, „dezgustat“

traduce destul de exact tonalitatea impresiilor pe care i le stirmesc „stradele“ orașului Alexandria, „căile strimbe, nepavate, cu vini ce nasc și mor fără nume, fără stăpîn“, „dughenele mizerabile“ din Cairo — „o cetate ca toate celelalte ale Turciei, cu case mari, vechi, zidită fără gust“. Relatarea e seacă, morocănoasă aproape, cu puține efuziuni. S-ar părea că aceste locuri au impresionat un alt plan al conștiinței poetului, mai profund, revelat numai poezie. Alecsandri în schimb — din care avem în față în această antologie pagini de mare frumusețe, scrise cu un condei sprinten și pus pe șotii, pagini de un umor irezistibil, ce pot sta alături cu tot ce s-a socotit pină acum a fi mai bun din creația sa) își transcrie impresiile în registru parodic, după cum observă Mircea

TANIA RADU ■

Anghelescu în studiul introductiv. Asperitățile unui drum prin munții Uadras, către Teuan, sint spiritual atenuate prin inserția unor scene de mare haz, cum este cea a „ceaiului în codrii Africii“, luat în cești de porțelan chinezesc împreună cu familia consulului englez. Un raid prin cartierele arabe din Cairo se sfârșește cu o siestă în „rocking-chairs“ — uri pe terasa hotelului și cu o serenadă la corn englezesc etc. Pentru Alecsandri, călătoria în Africa nu este altceva decît literatură și el face literatură, cu evidentă plăcere, pe această temă.

Ce caută călătorul român în Africa? Modelul unei societăți perfecte, utopice (N. Bibescu despre viața kabililor din Djurdjura), satisfacțiile de ordin cinegetic (Dimitrie N. Ghica-Comănești) și hrana unei teribile curiozități față de modul de viață african (Scarlat Ciornei, Sever Plăneanu, C. I. Istrati ș. a.), mirajul averii și al unei vieți plăcut-aventuroase (Ioan Catina) etc. Dincolo de diversitatea firească a intențiilor, prejudecăților, predispozițiilor cu care vin în Africa, un lucru îl leagă pe toți acești „călători“: nevoia de expansiune a imaginației. A doua jumătate a veacului trecut (antologia lui M. Anghelescu se oprește în pragul primului război mondial, din motive pe care le argumentează în studiul introductiv) stă sub semnul focalizării acestui continent, în care se întăreau rădăcinile ale culturii noastre, rădăcinii ale civilizației careia îi aparținem. Călătoria în Africa este una de cunoaștere nu doar în sensul amintit la început, ci și în sensul mai profund originar, al cuvântului. Călătoria înseamnă și întoarcere — așadar, sinteză și adîncire.

Concretizînd o muncă de arhivă deosebit de lesnicioasă — pe care studiul introductiv, notele și comentariile ce însoțesc textele o reflectă cu prisosință, antologia semnată de Mircea Anghelescu constituie o lectură mai mult decît plăcută și un temel de meditație culturală.

Argument

O carte importantă despre opera lui Brâncuși

Stăcînd mai bine de două decenii opera lui Brâncuși și tot ce s-a scris despre aceasta, Adrian Petringenaru a avut putința să-și fundamenteze pricinile savantei sale preocupări și să adune într-o carte, în jurul unei idei pline de stimulent, o seamă de considerații interesante. Cartea se cheamă „Imagine și simbol al Brâncuși“ și este, de la un capăt la celălalt, o demonstrație. Luminînd atenți și cu talent toate consecințele unui fapt, ele devin cauză a unei înfăptuiri noi. Cine cercetează, sub imperiul nevoii de a spune ceva original, scrierile despre marele sculptor, va ajunge la concluzia că volumul privind devenirea operei, organicitatea ei nu s-a tipărit, totuși, și că, prin urmare, e o datorie să-l redacteze.

Efectele esteticii brâncușiene în sculptura secolului urmează încă a fi cunoscute. E greu de apreciat dacă procesul e la apogeu, dacă maximumul de influență s-a consumat ori dacă urmează să se împlină. Cercetările au mare libertate în toate direcțiile, însă — și în chip cam ciudat — datorită sacralizării memoriilor artistului și a o seamă de opinii, întreprinderile de tipul celui a lui Adrian Petringenaru, discutînd înțelesurile ansamblului de operă și liniile de forță ale nașterii lui, par oarecum temerare. Volumele unor Zervos, Athena Tacha Spear, Geist, Mario de Micheli, Carola Giedion-Welcker și chiar Ionel Jianou fac mare autoritate, deși e mai presus de orice îndoială că Petre Pandrea, Constantin Noica, Barbu Brezianu și V. G. Palcoș au produs exegeze fără de care cunoașterea gândirii artistice a geniului ar suferi. Înclin să cred că studiile cele mai pătrunzătoare și mai adecvate la noi trebuie să se scrie. E prea întim românească materia artei lui Brâncuși, pentru a i se găsi o deslușire de a dîncuri prin străinătăți. Nu vreau să spun că monografiile alcătuite de istorici și critici de artă de pe aiurea n-au cum să răzbată spre miezul lucrurilor, fiindcă ele merg — dovedit și în destule cazuri — în miez, ci doar că e nevoie de simțire românească pentru a potrivi, de dinăuntrul chestiunii, nuanțele. Pentru un străin, simbolurile sculpturii olteanului au să fie întotdeauna un pic exotice, oricît de riguros ar bate el drumurile Gorjului și ale României și oricît de aplicat ar privi la ciopliturile în lemn țărănești. Pentru un român, fie acesta și neintrodus în problemele sculpturii moderne, creația lui Brâncuși va însemna, oriunde o va întîlni, la Paris, la New York, la Londra, la Sao Paolo, la Duisburg sau București, ceva familiar; ceva poate dificil, cu austerități inhibante, dar cu un sunet autohton insinuant, inconfundabil.

Tomul lui Adrian Petringenaru, care-i, de fapt, teză de doctorat în estetică la Universitatea din Paris, sub îndrumarea filozofului Mikel Dufrenne e construit pe premiza că la un artist de o asemenea mărime totală e semnificații înalte și reclamiind puterea unei simbolistici primordiale. Opera este „idee devenită sensibilă“, iar fiecare obiect conține, în genele ce-i condiționează forma, problematica tuturor celorlalte. Adrian Petringenaru procedează, ca un biolog, la o operație de clonaj. În curba mingioasă a fiecărui din cele douăsprezece scaune ce înconjoară Masa Tăcerii de la Tirgu Jiu, bunăoară, el citește — precum arheologul în nivelurile de depuneri dintr-o săpătură — mai multe niveluri de înțeles. Metoda e un câștig al ultimelor decenii și e puțin probabil să se mai aplece opera sculpturală modernă unde, ca la Brâncuși, exercițiul structuralist să fie mai potrivit. „Asociațiile — astfel ierarhizate și derivînd fatalmente din simplu, din geometrii ideografice — n.n.) — ne-au dus — spune Adrian Petringenaru — în zona infinitului, iar simbolurile înseși sint, într-o definiție mai veche „ferestre deschise spre infinit“. Ținînd seama de observația esențială a lui Mircea Eliade că simbolurile și arhetipurile din culturile sacre sint forme care s-au impus natural spiritului uman și că orice nouă valorizare a unei imagini arhetipale (cheia, adică, a esteticii brâncușiene — n.n.) le încoronează și le consumă pe cele vechi, sintem datori să cercetăm și corespondențele care se creează pe această cale.

Adrian Petringenaru profesază ca regizor de filme artistice, el scrie critică de artă cu un condei ce-ar putea să fie și al „reporterului de artă“ (genul nu-i nominalizat ca atare, dar e practicat îndeobște de americani la relatarea „happening“-urilor și a expozițiilor cu un acuzat grad de noutate formală), iar în cartea „Imagine și sens la Brâncuși“ apetitul pentru narațiune are, patetisme ce-l cam stîmberesc uneori pe logician.

În arhitectură, stilul care nu-i nici doric, nici ionic, nici corintic însă e din toate și „încă ceva pe deasupra“ i se zice stil compozit. Stilul demonstrației lui Adrian Petringenaru e compozit și dacă în unele momente te îndoiesti de oportunitatea unor considerații, nu-i mai puțin adevărat că, pe întreg, textul se rotunjește. Oricum, o carte extrem de ambițioasă, o carte de reper în bibliografia oricărei alte cărți de importanță despre sculptorul Brâncuși.

TUDOR OCTAVIAN ■

CAP LIMPEDE

tînd însemnele sentimentale ale memoriei afective. Între Comentariile critice din acest număr se află și cel semnat de George Griguru — Sub Steaua polară a Amintirii, o consemnare simpatetică a eselui lui N. Steinhardt despre Geo Bogza, un portret generos al eseistului („Înclinat asupra textului cu o neapuzată voluptate, de nesmul din fața acestuia, omul de înaltă cultură și de neistovită curiozitate intelectuală se delectează cu asociații insolite, autocomentîndu-se, amendîndu-se, regîsîndu-se într-o infinitate de nuanțe“). Un eseu de finețe și remarcabilă profunzime scrie Monica Spiridon despre cartea lui Alexandru George O literatură „cu sensul la urmă“, urmat și de... un spiritual Post scriptum. În sfîrșit, Vasile Chifor pune față în față două cărți al căror obiect îl constituie creația lui D.R.

Popescu (este vorba de cartea Mirelei Roznovanu și, respectiv, de cea a lui Valentin Tașcu), recenzîndu-le tardiv, sub rezerva „curaj (ului)... înfruntării unei opere aflate în plin proces de elaborare“. Două evocări, diferite ca modalitate de realizare și chiar ca intenționalitate, semnează G. Mihăilă — despre condițiile socio-biografice ale alcătuirii Dicționarului limbii istorice și poporane a românilor — Etimologicum magnum Romaniae al lui Hasdeu și respectiv Ion Bogdan Lefter în Fișele sale despre poezia lui Radu Petrescu. Un bogat corpus de recenzii ne oferă o perspectivă la zi și, în același timp, electivă asupra fenomenului cultural-artistic în diversitatea lui. Sint semnaltate ediții (Nicolae Mecu — despre ediția lui Marin Bucur Jules Michelet și revoluționarii români în documente și scrișori de

epocă — 1846—1874), contribuții de istorie literară (Scrișori și curente — de Mircea Anghelescu, comentează Al. Săndulescu), proză (N. Steinhardt despre romanul Danei Dumitriu Prințul Ghica), poezie (Costin Tuchilă scrie despre Mircea Ciobanu — Versuri, iar Grete Tartler despre poezia Zsófiiei Balla), film (Florin Potra) etc. Mai puțin semnificativ de această dată este însă grupajul de poezie (Biografia poetului), contaminat parcă prea mult de aerul de „detentă“ estivală al unor ra din publicațiile noastre la această vreme a anului. (Tania Radu).

● La magazinul Muzica. De două decenii pașii melomanului se abat pe Calea Victoriei, la unul dintre cele mai cunoscute și dotate magazine muzicale din țară, „Muzica“. Două decenii de renume cîștigat prin pasiune și profesio-

nalism, prin iubire de muzică. Și pașii noștri s-au abătut în această toamnă bucureșteană la „Muzica“ pentru a afla noutățile discografice. Din generația tinerilor compozitori desprindem nume ce definesc o distinctă etapă de creație în muzica clasică românească. „Un Labis al muzicii noastre“, Tudor Dumitrescu cu lucrările camerale: „Sextet pentru două viole, violă, violoncel și contrabas“ și „Septet preludiu pentru pian“. Șerban Nichifor cu drama lirică „Domnișoara Cristina“ după romanul omonim al lui Mircea Eliade, cel mai premiat compozitor român la concursurile internaționale de compoziție. Împreună cu el semnează Călin Ioachimescu, autor al unui spațiu sonor original prin „Descîntec pentru voci, corzi și percuție“ și „Orașio II pentru suflători, percuție și mediu electronic“. Semnalăm prezența

unui disc de autor: Liana Alexandra cu cele două simfonii, nr. 2 „anthems“ și nr. 3 „diachronics“. De asemenea, lucrări simfonice de prestigiu, „Suite châtelaine“ și „Voix de la nature“ de George Enescu, „Simfonia nr. 1 în B major“ de Schumann, în interpretarea Filarmonei „Banatul“ din Timișoara, dirijată de Remus Georgescu. Concertele în G minor de Max Bruch și în E minor de Felix Mendelssohn-Bartholdy, simfoniile nr. 9 de Bruckner și nr. 2 de Dvorak sint ultimele apariții ale casei de discuri „Supraphon“ din Cehoslovacia. De o deosebită atenție și cu o largă audiență la publicul meloman, în special al oaspeților de peste hotare, se bucură „Discul-document“, cu înregistrări autentice de folclor din zonele Olteniei, Moldovei, Transilvaniei, editat de Institutul de cercetări etnologice și dialectologice

și prezentat într-o aleasă grafică. Iubitorilor de muzică populară le sint recomandate înregistrările Mariei Haiduc, Mariei Dragomiroiu, Mariei Cornescu, fraților Petreus. Si cum lumea celor mici este o lume a viselor și poveștilor, discul pentru copii îl invită să-l „recitească“ pe Creangă („Recitîndu-l pe Creangă“), în dramatizări după „Poveștea unui om lenes“, „Proștia omenească“ etc. și să asculte povești tîlmăcite de Brîndușa Zaița-Silvestru în „Povestind copiii...“. Dragostea este genericul melodiilor de muzică ușoară interpretate de Stela Enache și Florin Bogardo („Un simbol al iubirii“), precum și câteva din compozițiile lui Laurențiu Profeta, adunate sub titlul „Dragoste, dragoste“. (Maria Bogdan)

La ceasul de toamnă și rod al Arde pentru pace, tinerețe și dragoste, destinului național, tovarășul Nico

Nota 70, într-un Sibiu de milioane

Localitatea: Sibiu, 10 septembrie, stadionul „Șoimii”.

Durata: 6 ore și 40 minute.

Număr de spectatori: 10 000.

Calitatea spectacolului: pauza dintre

turnee, deși scurtă, și-a pus amprenta pe

calitatea spectacolului cărui-a acordăm

doar calificativul bun.

Atmosfera: foarte bună la începutul

spectacolului, scăzând însă spre final datorită

unei părți a publicului diminuind prin

comportarea sa nota acestei seri: 70 de puncte.

Noutăți: a debutat Aura Sipică recitând

frumos și sensibil „Da, mai avem” de

Adrian Păunescu. Doru Ghiția a cântat în

premieră, „Cîntecul lui Ștefan cel Mare”.

Aportul organizatorilor: foarte bun.

Acordurile cîntecului „Om bun” cheamă

din nou la rampă echipa Cenaclului Flacăra.

Sintem cu totul nerăbdători. Parcă

din ce în ce mai mult cu cit ne apropiem

de momentul în care ultima clipă se va

prelinge prin spărtura acestei clepsidre

măsurind de zece ani încoace existența

cenaclului. Va avea cineva forța s-o

înțoarcă? Trei copii se apropie de scenă.

Poartă pe brațe Tricolorul și un porumbel

pornește din mișcarea unuia spre înalt. Ce

poate fi mai impresionant? Simboluri

sfinte, ale independenței și păcii în miini

fragede, ele inesele un simbol curat al

speranței înseși, al împlinirii noastre

peste timp. Toată ambiția promite „Fie

ca această seară de septembrie să devină

o seară a colindului păcii!” (Peter Gross).

„Avem din nou ocazia să aducem un

omagiul strămoșilor noștri, celor ce au

luptat pentru ca noi în aceste clipe să-i

să-lăm sub un cer senin. Un cald omagiu

să-l adresăm tovarășului Nicolae

Ceașescu care ne călăuzește pașii spre

o viață mai bună într-o țară liberă și in-

dependentă” (Nicușor Călinescu). Bilete

curg spre scenă. Toate pledează pentru o

seară de tinerețe vie, adevărată. O altă

adorabilă a cenaclului întărește această

idee: „Dragostea de mamă, de țară, de

pământ, de trecut, încrederea în viitor,

toate acestea le găsim aici și vă mulțumim

pentru dovada că tineretul revolu-

ționar al României va rămâne un iubitor

de frumos și de cultură națională.” Prima

confirmare vine chiar la cîntecul lui Raul

Cârstea, „Dor de Preda”. De o vigoare

remarcabilă dau dovadă acești tineri cres-

cuți cu toții în climatul fertil al epocii

Nicolae Ceaușescu. Profunzimea gândirilor

lor este un aspect al acestei parcă

inepuizabile energii. Sinceritatea entuzias-

mului lor un altul. Cîntecele dansante ale

lui Arpad Domokos transformă tribunele

într-un ring imens. Umorul lui Dorin Du-

mitru, descoperit de conducătorul cena-

clului resursele, se scandează în trombă.

Parcă o imensă claviatură a unei orgi

naturale reda succesiunea notelor dintr-o

fugă de Bach. Au urmat trupa Totuși, a

cărei exprimare a fost completată prin

evoluția lui Andrei Păunescu în postură

dublă — de chitarist și solist vocal — apoi

Iris și Flapo cu evoluții de mareă. Reci-

taturile lui Ducu Bertzi și Vasile Șeicaru

au fost și aici la înălțimea cu care ne-au

obișnuit prestațiile lor. „La adio” a fost

un refren reluat de întreg stadionul ca un

cor implorînd aminarea despărțirii. A veni-

t ca un răspuns „Totuși, iubirea”, piesa

lui Májay Gyözö rezistînd între preferin-

țele cele mai des exprimate ale publicului.

Stingem luminile scenei lăsîndu-le pe

acelea ce reliefau chipurile oamenilor,

transpunînd în fapt parabola artei a cărei

ardere trece dinspre artist spre spectatori.

Valeriu Penișoară, Magdalena Finna,

Costas Caracostas și recitalul lui Ștefan

Hrușcă aveau să se desfășoare pe funda-

lul mai puțin prielnic al rumorii create

într-una din peluze de cîțiva spectatori

beți. Păcat că în finalul unei manifestări

în general de o factură ridicată, oamenii

buni n-au fost mai activi împotriva ace-

lor care, chiar dacă puțini, au creat

uneori acea stare ca o materie sfărâ-

cioasă din care încercam parcă zadarnic

să ne alcătuim oglinda chipului pe care

o presimțeam în toți ceilalți. Iată de ce

punctajul acestei manifestări n-a depășit

aici 70. Și asta într-un Sibiu de milioane.

semnatul nostru Blaj / Pe Cîmpia Liber-

tății / Face însuși cîțiva pași / Prin acei

ce-i poartă vensul / Eminescu e la Blaj”.

Închipuiți-vă cum ar fi un specta-

col fără sunet și lumină. Nici nu poate

fi imaginat! Noi însă am stat împreună

cu tinerii din Blaj unsprezece minute în

întuneric doplin fără nici o posibilitate de

comunicare reală. În acele momente, oa-

menii s-au comportat admirabil, înțele-

gînd că dacă nu este lumină în tot B'ul

n-are cum să fie pe scena noastră.

S-a cîntat „Omul pădurii”, „Să fie

pace în lume” și „Cuvîntul lui Roată că-

tre Divan”. În fine, tehnicienii ne-au con-

nectat la grupul electrogen pregătit pentru

o astfel de situație și am reintrat în nor-

mal, reluînd cîntecul lui Májay Gyözö ce

fusese întrerupt: „Totuși, iubirea”. Mo-

mentele pe care le trecusem în cîntec,

fără nici un incident nedorit, împlineau

această seară pe care o simțeam astfel

motivată pe de-a-ntregul. Fusese o seară

în care spiritul revoluționar, sentimentul

istoriei vii și lipsa de prejudecăți expri-

mau atribute esențiale ale unei generații

libere.

Localitatea: Cugir, 12 septembrie, sta-

dionul din localitate.

Durata: 8 ore.

Număr de spectatori: 15 000.

Calitatea spectacolului: excepțională.

Atmosfera: incandescență de la un ca-

păt la celălalt al manifestării noastre,

astfel încît totalul acestei seri a fost

simplic de făcut: nota maximă — 100 de

puncte.

Noutăți: a revenit, pe scena cenaclului,

cîntărețul de naționalitate germană Grot-

tendorfer Volker.

Aportul organizatorilor: foarte bun.

Cine ar fi putut spune că la Cugir,

într-un oraș mai puțin frecventat de ma-

riile trupe artistice, avea să aibă loc una

dintre cele mai fantastice manifestări ale

Cenaclului Flacăra din întreaga sa existen-

ță, — ar fi avut o gură profetică. Și

totuși, conducătorul cenaclului, întîind

în nucleul cugirenilor prezenți la ultima

noastră manifestare de la Alba Iulia bo-

găția materiei din care s-au rupt, a ținut

cu tot dinadinsul, să fim prezenți acasă la

acești minunați oameni. Și nu s-a înșelat.

Și chiar dacă venirea noastră aici s-a

aflat pînă în ziua spectacolului sub sem-

nul incertitudinii, iar din această cauză

organizatorii n-au pus în vânzare bilete

decît cu două ore înaintea începerii, sta-

dionul a fost neîncăpător. Mai mult, dat

fiind că tribunele se aflau într-o evidentă

disproporție din punctul de vedere al ca-

pacității lor, amplasarea scenei, deși îi

dezavantaja pe cei de la tribuna a doua,

nu ne-a creat nici o problemă. Oamenii

erau mulțumiți să vadă mai puțin, să

audă mai slab, dar să nu lipsească de la

acest eveniment din viața spirituală a

orașului. Și asta necondiționat. Efor-

turile făcute pentru mulțumirea lor au

fost răsplătite prin modul în care au reac-

ționat de la apariția cenaclului în incinta

stadionului pînă la despărțire. A fost și

încîntător și tulburător și reconfortant să

participi la dialogul unic stabilit între sce-

nă și tribună. Un dialog constructiv în

care convingerea pe care a dovedit-o pu-

blicul în impunerea punctului său de ve-

dere a dovedit-o pe care a dovedit-o pu-

blicul în impunerea punctului său de ve-

dere a dovedit-o pe care a dovedit-o pu-

blicul în impunerea punctului său de ve-

dere a dovedit-o pe care a dovedit-o pu-

blicul în impunerea punctului său de ve-

dere a dovedit-o pe care a dovedit-o pu-

blicul în impunerea punctului său de ve-

dere a dovedit-o pe care a dovedit-o pu-

blicul în impunerea punctului său de ve-

dere a dovedit-o pe care a dovedit-o pu-

blicul în impunerea punctului său de ve-

derii: „Români, maghiari, germani / Sin-

tem același neam”. Aproape fiecare punct

din programul nostru a fost un prilej de

manifestare a dragostei de țară, de cul-

tură națională. De nenumărate ori acela

aflați în fața microfoanelor erau obligați

să renunțe la intervenția lor spre a da

publicului posibilitatea să se exprime, re-

luînd mai apoi. Momentele acestea au

fost atât de vibrante încît lozincă pe care

o strigau într-un cor urias: „Faceți loc,

faceți loc / Cugirul pe primul loc” nu ni

s-a părut nici o clipă o exagerare. Pentru

țară, pentru pace, pentru identitate na-

țională, libertate și independență, unire și

izbîndă, pentru președintele Nicolae

Ceașescu, s-a cîntat cel mai fierbinte. Și

tot publicul a fost acela care cu sponta-

neitate și inspirație a dat acestor momen-

te străluciri noi adăugîndu-le de la sine

cîntece pe care scena le-a reluat. Hora

Unirii a sunat aici la fel de adevărată ca

pe orice pămînt românesc: „Vine valul,

trece valul / Într-o horă și Ardealul / Și

din sine însuși cîntă / Hora noastră cea

mai sfîntă”. Apoi „Deșteaptă-te române”,

flan-

cat de ropotul scandărilor. Dar tot așa de

bine, cu același aer firesc, aici a înăpuit

lingă o invirtă și o hațegană, și

la fel de viabililor Beatles, „Subm

galben”. Și chiar dacă a mai și plouat,

și prin asta participarea oamenilor lua

un aspect oarecum eroic, s-a cîntat

aproape fără încetare în picioare într-un

nestîms entuziasm. „Noi de-aicea nu ple-

căm, nu plecăm acasă / Pînă nu vom de-

veni campionii voastră”, cîntau neîn-

țat tribunele, într-un leitmotiv obses-

ant. La „Dor de Eminescu” întreg sta-

dionul pare „o pădure revărsată din dic-

ționarul limbii române cu ramuri în

formă de u”. Avea să rotunjească această

seară, de astă dată printr-o dovadă de

profunzime, momentul de poezie susținut

de Adrian Păunescu într-un stadion de-

venit aidoma unui studio de înregistrări.

A fost o seară menținută mereu pe linia

celor o sută de puncte lăsîndu-ne convin-

gerea că „oricît de bun ar fi un spectacol,

dacă nu se sprijină pe oameni devine

inutil”. La Cugir utilitatea venirii noas-

tre a fost un fapt împlinit.

CONSTANTIN DRAGOMIR

O mare sală de clasă

Localitatea: Deva, 13 septembrie

stadionul din localitate.

Durata: 8 ore.

Număr de spectatori: 10 000.

Atmosfera: de fierbinte prețuire a va-

lorilor, a muzicii și poeziei, de devota-

ment pentru țară și patrie în acest

templu al Apusenilor peste care dubul

alului s-a cîntat pentru cîrmaciul lae Ceaușescu

"pace in lume" este interpretat de trupa Flapo și de corul la unison al miilor de tineri. In această atmosferă cit se poate de caldă, Adrian Păunescu primește o poezie admirabilă și îl invită pe autor la microfon s-o citească. Este un om simplu, tinăr, lăcătuș la Deva, și se numește Ion Similie. „Colindul Apusenilor” cu „Doamne, dă-i tărie / Unei mîini să scrie / Biblia latinului Ardeal” face să cînte și Munții Apuseni parcă, nu numai 10 000 de oameni din Deva care cîntă de parcă se spală pe ochii sufletului cu, prea curată, roua dragostei de țară. Este o uriașă sărbătoare a munților, a munților lui Avram Iancu cînd toată suflarea cîntă „Nu uita că ești român”. Altitudinea vibrației se reia și cu „O șansă păcii” și „Să fie pace in lume” la care parcă toată Deva tună, in acest mesaj „cătrecerul lumii și către politicienii ei”. „Trăiască România” este un triumf, după care „Iancu la Tebea” dezlănțuie o apoteoză in tribunele incorporate de cenaclu. După părerea celor de pe scenă „acum s-a cîntat cel mai bine „Iancu la Tebea” din toată cariera Cenaclului Flacăra”. Spre finalul vechiului „Treceți batalioane române Carpați” este coplesitoare șoapta unui cor de zece mii de oameni, „cu mîinile oprite din aplauze deasupra capului, ca într-o fotografie de epocă”, rememorînd strămoșii și pe eroii Marii Uniri. Urmează un moment de destindere cu un tinăr talentat — Dumitru Dorin — care parodiază cuceritorii voci cunoscute: Mircea Vintilă, Anda Călugăreanu, Victor Socaciu, Doru Stănculescu, Nicu Alifantis, Tudor Gheorghe și cițiva de pe scenă. Cîntă admirabil apoi o tinăra de 16 ani, foarte talentată: Anca Herolu,

care interpretează răscolitor „Doina lui Lucaci” — acest admirabil cîntec închinat unuia din marii eroi ai neamului nostru — și „Ordinea de zi”. Refrenul cîntat în germană și în engleză al acestei piese este tot ce poate fi mai firesc. Tocmai cînd părea că se încheie, Cenaclul Flacăra își face drum spre universalitate. Carmen Antal are nevoie de un repertoriu mai bogat în texte valoroase. Un grup dintre membrii cenaclului les să asculte alți tineri care vor să debuteze și dintre care sînt selectați Călin Jicăreanu, Georgeta Vasile, Ana Pirva și Ana Banciu. Urmează succesul uriaș al celei mai tinere trupe din Cenaclu Flacăra, trupa Totuși, alcătuită din patru copii de talent. Vali Șerban cîntă cu dăruire: „A plecat moțul prin țară / Cu donici și cu ciubară / Și cu tiocuri de răsînă / Să le deie pe fărînă...”, iar cu „Colind de frați” face un triumf meritat pe deplin. Atmosfera a devenit tonică între doi electrozi uriași de suflet dăruit artei adevărate: Cenaclu Flacăra și zece mii de tineri din Deva. Valeriu Penișoară interpretează formidabil cîntecul sale „Copii de țărani” și „Inutile ședințe” împreună cu autorul versurilor. La ora 1 și un minut Ștefan Hrușcă, secundat de magistratul Ionuț Văduva, dezlănțuie „Cîntecul reînțregirii” care tălăzuiește fascinant de sub cetatea Devei peste toată „cetatea” Apusenilor, credincioasă și azi crăișorului Iancu, martirul revoluției noastre de la 1848 și al devoratoarei sale iubiri de țară, neîntinate de nici un strop de ură pentru alt popor. Cu același extraordinar Ștefan Hrușcă, singurul colind cărnia încă i se mai cunosc autorii — interpretat împreună cu semnatarul versurilor — este strivitor de frumos. „Sacra banalitate”, cîntată și aici de mii de oameni, mă face să cred, pe traseul unei seri de basm, că lumea nu se va mai putea nici scutura și nici lipsi de aceste cîntece și poate că ele se vor cînta cu mult mai mult, ca niște slagăre, pe toate scenele, pe toate frecvențele și pe toate canalele, abia atunci cînd membrii de azi ai cenaclului se vor trezi dincolo de tinerețe. Vasile Seicaru conduce un cor. Dar sînt zece mii de glasuri care-i cîntă melodiile. „La adio” e un adevărat triumf. După alt mare succes al lui Májay Gyözö, cu „Totuși iubirea”, la cererea publicului, Adrian Păunescu recită. Conducătorul cenaclului, în acest templu al tinereții și spiritului revoluționar, oficiază în cultul poeziei, pentru inimile acestor mii de tineri deschise spre frumos. Și iarăși simt că stau ca un spectator la o lecție deschisă: de educație, de literatură și de cînt. Magistrala, lecția aceasta continuă într-o uriașă sală de clasă, cu „Ođă în metru antic” de Mihai Eminescu, la care Adrian Păunescu e susținut cu un inspirat fond muzical de Ionuț Văduva și Ilie Stepan. Versurile lui Eminescu sînt recitate și în engleză (traducere de Adrian Păunescu). Seara se încunună superb. E bine și reconfortant să vezi un scriitor ținînd asemenea lecții de dragoste de țară, de pace și de tinerețe pentru orașe întregi. Nu-mi iese din minte acel Eminescu în engleză. Dacă „Electrecordul” nostru ar scoate discuri cu cîntece de pace și de dragoste ale Cenaclului Flacăra în engleză și rusă? Arta adevărată învinge. Asta se întimplă, pînă la urmă, oriunde. Iar la noi dragostea curată de țară și de pace au, iarăși, obiceiul să biruie mereu.

DORIN GHERGHINESCU ■

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele 1091, 1092, 1093, 1094.

● Constelația lirei ●

Cade tot fierul

repede să facem ordine
cu noi înșine in noi înșine
cu treazul
cu somnolenț

întil euvintul
pe urmă singele
și iarăși eu pribănlire
carnea scheletul

ee așteaptă
ce nu are ce aștepta
cutreier

cade
tot fierul
in creier

Nu despre tine vorbim despre steaua

e adevărat sint
in mai multe locuri deodată
și mai multe locuri într-un loc
laolaltă

nu despre tine despre steaua
care iată se-arată
vorbim in această seară
de seri concentrată

nu despre tine vorbim
despre steaua care iată
poate nu o să cadă

măruntalele-ți umblă
in mai mulți faraoni
deodată

Rotițe mosoare

vine și vremea
cînd nu mai ai picioare
numai două rotițe
două mosoare

pe de margini
inalte
ziduri de zid
răzuitoare

aluneci
cătrecerul punctul
din depărtare

ate
rotițe
mosoare

GRIGORE HAGIU ■

Inerție

Oul lumii atîrnă de un fir de mătase
Libelule rotînd săbii subțiri il pot
releza.

Deschid fereastra și prin ea
Pătrunde vîntul singurătății.
Ne-ar trebui o ieșire, o salvare,
Din această prăbușire colectivă
In gura marelui vulcan.
Nu mai crește lucerna albastră in
grădină,

Fiecare își repară pantofii personali,
Contemplă nimicul închis in
borcanele din cămară.

Și miine e o zi,
Libelule rotînd săbii subțiri
Trec pe cer.

MARA NICOARA ■

Existență

Tresare pămîntul, tresare
ca o lumină grea de-ntunecare,
spierat de rădăcina lui
strigînd îmbătrînirea nimănui.

Ca apele întirziind in ceață
prin care urletul se-agață
de fiecare suflet răgușit
la poarta soarelui întinerit.

tresare, zidurile își prăvale
dar pieptul omului le ține cale
și din viitorile puterii
se-nalță semnul re-nvierii.

Simplitate

Au toate cîntecul lor...
Vîntul își intrună alăutele
să picure in frunze cer senin.
Lumina bate-n talgere de aur
și sunetul se limpezeste-n miere,
apoi devine nesfirșită apă
iar eu m-aud in ea
ca o uitare și ea o-ntrupare
trecîndu-mi cîntul prin văzduh
de dor

cu șoaptă de frunză și floare.
Răsună-n mine lire de argint
strigîndu-se cu valurile calde,
ca să îmi cînte simfonia lor.
Și eu eram, deodată, numai dor,
numai cîntare-naltă de iubire
lingă-a mulțimilor uimire.

VASILE ZAMFIR ■

Umbra

umbra mea e carbă
dar mă însoțește
pas cu pas
fără să se rătăcească
umbra mea e mută
dar pâlăvrăgește
neîntrerupt
eu mine
umbra mea e surdă
dar îmi ascultă
nerostitele gînduri
și împarte cu mine
bucuria și durerea
negreșit va rămîne
cel mai fidel
însoțitor al meu
pînă ce vîntul
ne va mătura
pe amîndoi
ca pe o frunză
dincolo
de somn

NIKOLAUS BERWANGER ■
In românește de
ANTON PALFI ■

Mamei, pentru totdeauna

Nici noaptea asta nu-ți pot scrie
Și plîng pe coala de hirtie
Cu lacrimi ca de cer albastru
Copil bătrîn ca un sihastru

Și mă trudesc să-ți recompun
De-atîtea ori pămîntul bun
Vegheat de griie și livezi
Prin care tulbure te pierzi

Ca o nălucă-mi treci prin față
Lăsîndu-mi chipul tău de ceață
Să-l plîng și-n brațe să mă stringă
Cu roua nopții să mă plîngă

Și-aștept, ea într-o dimineață...
Dar tu ești spirit, eu viață
Și legea asta nu se-nvață

Tirziu

Ce surprare-mi paște umbra ?
Ce neliniște mă doare ?
E o stare de-imprumut
Sau cobor in spre uitare ?

Ce-i in vorbă nu-i in suflet
Și in fapt nu-s amîndouă —
Chiar de-i soare peste lume,
Bate vîntul și mă plouă.

Și sînt trist de-atîta bine,
Și de-un rân parcă mi-e dor.
De poți, ninge-mă cu spalmă
Și cu grija tuturor.

Și mai pune-mă să plîng,
Și mai rabdă-mă sub soare —
Tată-al meu, arae de vie,
Numai umbra ta mă doare...

ALEXANDRU BRAD ■

Somnul celui singur

Gol e doar somnul fericitului
somnul celui singur e plin de
pămînt,
Invingătorul din mine e tot mai
bătrîn
invinsul se furișează in cuvînt

trebuie să ascult glasul celui plecat,
de multă vreme nu mai știu nimic
despre el, și mi-e frică s-alerg
spre cetățile lui de foame și frig

trec marii călători și-i întreb
unii tac, alții pleacă grăbiți ;
semn niciodată nu fac
cei ce n-au fost fericiți

se-apropie toamna in sufletul meu,
trebuie să ascult glasul celui plecat,
la marginea acestui drum pe care
invingătorii au lăcrimat
e ceață undeva și mă doare
că totul n-a fost decit întimplare.

Mărturisire

Mărturisese tirziu că mi-a fost dor
de tine
somnul ades m-a invins
și peste imaginea ta
copilul neliniștilor
cu fruntea sprijinită in palmele
lumii
a plîns...

Ani albaștri au căzut de pe noi,
lumina veche nu ne mai incape,
eu mereu plecînd,
tu, sufocat de așteptări
te-ai retras lingă marile ape.
...Cineva in locul nostru mai visează
insula înghețată in care-am fost
fericiți
ca într-o sărbătoare
rătăcită prin calendar
din care am ieșit nepregătiți.

ELENA PLĂMADĂ ■

Vino iubito!

Vino iubito, vino la Alba
S-ascuți clopotul Albei cum bate
Să vezi lingă tine poetul
Să-ți vad pașii trecînd prin cetate.

Vino iubito, vino la Alba
Vino te rog, așa cum vin toți
Vom trece de mină cetatea
Și-apoi ne vom ascunde la moți.

Vino iubito, vino la Alba
Vom am împreună un vin de Jidvei;
Ar să-nțelegi acest naufragiu
Și-apoi poți să pleci unde vrei.

Vino iubito, vino la Alba,
Desculță, cum vrei, in saboți
Vom trece de mină cetatea
Și-apoi ne vom ascunde la moți.

Vino iubito, vino la Alba
La poarta cetății te-astept
Ca semn sfînt că sînt eu
Am să-l țin pe Avram Iancu pe
piept.

Vino iubito, vino la Alba
S-ascuți clopotul Albei cum bate
Vom săruta istoria țării
Și-apoi ne vom pierde prin sate.

Vom cobori într-o zi de piață
Și vom aduce iubire la toți
Vom asculta clopotul Albei cum
bate
Și-apoi iar ne vom ascunde la
moți.

ION SIMILIE ■

PROGRAMUL CENACLULUI FLACĂRA

Incepe gala celor zece ani de Cenaclu Flacăra, odată cu spectacolul de la Alba Iulia, din ziua de 17 septembrie 1983, de la orele 18. Programul Cenaclului Flacăra este următorul :

Vineri, 16 septembrie — PETROȘANI
Sîmbătă, 17 septembrie — ALBA IULIA
Duminică, 18 septembrie — ŢEBEA
Luni, 19 septembrie — BRAȘOV

Mărți, 20 septembrie — PLOIEȘTI
Miercuri, 21 septembrie — GIURGIU
Joi, 22 septembrie — TÎRGOVIȘTE
Vineri, 23 septembrie — PITEȘTI
Sîmbătă, 24 septembrie — BUCUREȘTI.

Toate spectacolele încep la ora 18, cu excepția celui de la Ţebea care începe la ora 12.

In măsura in care vor fi exprimate solicitări, Cenaclu Flacăra pregătește gala celor zece ani pentru toate județele ce se înscriu prin reprezentanții lor și prin oamenii doritori de cultură la acest spectacol-maraton. Gala Flacăra 10 ani începe deci la Alba Iulia, cetatea Marii noastre Uniri, in 17 septembrie.

Cartea pentru copii

Supunem atenției cititorilor noștri câteva din cele mai recente cărți desinate copiilor, nutrind speranța că ele pot fi socotite ca reprezentative pentru momentul actual al genului și pot constitui un reper de avut în vedere, și chiar de depășit, pentru viitoarele osteneli în beneficiul celor mai tineri cititori.

Fabulă și alegorie

Cineva urca un munte — zoormanul pentru copii (formula ne aparține) al Victoriei Ana Tăușan este o fermecătoare carte de înțelepciune pentru cei mici. Aventurile (de bună seamă inițiatice) ale celor trei iepuri Grigore, ale melcilor Petrică — tatăl și Chiril și Melinte (nu Metodiu, cum ne-a venit pe buze) — fiii, ale ariciului Socrate și ale căfelului dalmatian Ivo, originar chiar din Dalmația, se înșiră pe ața drumului către Munte — ținta excursiei lor temerare și reperul ideal al fiecăruia dintre ei. Peripeții mărunte, cu gize și păsări, cu popasuri monotagname organizate după tot tipicul, cu iepuri în saci de dormit, cu melci duși în spinare de buburuze, cu o vulpe trasă pe sfoară de Ciocănițoarea — întâmplări mărunte pe care Victoria Ana Tăușan le împletește cu învățăminte de tot felul, strecurate la momentul potrivit, absolut nedidacticist. Așa află micul cititor ce mănincă arici (chiar dacă în carte, la un moment dat, Socrate mănincă „pateu de lăcuste” și „ostropel de bou-băltit”), cum trăiesc furnicile, cum arată o nuntă, cum poți recunoaște fără greș un dalmatian, ce înseamnă P.T.T.R., ce-i cu pictura abstractă (unde o libelulă-pictoriță face o demonstrație în acest sens), ce va să zică „a o șterge englezeste” și a.m.d. Lumea acestor vietăți se compune, în cartea Victoriei Ana Tăușan, la interferența fabulei cu alegoria. Fabula se încheie cu simplitatea exemplară a moralei din final: scrișcarea lui Grigore col Mare, tălăl celor trei iepurași exploratori, prin care sint sfătuiți să amine ascensiunea pe Munte pentru 11 ani, cind vor fi mai mari și mai puternici — nu este altceva decit lecția cuminenției filiale, a prudenției, a înțelepciunii, lecția din Scufița Roșie, dar urmată la timp și, deci, salvatoare. Pe de altă parte, cartea păstrează mici surprize — subțexte savuroase, camuflat-satirice, pentru uzul cititorului adult — presupus și el în paradigma ideala a destinatarilor unei astfel de cărți, în calitate de lector pur și simplu. Subțexte la care corilul nu ajunge, el rămînind în lumca fabulei, netulburat de sensurile alegorice.

Alături de Ana Blandiana și Constanța Buzea, Victoria Ana Tăușan se arată a fi o poetă cu o rară elasticitate a disponibilităților lirice. Intellectualizată, lucrîndu-și în filigran cărțile de poezie, ea găsește în cărțile pentru copii (se află deja la a doua) în chip firesc cheia sensibilității infantile, secretul fabulației dezvoltate și atrăgătoare.

Cu o frumoasă copertă, semnată de Magda Birsan, *Cineva urca un munte* este o carte suficient de colorată în scriitură pentru a descurăa un eventual reproș privind absența ilustrațiilor.

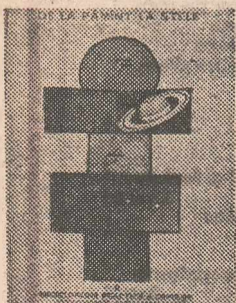
O nereușită

„PRIETENII FLORILOR” de Maria Zimniceanu este de fapt o culegere de mini-schite pentru copii.

Vădit moralizatoare, aceste schițe nu depășesc interesul obișnuit, uneori căzînd chiar în banalitate (vezi de pildă „Prietenii adevărați” cu care se încheie volumul).

Senzacției de suficiență pe care o ai la

O carte pentru savanții, inventatorii și artiștii de mîine ai țării

Cam pe la sfîrșitul acestui an, sau, poate, în prima parte a anului viitor, va apare și cel de-al șaptelea volum din *Enciclopedia practică a copiilor*, întreprindere editorială, inclusiv tipografică, demnă de toată atenția noastră, dar mai ales de cea a copiilor înșiși. Vom reveni, deci, cu un amplu comentariu, atunci, la timpul potrivit, cînd ultimul volum va încununa o tradă începută încă din anul 1981, anul apariției primului volum al *Enciclopediei*, dar, profitînd de faptul că pagina de față a revistei noastre supune dezbaterii câteva din cele mai recente cărți apărute la Editura „Ion Creangă”, ne oprim, iată, asupra celui de-al șaselea volum, *De la pămînt la stele*. Însă, pînă la comentarea volumului șase, se cuvîne, credem noi, să trecem în revistă măcar titlurile celor cinci volume de pînă acum, acestea fiind *Intelligență și îndemînare tehnică*, *Jocuri și jucării*, *Pasionații lte-*

lectură — cu rare excepții! — i se mai adaugă și neîmplinirea grafică a volumului (ilustrații: *Doina Micu*): copertă mohorită, realizată într-o stranie combinație de crem cu maroniu (?); ilustrații fade, încercînd a imita gravura, dar nerealizate, „murdare” tipografic. Păcat, pentru că la „așezarea” în pagină, se simte încercarea de a da o carte aerisită, ușor de răsfoit. Dar încercarea rămîne doar încercare.

Despre un ciobănaș

O splendidă apariție tipografică: „TOIAGUL CIOBĂNESCU”, de Helen Kay, în românește de C. Vonghizas. Carte subțire, ieșită cu mult gust și multă pricepere de sub teascurile întreprinderii Poligrafice „Banat” — Timișoara. Povestea copilăriei lui Constantin Brăncuși nu e numai o simplă „poveste”, ilustrată impecabil cu fotografii reprezentînd momente din viață, dar și din opera maestrului, ci și un fel de abecedar artistic, o primă șansă — pentru un copil — de a pătrunde în ceea ce a provocat, și marcat, destinul unuia dintre cei mai mari sculptori ai lumii. Relatînd — la modul accesibil oricărei vîrste, și nu arareori inedit — copilăria titanului născut în Hobița, Gorj, autoarea relatează cu farmec și pricepere despre sursele ce l-au inspirat pe micul Constantin, desore ambanța — cu precădere mediul ciobănesc, dar și cel domestic, din ograda părinților — aducîndu-și eroul (și folosînd un limbaj plin de poezie), pînă în atelierul de la Paris, de unde își vor lua zborul, pentru eternitate, fantasticele sale „păsări măiestre”. Apariția acestei cărți este un punct de referință pentru Editura „Ion Creangă”.

Ilustrații în cuvinte

O poveste a anului este *Cartea cu anotimpuri* a Virginiei Carianopol (Ed. Scriul românesc, 1983). În buna tradiție a Pastelurilor lui Alecsandri, lunile anului primesc chip în versuri calde, armonioase (în ciuda citorva scăpări prozodice), neofasticate, făcînd să strălucească vocabula cu valoare poetică, sinonimul mai puțin comun în locul celui de toată ziua, familiarizînd în acest fel copilul cu vorbirca de sərbătoare a poeziei. Astfel, e vorba de „gize”, „vara pîrgul dă în rod”, toamna so string „roadele”, iarna își coboară „troienele” etc. Cartea cu anotimpuri se adresează celor mai mici cititori (prin intermediar, firește), nu numai prin preocuparea pentru acuratețea versului, dar și prin economia de idei, ce are în vedere vîrsta destinatarilor. Întîmplările simple ale naturii, rostul lor, dobîndesc uneori explicitări seducătoare: „Ziua-a prins curaj și ea, / Stă acum mai mult de nea / Nu-i mai este nici o frică. / S-a făcut mai măricică” (Martie); alteori, expresia sintetică bate la porțile metaforei: „Toamna-n cuburi s-a mutat” (Septembrie). De regulă, poeziile păstrează un ton echilibrat, fără „copilării” chinute, ocînd cu îndemînare truismele, dar acceptînd evidențele. Nimic nefiresc în această povestire a anotimpurilor pentru uzul preșcolarilor mici, nimic strident. Alături de aceste calități ale textului în sine — o ilustrație de cea mai bună calitate (autor: Laurențiu Sirbu), de un realism stilizat în chip expresiv,

raturii și istoriei, în țara muzelor, *Prietenii naturii*, ultimul volum, al șaptelea. urmind a se intitula *Sportul și turismul*. Ca o primă părere, cu caracter absolut general, volumele de pînă acum, fiecare însumînd în medie 300—320 de pagini, conțin date și informații care, însușite, pot deschide în fața copiilor o uriașă fereastră spre cunoașterea, în linii mari, a întregii omeniri și, cu precădere, a patriei noastre. O a doua părere, tot cu caracter absolut general, ar fi aceea că, prin varietatea cunoștințelor vehiculate, *Enciclopedia* depășește fără doar și poate, cultura generală a unui adult cu pregătire medie. În fine, o a treia părere ar fi aceea că *Enciclopedia* se articulează armonie la suma de ansamblu a noțiunilor pe care copiii le-au întîlnit în manualele școlare. Să adăugăm acestor aprecieri și faptul că la finele fiecărui capitol (și fiecare volum are aproximativ opt capitole!) întîlnim o amplă bibliografie care, pentru cei interesați să o parcurgă, poate aduce noi și detaliate dezbateri privind domeniul expus, fapt care, firește, vine să potențeze informația cuprinsă în *Enciclopedie*.

Acestea fiind zise, să ne aplecăm, deci, asupra volumului șase, *De la pămînt la stele*, volum al cărei autori sînt Matei Alexescu, Aneta Balaban, Alexandru Comănescu, Maria Debu, Ică Giurgiu și Nicolae Zecheru, în fruntea acestora aflîndu-se, desigur, referentul științific al volumului, conf. univ. dr. doc. Ștefan Airinei.

În primul capitol, *Astronomia și astronautica ne călăuzesc în Univers*, le sînt oferite copiilor nu doar substanțiale cunoștințe privind Cosmosul, ci și o sumedenie de sfaturi practice pentru construirea unor aparate cu ajutorul cărora să se

compunînd cu evidentă bucurie a culorii un univers robust, în teribilă expansiune vitală. O carte plăcută (am spune și instructivă dară acest al doilea atribut nu ar implica și o nuanță de didacticism). O carte care își respectă în mod evident adresa.

Senzualitate și morală

Fidel (prea fidel chiar, din unele puncte de vedere) față de problematica și formula epică din cele șase cărți anterioare, Gheorghe Șovu face, o dată mai mult, dovada unui talent deopotrivă, pedagogic și literar, judecînd lucrurile în cadrul convențiilor — acceptate, sau, măcar, acceptabile — ale genului: crearea de eroi exemplari, specularea etica a nucleelor emoționale, infuzia de lirism în corpul realității strict sociale a „cazurilor” de conștiință adolescentină, doza, inerentă, de tezism s.a.m.d. Calitatea rezidă aici în „O vară de dor” (Ed. Albatros, 1983) în amestecul subtil al senzualității (de tip baglian) cu moralizarea, și în ambicia autorului de a „colecționa” cit mai multe destine-model. „Model” în ambele accepții, pilduitoare și degradate, laudabile sau reprobabile. Vîrsta Ștefanei și a lui Bogdan, de „primăvară a simțurilor”, iubirea lor limpede și puternică, neșcutită de oscilații comportamentale, de dileme încîntătoare în navîtarea lor grav-meditativă, se structurează psihologic și narativ rrin dispunerea în milloci unui labirint specular: situația socială vitregă a fetei, suspiciunile mamei bălătului, o serio de tinereți ratate erotice (Daniela, Gabriela, Olivia), tentația carnală (Mona), încercările de corupere (avocatul Mavrodin) modelul formativ (bunicul și profesorul Dan Panaitescu), cazuri de tineri de bani gata, blazai prematur etc. Nu o uitat nici conflictul dintre generații. Happy end-ul, pe toate planurile desigur, este acceptat din premise. Eroi lui Gheorghe Șovu sînt frumoși, profunzi, integri, responsabili, dar auto-rot știe să supună Binele unor tensiuni morale, care, chiar dacă sint, cel mai adesea, schematic dezvoltate ori complicate progresiv și inutil, echilibrează narațiunea. Lipsa de ostentație cu care este propusă valoarea exemplară, precum și puritatea deloc artificială (chiar dacă ușor utopică) a personajelor oferă o lectură plăcută și, în special, subiecte de meditație pentru orice personalitate aflată — la propriu și la figurat — în pragul majoratului.

Între snoavă și basm

Ore de aur, (Ed. Ion Creangă 1983), revlevă în Hristu Căndroveanu un povestitor dotat cu simțul măsurii, calitate deloc secundară atunci cînd vorbim de re-configurarea narativă a unor teme străvechi, unde riscurile sint, teoretic vorbind, mai multe: tentația inovării cu orice preț, a complicațiilor inutile, metamorfoza — de nejustificat — a spiritului ludic în solemnitate grațiată, deturnarea sensurilor originare din voința autorului de a-și impune propriul punct de vedere. Hristu Căndroveanu știe să se ferească de toate acestea, mai puțin însă de primejdia alambicării unor trasee epice, prin supraîncărcarea lor cu evenimente (Isprăvile fără de seamă ale Frumosului-fiu-de-vinător, *Care pe care?*, *Pe cine nu-lăși să moară*), ceea ce dezorientează receptarea și spulberă sensul central. Două lucruri dau valoare literară și etică acestor *Ore de aur*. Cel dintîi este echilibrul realizat între povestile dezvoltate pe coordonatele fabulosului și narațiunile cu structură de snoavă. Tonul cărții nu este nicidecum morocănos, cu acea sătosenie contrafăcută pe care o întîlnim în alte lucrări similare; dimpotrivă, din întrea

carte se detașează tonul hitru, mucalit (ca în *Cit noroz poartă potcoava*, *Judecata lui Nastratin*, *Lenea e cucoană mare*, *Un Neșhiniță harnic și isteț* loc sau în etiologia din *Cum s-a pomenit ciocirlanul*), care anihilează prin sine tezismul și efectele facile. Legat de aceasta, remarcabilă este aici complicitatea dintre povestitor și cititor, un aer familiar ce contribuie substanțial la pregnanța mesajului. Detașarea ironic-relativizantă atrage lectorul anulîndu-i orice neîncredere. Așa se întîmplă în *Săteanul cel pișicher*, unde se propun spre liberă alegere două variante ale aceluiași subiect, sau în *Grozave și ciudate întîmplări*. Se propune implicit o maieutică a lecturii (expresie prețioasă, poate, dar justificată dacă știm să ne cenzurăm prejudecățile), în care cititorul nu este obligat să accepte, ci invitat să aleagă, să judece; asupra sa nu se exercită nici o agresiune. Ceea ce — în contextul literaturii pentru copii — ni se pare că este o calitate esențială.

Basme frumoase, desene frumoase

„Basmul este eterna chemare spre tot ce e mai bun în noi înșine, spre ceea ce purtăm curat în noi. Și puține condeie în literatura noastră pentru copii mai știu, în momentul de față, să scrie cum scrie autoarea acestui volum. Ea transmite, dincolo de cuvinte, îndirjirea unui om de a crede în viață... (am citat dintr-o cronică la volumul „Mitana Dafana și raza de soare”, semnată de Dan Zamfirescu). Cuvintele de mai sus sint reprezentative și pentru noua carte de basme a *Elenei Zafira Zanfir*, intitulată „DOMNITA AZALEEA”, apărut la Editura „Ion Creangă”. „Crăiasa Li”, „Însula fericirii” sau basmul ce dă titlul volumului, sint numai cîteva dintre piesele de rezistență ale cărții, aducînd un aer proaspăt prin scriitura concisă și de factură modernă, prin candoare și nostalgie. O notă aparte, de nota 10!, coperti și ilustrații realizate de *Nicolae Sirbu*, care fac din „DOMNITA AZALEEA” una dintre cele mai frumoase, mai reușite tipărituri pentru copii din ultima vreme.

Împăratul basmelor

Fecundul autor *Grigore Băjenaru* (aflat la a 15-a apariție editorială, cel puțin astfel sîntem informați în lista de la sfîrșitul volumului), aduce, cu „ISPIRESCU ÎMPĂRATUL BASMELOR” încă o contribuție la închegarea unei biografii a marelui cărturar, biografie destul de puțin cunoscută, socotînd popularitatea povestitorului de geniu care a fost acesta. Cartea se apleacă asupra ultimei perioade din viața lui Petre Ispirescu, rememorînd cu multă căldură activitatea marelui scriitor, cel care timp de peste cinci decenii, muncînd cu neșafii la masa sa de scris, „cu capul aplecat peste una din filele acoperite cu scrisul său atît de frumos, cu înfloriturile alese ca mărgăritarele”, a dat românilor și culturii mondiale adevărate bijuterii de înțelepciune populară, de adevăr filozofic și frumusețe morală. Păcat că — din punct de vedere al graficiei — coperta semnată de Adrian Ionescu nu se ridică la nivelul pe care și l-ar fi dorit o astfel de carte, desenul fiind unul obișnuit iar culorile terne, neatractive.

Grupaj realizat de
TANIA RADU
și HORIA PATRAȘCU

poată face observații asupra bolții instelate. Un foarte interesant subcapitol este, după aprecierea noastră, cel care, intitulîndu-se *Momente fundamentale ale astronauticii*, face o trecere în revistă a tuturor evenimentelor astronautice cuprinse între anii 1957—1981. Nu lipsit de importanță și, bineînțeles, de o sumedenie de cunoștințe, unele mai vechi, altele mai noi, este și capitolul dedicat *geologiei*, această, cu adevărat, fascinantă biografie a Pămîntului. Un alt capitol, mult prea complicat și, după părerea noastră, greu de pătruns de un copil de vîrstă medie, ar fi cel dedicat *geografiei* care ne este prezentată sub ideea unui ghid al orientărilor terestre, deci cu un pronunțat caracter aplicativ. E drept indicațiile privind orientarea în spațiu și alcătuirea unor hărți sint, fără doar și poate, corecte, dar, urmind să le aplice, așa cum sint ele descrise, copiii se vor izbi de numeroase obstacole ce țîn în primul rînd de topometrie, știință în care exactitatea aparatelor de măsurare este extrem de dificil de obținut în cazul în care un copil s-ar ambiona să și le construiască. În schimb, celălalt capitol, al patrulea, *Meteorologia, sau lupta cu timpul probabil*, prin cunoștințele sale inedite despre această veche și totuși nouă știință care ne învață să știm cînd va ploua, sau va ninge, sau va fi vreme frumoasă, ni s-a părut a fi mai alert, mai bogat în surprize și cu un caracter practic mai restrîns, dar, într-adevăr, la îndemîna tuturor copiilor care, o știm cu toții, sint atît de dornici, ca și oamenii mari, dealtfel, să cunoască; cel puțin cu un ceas mai devreme, timpul probabil. Și iată-ne, în pofida titlului care ne-a promiss o cunoaștere de la *Pămînt la stele*, dar care a început de la stele spre

Pămînt, la cel de-al cincilea capitol, cel dedicat *speologiei*, capitol care, dat fiind actualul apetit al copiilor ce bat țara, în timpul vacanțelor de vară în lung și în lat, hrînindu-și sufletul și imaginația cu neasemulatele ei frumuseți, dar fiind, totodată, mereu incitați să-i cunoască și toate tainele, inclusiv cele ascunse ochiului, cele aflate în inima munților, în peșteri, va fi citit, credem noi, cu sufletul la gură și, prin zecile de sfaturi, va fi dincolo de bogăția informațiilor, un veritabil ghid pentru toți cei ce vor să ia cu asalt străvechile taine subpămîntene ale patriei și, de ce nu, ale pămîntului, așa cum a făcut-o unul din întemeietorii speologiei moderne, românul *Emil Racoviță*, nume de referință în speologia mondială. Desigur, în timpul copilăriei marelui savant care a fost *Emil Racoviță*, și-n timpul copilăriei atîtor și-atîtor savanți români de faimă mondială, nu a existat astfel de *Enciclopedii* care să-i instruiască și să le incite curiozitatea. A existat, însă, devoratoare, flacăra pasiunii pentru una sau alta din științele cărora le-au închinat toată viața lor. I-ar fi ajutat, în munca și-n destinul lor, o astfel de *Enciclopedie*? Fără îndoială că da și, pentru că sistem convins de însemnătatea prezentă și viitoare a acestei *Enciclopedii* practice a copiilor, vom subscrie la mărțurisirea editurii care, în Cuvînt înainte, se adresează copiilor, cititorilor ei: „Cea mai mare satisfacție a noastră va fi să auzim cîndva că inventatori, savanți, artiști sau campioni al României socialiste vor recunoaște că inițierea și primele îmbolduri hotărîtoare pentru afirmarea lor plenară au fișnit din paginile acesteia”.

VICTOR NIȚĂ

Există o poartă pe care o putem deschide!

— Noi file la dosarul „Tratamentul surdității prin acupunctură” —

Medicul primar Vasile Iacob din Sibiu povestește cum „printr-o curioasă întimplare” a ajuns la tratamentul surdității: „Căstăgat definitiv de acupunctură, după rezultatele obținute în afecțiuni ca lombosciatica, dischinezia biliară, nevroză, enurezis, migrene, nevralgii trigeminale, spondiloze ș.a., m-am orientat spre o boală care nu lovește fizicul, dar afectează sufletul omului: surditatea. Într-una din zile s-a prezentat la consultație o fată de vreo 14 ani, însoțită de tatăl ei, care ținea locul unui fel de translator între mine și ea, care nu auzea. Am simțit compasiune și în minte mi-a încolțit ideea că poate prin acupunctură și surditatea poate fi învinsă. Fata constituia un caz deosebit, fiind considerat de oreliști drept incurabil. Am hotărât s-o iau în tratament. Părinții au fost de acord, ea de asemenea, numai că au trebuit să aștepte, deoarece am început să studiez intens pentru găsirea unei formule terapeutice eficiente, adică punctele prin care să declanșez energia care să-i redea fetei auzul. A fost un moment deosebit de dificil, întrucât bibliografia este extrem de săracă, contradictorie, greu accesibilă și pesimistă în domeniul abordării surdității prin acupunctură. Cu o formulă proprie am început tratamentul”.

Rețineți acest element-cheie: „printr-o formulă proprie”, fiindcă tocmai ea justifică apariția articolului de față. În adevăr, în ultima vreme, activitatea de pionierat la noi a acestui inimos medic sibirian, despre care „Flacăra” a mai scris, continuă să fie, într-un sens, ignorată sau contestată nu prin contraargumente științifice, prin referire la cazistica sa. De fapt, însăși contestarea la care ne vom referi mai jos tinde, în final, să se reducă tot la „ingroparea” prin tăcere: „Nu știm, nu cunoaștem, nu am auzit...” Fapt cu atât mai curios, fiind vorba de un medic primar care de ani de zile tratează cu succes surditatea într-o policlinică sibiriană (Dispensarul comasat din Hipodrom, strada Vasile Kolarov) cu peste 500 cazuri, din care circa 70% cu „răspuns pozitiv”. Este, cel puțin după câte știm, unica policlinică din țară în care s-au obținut prin acupunctură asemenea rezultate.

Să facem însă, mai întâi, câteva precizări, să începem... cu concluziile.

Ce susținem noi?

● Nici noi, nici Vasile Iacob și colaboratorii, nici un medic acupuncturist care se respectă nu pretind că acupunctura ar reprezenta un panaceu, că ar vindeca orice formă de surditate, la oricine și oricum. Medicul sibirian însuși, ați văzut, vorbește de „o bibliografie extrem de săracă, contradictorie, pesimistă” în acest domeniu.

● Ni se pare însă neconvingătoare negarea prin implicație a experienței sibieniene, cu referințe exclusive la rezultate descurajatoare din S.U.A. și alte țări, omițându-se faptul elementar că Vasile Iacob nu a copiat pe nimeni și că în discuție nu este deocultă propria sa metodă, nu alta. „În acupunctură — ne spunea el — toți vorbim aceeași limbă, utilizăm aceiași termeni, dar ca și în vorbirea curentă fiecare îl combină în mod diferit, în funcție de ceea ce dorim să spunem, în funcție de experiență și de ce nu?, de măiestria noastră. Pe baza unor principii generale, acupuncturistul combină și el, după „inspirație”, dar mai ales după experiență și în raport cu starea bolnavului, punctele locale, cele de vecinătate și de distanță, acupunctura fiind, într-un sens, și un act de creație. Și aici se aplică vestitul dicton din medicina: „Nu există boli, există numai bolnavi”. În migrenă, bunăoară, se cunosc sute de puncte sensibile. Pe care să le alegem, cit de adinc înfigem acul, în ce sens, în ce ordine? Nici un tratat din lume nu îți oferă totul de-a gata”.

● Orice specialist are dreptul, mai mult: datorită, să-și spună cuvântul, să spulbere iluzii dăunătoare ale bolnavilor și ale conștientilor de breaslă. Nu am înțeles însă de ce, în cazul de față, nimeni din cei în cauză (cel puțin până la data redactării articolului, 26 august 1983) nu și-a dat osteneala să se deplaseze fie doar și pentru o zi la Sibiu sau măcar să-l cheme la telefon pe Vasile Iacob la policlinica din Sibiu (nu la Polul Nord), să consulte sau să se intereseze de fișele bolnavilor, de audiograme și apoi să critice în deplină libertate, aducând dacă socoate necesar corectivele ce se impun.

● Articolul nostru nu-și propune să impună un punct de vedere în dauna altuia, ci să contribuie la un schimb constructiv de păreri. Oare Societatea Științelor Medicale din R.S.R. sau alt for, național sau județean nu ar putea organiza un simpozion la Sibiu pe tema tratamentului surdității prin acupunctură? Ar fi numai o posibilitate, există și al-

tele pentru aprecierea obiectivă, „la rece”, a experienței sibieniene.

● Publicind doar cu titlu de exemplificare câteva recente declarații ale unor pacienți ai doctorului Iacob, aleși practic la întâmplare, nu ne gândim atât la ei cât la sutele de bolnavi, la întreaga cazistică a medicului — cu luminile și umbrele sale — fiindcă nu toți, ci doar circa 70% au putut fi rezolvați într-o măsură mai mare sau mai mică. Dar chiar și acest procentaj apare foarte încurajător, dacă ne gândim că, în imensa majoritate, este vorba de cazuri declarate incurabile. Ei au nume, adrese, li se poate scrie, se poate discuta cu ei. Așadar, repetăm, cele patru cazuri redate de noi alăturat nu joacă decât un rol ilustrativ. Nu cu patru cazuri se face primăvară. Dar cu 500?

Rezerva specialiștilor

În presa de specialitate au apărut în ultima vreme câteva articole în care se neagă aproape în mod absolut efectul acupuncturii în tratamentul surdităților. Astfel, profesorii Titus Cosmuția și George Băcanu, doi colaboratori ai publicației „Viața noastră”, organ al Consiliului central al Asociației surzilor din R.S.R., ca urmare a articolelor din „Flacăra” răspund negativ la întrebarea-titlu a articolului lor „Se poate vindeca surditatea prin acupunctură?” nr. 311/1983. Ei afirmă că „până în prezent nu avem cunoștință de vreun caz de redare sau cel puțin de ameliorare a surdității după tratamentul cu acupunctură (deși am avut elevi care au urmat acest tratament în Republica Populară Ungaria și în Sibiu)”. Așadar, o afirmație categorică: nici un caz de surditate rezolvat sau măcar ameliorat prin acupunctură în țara noastră! Cei doi autori nu s-au ostenit să facă o deplasare până la Sibiu, la Policlinica Hipodrom, unde — în afara „elevilor” nenumiți — am tratat sute de cazuri, în schimb își argumentează afirmația prin... concluziile Asociației surzilor din S.U.A., „Alexander Graham Bell”, publicate în „The Volta Review”, mai 1974, și reluate de Armin Lowe în „Hörgeschädigte Kinder” nr. 2/1975. Mai mult, se conchide că acupunctura nu este numai inofensivă, ci și nocivă în tratamentul surdităților, întrucât „la nivelul urechii interne sau al creierului se pot produce leziuni”.

Articolul nu este singular. Aceeași publicație, în numărul din februarie 1983, comentează scrisoarea adresată „Vieții

noastre” de către o cititoare din Sibiu, str. Luptei, bloc 35, apartament 21. Ștefania Stancu arăta că din cauza unei surdități progresive „nu mai puteam folosi aparatul (proteza auditivă N.R.). La serviciu nu mai puteam lucra... Am descoperit pe dr. Vasile Iacob, care făcea acupunctură. Am urmat tratamentul în zece serii neinterupte și azi auzul meu a crescut, pot vorbi cu oamenii și pot să-mi fac serviciul în condiții normale, fără a folosi aparatul auditiv. De asemenea, prin tratamentul cu acupunctură am scăpat și de amețelile pe care le aveam după operație. Dr. Vasile Iacob are rezultate bune la foarte mulți pacienți. Deci nu sint de acord cu comparația făcută în țările străine, din moment ce în țara noastră sint rezultate multumitoare”. Redacția comenta însă astfel: „Din păcate, până în prezent nu cunoaștem alte asemenea cazuri” și ruga pe „alți deficienți de auz care au urmat tratamentul cu acupunctură să ne comunice locul unde au făcut tratamentul, numele medicului specialist care a făcut acupunctura și rezultatele obținute”. Deci, din nou „nu cunoaștem”.

Intruciva mai nuanțată, totuși negativă, pare să fie și poziția doctorului Blasius Olariu, care, în săptămânalul editat de Ministerul Sănătății și de comitetul Uniunii sindicatelor din unitățile sanitare „Muncitorul sanitar” nr. 21/1983, fără cea mai mică referire — fie ea critică — la activitatea de acupunctură din Sibiu, redă, în schimb, pe trei coloane... „un foarte interesant articol din «Revue de Laryngologie», Paris, nr. 4/1982” privind o lucrare apărută în „Chinese Medical Journal”, nr. 95/1982. Este vorba de tratamentul prin acupunctură aplicat la 1001 pacienți, în majoritate elevi ai Școlii de surdomuți din Beijing, între 8 și 18 ani. „Concluzia generală care se degajă din acest studiu — citim în încheierea articolului semnat de dr. Blasius Olariu — este aceea că acupunctura are un efect minim sau chiar nul asupra surdomuțității și a surdităților neuro-sensoriale persistente, neinfluențând cu nimic evoluția maladiei. Ea poate avea o oarecare acțiune asupra leziunilor neuro-sensoriale reversibile și active”.

Mai categoric se pronunță în „Viața noastră” din martie 1983 Eugen Teișanu, medic specialist la Centrul medical fonotologic și chirurgie funcțională ORL București, medic primar O.R.L., doctor în științe medicale, care scrie, între altele: „Din datele literaturii și din observațiile Centrului nostru nu se cunosc cazuri temeinic dovedite în care acupunctura să aibă alte efecte asupra auzului decât se pot obține și fără tratament sau cu tratament care influențează psihicul bolnavului — așa-numita psihoterapie. Pe de altă parte, cunoaștem sute de cazuri în care surzii au fost deziluzionați de acest tratament”.

Lupta continuă

— Doctore Iacob, să ne oprim la „Revue de Laryngologie”. Argumentul pare convingător: inșiși acupuncturii chinezi, pe baza a o mie de cazuri, se declară învinși în lupta împotriva surdității...

— Nu trebuie absolutizat acest eșec, fiindcă iată ce scria A. Lebarbier în lucrarea sa „L'acupuncture pratique” despre o vizită de studii ceva mai veche în Republica Populară Chineză: „Am rămas uimiți de rezultatele obținute în materie de surditate la Institutul de surdomuți din Beijing.” Dar esențial mi se pare faptul că în discuția noastră este vorba de o metodă românească, și nu de acupuncturii chineze — față de care, de altfel, avem tot respectul și de la care mai avem mult de învățat. Personal, aș dori foarte mult să am ocazia de a-i „descifra” acasă la ei, în R.P. Chineză.

„Am 32 de ani și mă numesc Argentina Serbu, Aleea Vărbilău nr. 3, bloc 153, apartament 10, Ploiești, economistă la BRUPS, Ploiești.

Totul a început din anii studenției, când la cursuri am observat că nu mai aud tot ce mi se spune. Primul tratament, urmat la spitalul „23 August” din Capitală, consta din insuflații. Fără rezultat. Apoi mi s-au administrat antibiotice la Spitalul Studentesc din București, de asemenea, fără rezultat. În 1974 am fost internată la Clinica de fono-audiologie și chirurgie funcțională București și operată la urechea stângă, cu rezultat pozitiv. După câteva luni pierd auzul recuperat! În septembrie 1975 repet operația, la aceeași ureche, la sus-menționata clinică. Din nou aud bine cu urechea operată, dar în concediul de după operație mă lovesc accidental cu capul de ușă, și, după câteva zile, urechea operată începe să-mi vijile și nu mai aud bine cu ea. Sint internată timp de zece zile, fără rezultat. La următorul control mi se recomandă aparat auditiv — pe care l-am purtat până în 1983, așadar șapte ani.

Concluzia a cinci seriilor de acupunctură: aud telefonul când sună, înțeleg când mi se vorbește ceva mai tare decât de obicei, aud mașinile pe stradă, pot vorbi la telefon, aud copiii acasă și mă înțeleg cu ei, aud cîrpițul păsărilor, zgomotul apei la

— Citeva cuvinte despre cazistica dv. — Am tratat prin acupunctură peste 500 cazuri de surdități și hipoacuzii din întreaga țară, avînd, așa cum s-a mai amintit, un răspuns pozitiv într-un procentaj de 70 la sută. Mai mult, 26 bolnavi care, din cauza surdității și a hipoacuziei, erau în perspectivă de pensionare sau se retrăsese din muncă au fost recuperați și redați vieții active. Desigur, am înregistrat și eșecuri, dar subliniez că în absolut nici o împrejurare nu am constatat urmări negative, tulburări nervoase, așa cum susțin unele statistici străine. Dimpotrivă bolnavii declarau că își simt sporită capacitatea de muncă, resimt o stare de confort general, de bună dispoziție. Aceasta se explică prin influența benefică generală a acupuncturii asupra organismului, care constituie, se știe prea bine, un tot unitar. Fără a mai pomeni de un alt avantaj evident: acupunctura scutește de poluarea medicamentoasă, cu întreg cortegiul de posibile efecte negative, unele îndepărtate în timp. Așadar — vorbind din experiența mea, care nu este, totuși, neglijabilă — nici un efect advers, chiar dacă nu totdeauna am obținut succesul scontat.

— Și totuși, raportîndu-ne tot la experiența dv., nu există dezavantaje, dificultăți?

— Tratamentul surdității prin acupunctură este foarte lung, durează chiar și trei ani în unele situații. Inconveniența major, foarte frecvent — și care, cred eu că explică, în parte, părerile greșite formate asupra eficienței acupuncturii în combaterea surdității — constă, pentru mine, în imposibilitatea practică de a finaliza tratamentul în surditățile grave sau chiar mijlocii. Numărul mare de serii de sedințe, necesitatea respectării pauzelor de zece zile între ele, distanțele mari pe care bolnavii trebuie să le parcurgă, de fiecare dată, din diferite colțuri ale țării pînă la Sibiu, neacordarea de concedii medicale pentru astfel de tratamente, iată tot atâtea obstacole. Aceste greutăți îi determină pe mulți să abandoneze la jumătate de drum, să se declare satisfăcuți cu ameliorări parțiale, deși astfel se expun la revenirea simptomelor.

— Nu se poate face chiar nimic? Trebuie să ne resemnăm?

— Fiind lector la Centrul de perfecționare a medicilor din cadrul Ministerului Sănătății, într-o prelegere ținută în legătură cu tratamentul surdității prin acupunctură, am sugerat să se formeze cabinete de acupunctură cu profil ORL în țară, în județe, ceea ce ar scuti bolnavii de pierderea de timp și de marile cheltuieli legate de deplasarea la Sibiu, cazarea și întreținerea acolo vreme îndelungată.

Ne oprim aici cu răsfoirea „dosarului” nostru, fără a-l epuiza. Nici nu ne-am propus acest lucru. Înainte de a încheia menționăm că nu punem la îndoială, sub nici o formă, competența profesională a medicilor O.R.L. care nu au putut rezolva prin mijloace convenționale cazurile preluate apoi de doctorul Vasile Iacob (nici el — repetăm — nu a obținut doar succese). Acupunctura face însă parte din arsenalul medicinei alternative, care cîștigă teren în multe țări. (Recent în Marea Britanie s-a format o comisie oficială de specialiști, cu menirea de a aprecia și „cuantifica” posibilitățile „medicinei alternative” și a face recomandările necesare. Este doar un exemplu.) Însă, la urma urmei, nu denumirea exactă îl interesează pe bolnav, și nici faptul că încă nu se cunosc mecanismele intime de acțiune ale acupuncturii, ci doar faptul că măcar în unele cazuri de surditate ea oferă unica alternativă.

Ei aud din nou!

„Mă numesc Mihai Uță, sint de fel din Vatra Dornei, am 35 de ani, în prezent lucrez la mina Leșul Ursului Nord, Combinatul minier Suceava. Sint sudor în subteran.

Am mers la policlinica din Vatra Dornei, de unde am fost trimis la Suceava, apoi la Iași și la București, dar peste tot, același rezultat: doctorii ridicau din umeri și îmi spuneau că nu există altă soluție decât proteza. Aflînd întîmplător despre tratamentul cu acupunctură de la Sibiu, m-am hotărît să încerc. Doctorul Vasile Iacob m-a consultat și m-a programat după patru luni. Am început tratamentul la 1 septembrie 1982 și după cinci seriile am început să aud unele zgomote de mașini și de avioane. M-am bucurat ca un copil. Cînd am văzut că există, totuși, o speranță, am prins curaj și am continuat tratamentul.

În total, am făcut 12 serii (N.R.: Este, deci vorba de un tratament lung, foarte lung, greu sau imposibil de urmat de majoritatea bolnavilor care locuiesc departe de Sibiu. Aceasta ridică probleme practice, la care vom reveni. Totodată, atragem atenția asupra specificului acupuncturii în tratamentul surdității: multe aprecieri greșite se datorează tocmai faptului că ele vizează bolnavi care nu au făcut toată seria, deci rezultate terapeutice incomplete.) Sint foarte mulțumit, disting toate zgo-

motele, pot vorbi cu toată lumea. Înțeleg tot ce se vorbește. Cînd am venit la prima serie de sedințe de acupunctură nu pricepeam nimic din ce mi se spunea. Acum aud, principalul este că mă pot descurca la muncă”.

„Sint Ileana Cătaramă din Cugir, str. Mărășești nr. 11, născută la 16 aprilie 1964. Lucrez actualmente ca lăcătuș la I.M.C. La vîrsta de cinci ani am suferit de otită, cu febră mare, și nu am mai auzit. Am fost la tratament la Cluj-Napoca, unde mi s-a prescris Sansurdol și vitamina A, tratament pe care l-am urmat timp de un an. Apoi, Otoneurine. Nici un rezultat. În 1970 mi s-au făcut, tot la Cluj-Napoca, insuflații și hidrocozition, iar în 1980 m-am tratat la Tirgu Mures, dar neavînd nici un rezultat după administrarea de vitamină A și Xantinol, mi s-a recomandat să port aparat.

La 26 iulie 1982 am început tratamentul de acupunctură la Sibiu. Înainte, nu auzeam la telefon și nici dacă mă striga cineva de la distanță, dar după acupunctură, a cincea serie, am început să aud la telefon; după seriile VI și VII am auzit conversațiile, strigătul unei persoane, voci de la distanță mai mare”.

robinet, soneria de la intrare, discuțiile purtate în tren și în autobuz”.

★
Maria Tritean, str. Meteor nr. 67-81, Cluj-Napoca, în vîrstă de 13 ani: „După a patra serie de sedințe — adaugă ea — am mai auzit noaptea cînd au făcut zgomot la întorcerea de la oreci și strigau, am auzit ploaia, vîntul tunetului, iar la școală lecțiile, și mă descurc foarte bine”.

★
„Sint Sofia Artiom din Brăila, str. Reșița nr. 78, născută la 25 septembrie 1956. Lucrez la AGROCOOP Brăila. La vîrsta de șapte ani nu am mai auzit, din cauza unei răceli. Am fost și la spitalul ORL din București, unde mi s-a spus că nici un tratament nu mă poate ajuta, nici măcar operația, și că trebuie să port un aparat auditiv, ceea ce am și făcut. La 6 decembrie 1982 am venit la Sibiu pentru acupunctură. Înainte de tratament, nu distingeam zgomotul de la mașini la o distanță de trei metri, iar acum le aud de la o depărtare mai mare, aud gălăgie, cum vorbesc oamenii între ei, percep și șaptele, dar în acest caz nu disting cuvintele”.

Pagină realizată de LIONEL NITESCU

Studenta Cristina Dinescu din Ploiești, str. Cameliei nr. 8 B, a trăit o întâmplare de-a dreptul dramatică: fiind în drumetie prin Munții Bucegi, s-a rătăcit și a căzut într-o prăpastie adâncă. Grav rănită la cap și la picioare, ea a fost găsită în ultimul moment de tinerii State Moldoveanu și Nicolae Diaconu din Bălcoi care, împreună cu salvamontistii sosiți la fața locului, au depus mari eforturi pentru a o scoate din prăpastie și a o transporta la Spitalul din Azuga și apoi la Spitalul nr. 2 din Ploiești unde, datorită intervenției prompte a medicilor chirurgi Cristian Tomescu și Teodoru Mușat, a fost pusă în afara oricărui pericol. Într-o emoționantă scrisoare, Cristina ne roagă să le transmitem tuturor cele mai afectuoase scrișuri.

Referitor la scrisoarea Georgetei Neamu din Buzău, str. Unirii, bl. 20 D, ap. 1, oficialitățile municipiului ne comunică: S-a discutat cu conducerea întreprinderii de contactoare, cu secretarul comitetului de partid și cu responsabilii comisiei sociale și s-au dispus măsurile pentru reîncastrarea petentelor în muncă începând cu luna august 1983, în funcția de prelucrător prin aschiere. Conform recomandării medicale, comitetul sindicatului o va ajuta pe tovarăsa să desfășoare activități normale, fără operațiunile care să-i suprasolicite aparatul vizual.

Au trecut mai bine de doi ani de când blocul nostru a fost dat în folosință, însă, în pofida nenumăratelor noastre insistențe și intervenții la I.C.V.L., nici până astăzi n-au fost remediate prea multe deficiențe constructive lăsate de constructorii din cadrul C.C.M.B., grupul IV. Cel mai neplăcut este că plouă în apartamentele de la etajele superioare, iar la subsol, din cauză că nu are scurgere, apa se ridică la peste un metru; pereții despărțitori din interiorul apartamentelor au crăpat. (Asociația locatarilor blocului 53 din București, str. Oiteniței nr. 238)

M-am mutat în noul apartament în iunie 1982. De atunci nu îmi mai curge apa caldă la baie. Nu numai mie, ci tuturor locatarilor de pe scara respectivă. Am făcut intervenții la asociația de locatari, la I.J.G.C.L., la ziarul nostru „Oltul”, însă nimic. A trecut aproape un an și nimeni nu vrea să ne ajute să înlăturăm ne-cazul. (Paul Florescu, Slatina, str. Drăgănești, bl. 10, sc. A, ap. 6)

Institutul de medicină fizică, balneoclimatologie și recuperare medicală, referitor la sesizarea unui grup de cetățeni privind starea stațiunii Lipova-Băi: De la început vă confirmăm că cele semnalate sînt reale. Situația este chiar mai alarmantă deoarece apele minerale carbogazoase din Lipova s-au degazeificat în ultimii 7-8 ani datorită unor forări intempestive. Este, de asemenea, real că Lipova-Băi a fost cu 40-50 de ani în urmă o stațiune balneară mult apreciată pentru efectele terapeutice ale factorilor naturali de cură de aici. Rezervele de ape minerale sînt absolut suficiente pentru a se justifica o mai atentă preocupare pentru viitorul acestei stațiuni.

N.R. Mulțumim conducerii Institutului de medicină fizică, balneoclimatologie și recuperare medicală și așteptăm păreața O.J.T. Arad și a Ministerului Turismului.

Vinzătoria centrului de pline amplasat în magazinul de la parterul blocului C12 din București, str. Emil Bodnăraș, manifestă o atitudine lipsită de respect față de cumpărătorii — ne scrie inginerul pensionar Teofan Feraru din București, alcea Măcinului nr. 8, bl. D 38, sc. H, ap. 113. Deunăzi, intrînd în magazin să aștept, sosirea plinii — ni se plînge cu indignare bătrînel — dumneaie m-a repezit și, adresîndu-mi cuvînt necivilizat, m-a pofit să aștept afară, în ploaie, neîntînd seamă de faptul că sînt om în vîrstă și, pe deasupra, bolnav.

Procuratura Generală, în legătură cu scrisoarea petentei Elena Piloiu din București, str. Granitului nr. 41, ne informează că în cauza la care aceasta se referă s-a declarat recurs extraordinar și se află în curs de soluționare la Tribunalul Suprem, secția civilă, făcînd obiectul dosarului nr. 95/1983.

Ne scrie Vădi Aurelia din Lăncrăm, județul Alba: Deși casa părintească are doar patru camere, două din acestea au fost închiriate cîndva cooperativei locale de consum care a amplasat aici un bufet, iar noi

Scrisoare comentată

Cit costă prostul-gust

„Mă numesc Ladislau Peci, domiciliu în București, Șoseaua Cătelu, nr. 29, bl. 6, sc. C, ap. 93, sector 3, sînt de profesie arhitect și aduc la cunoștință următoarele: blocul în care locuiesc a fost construit acum douăzeci de ani și în toată această perioadă s-a comportat excepțional, suportînd cu bine și greul examen al seismului din 1977. În anul 1981 însă, atelierul de proiectare I.C.R.A.L. Vitan întocmește fără măsurători pe teren o serie de devize fantomă, astfel că blocul nostru va face «obiectul» unor lucrări inutile și «costisitoare».

Ceea ce urmează este istoria neromantată a luptei duse mai bine de doi ani de 12 locatari-proprietari (cei alți locatari sînt doar chiriași) pentru a convinge I.C.R.A.L.-ul amintit să nu-și azvire banii pe fereastră. S-ar putea crede că proprietarii se opun proiectelor întreprinderii de administrație deoarece sînt obligați să contribuie și ei la acoperirea cheltuielilor prevăzute în deviz, dar bănuțala este lesne de înlăturat, pentru că suma ce revine fiecăreia din aceste familii este infimă, „grosul” fiind suportat de I.C.R.A.L. Oamenii demonstrează însă că blocul arată foarte bine, că are o fațadă tencuită integral cu praf de piatră, care, cu vremea, a prins și o patină ce-i sporește frumusețea și care nu dă nici un semn de suferință după ploile mărunte sau cu găleata, așa cum se întîmplă cu fațadele drese în culori pastel. În plus, o vegetație bogată, îngrijită de locatarii vreme de două decenii, transformă totul în decor de romanță. Să-l lăsăm în continuare pe Ladislau Peci, om a cărui meserie este chiar frumosul urban și care, în calitate de imputernicit al locatarilor-proprietari, a întreprins o multitudine de demersuri împotriva păguboasei inițiative. „Culoarea bej (cu care vrea să-i pricosească I.C.R.A.L.-ul — n.n.) schimbă aspectul fațadei. Nu mai vorbim că pentru schimbarea culorii trebuia avizată și Secția de arhitectură și sistematizare. De asemenea, sînt prevăzute și reparații la lucrările electrice, lucrări absolut inutile de vreme ce defecțiunile sînt inexistente. Suma totală se apropie de jumătate de milion. Fără nici o justificare. Se transformă o fațadă frumoasă într-una urîță și de prost gust, se irosește forță de muncă, se blochează utilaje”.

Am văzut blocul. Sînt multe lucruri făcute în interiorul său, pe scări, unde pereții au fost cirpiți cu bidineaua fără talent și interes, dar fațada, să recunoaștem, este de invidiat. Am înțeles că ea poate să arate mai rău în cazul în care vor fi cheltuiți niște bani, o sumă importantă. Poate fi și acesta un preț al uritului. Ne surprinde însă nolanța cu care întreprinderea de administrație își risipește fondurile (în cazul în care, firește, are de gînd să și respecte ceea ce și-a propus prin deviz), știut fiind că la greu invocă mai mureu două lucruri care-i stau pe suflet: banii și lipsa forței de muncă. Și atunci? Să merite prostul gust o sumă atît de importantă?

RĂZVAN BARBULESCU

continuăm să ne înghesuim 5 persoane în cele două cămăruțe rămase, spațiu cu totul insuficient pentru familia mea. La expirarea contractului, acum doi ani în urmă, am cerut să ni se elibereze casa însă nici pînă acum conducerea cooperativei n-a binevoit să mute circiua, în ciuda faptului că, la solicitarea noastră insistentă, autoritățile locale au dispus măsurile de rigoare cele mai chibzuite, adică amplasarea unității într-un alt loc.

Rugăm organele locale să intervină pentru a rezolva problema familiei Vădi, mai ales că litigiul trenează de foarte mult timp.

Consiliul județean al sindicatelor Bacău, ca răspuns la sesizarea cadrelor didactice din Pîrgărești: Intrucît sînt și alți oameni ai muncii care fac naveta Tirgu Ocna — Pîrgărești, s-a intervenit la conducerea Autobazei din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej care a dispus introducerea pe această rută a unui autobuz corespunzător nevoilor. S-au asigurat carburanții necesari și un program bine stabilit, menit să satisfacă în bune condiții cerințele tuturor navetiștilor.

„Locuiesc în str. Cara Anghel nr. 9 — ne scrie Silvia Straton din București, — într-un cartier, Drumul Taberei, foarte frumos dar, cînd plouă, toți cei de pe strada mea sînt nevoiți să facă adevărate slalomuri prin gropi și noroaie, fiindcă gospodarii și edilii de aici nu-și dau nici un interes să refacă străzile laterale deteriorate ca urmare a traficului rutier intens”.

Un semnal pentru gospodarii unuia dintre cele mai mari și frumoase cartiere ale Capitalei.

Direcția pentru muncă și ocrotiri sociale a municipiului București, Oficiul forțe de muncă ne informează că, drept urmare a analizării memoriului adresat revistei Flacăra, petentul Chirica Nicolai din București, str. Alexandru Ipsilanti nr. 6, a fost repartizat la Cooperativa „Arta aplicată”, ca portar, începînd cu data de 16.08.1983. S-a ținut seama de recomandarea medicului și omul este satisfăcut de modul în care i s-a rezolvat doleanța.

Iată ce ne scrie Cojocaru Anica din municipiul Dej, județul Cluj: Deși, după repetate intervenții, constructorii de la trustul județean au izbutit să înlăture fenomenul de condens din apartamentul pe care-l dețin în imobilul proprietate de stat din str. Unirii nr. 22, ne-

plăcerea este că dumnealor au refăcut zugrăveala numai în locurile tencuite, refuzînd să-mi zugrăvească întregul apartament sau măcar camerele de aceeași culoare, stas. Întrebarea: cine trebuie să suporte cheltuielile cu zugrăvitul, chiriașul sau constructorul?

În cazul de față, numai chiriașul.

Consiliul popular al municipiului Galați: Analizînd problema sesizată de cetățeanul Ioan Bazoreanu și ținînd cont de situația specială a petentului, s-a luat legătura cu conducerea U.J.C.M. și s-a dispus încadrarea acestuia pentru calificare la locul de muncă într-o profesie care să-i permită să desfășoare o activitate pe măsura capacităților sale fizice și să realizeze veniturile necesare propriei întrețineri.

Mă numesc Andreea Petrescu, elevă la Liceul Mihai Viteazul din Ploiești, și în calitate de secretară U.T.C. a clasei a IX-a N aș avea nevoie de citeva schife umoristice, piese de teatru scurte, pentru a realiza un program artistic. Am căutat și în scrierile lui Ion Bălesu, în ale lui Dumitru Solomon și A. I. Bassarabescu însă nu am găsit mai nimic.

Căutați cu mai multă insistență la biblioteca liceului sau prin librăriile și bibliotecile municipiului. Sigur, o să găsiți.

Consiliul popular al municipiului București: Urmare memoriului tov. Mijea Constantin din București, bd. „1 Decembrie 1918” nr. 14, ce privește încadrarea în muncă, vă facem cunoscut că solicitantul s-a prezentat la biroul forțe de muncă al sectorului 3 la data de 15.08.1983 și a fost repartizat la I.C.R.A. București ca muncitor necalificat, unitate care i-a avizat favorabil cererea de încadrare.

Un grup de locatari al blocului nr. 2 din București, str. Valea Călugărească (Cartierul Drumul Taberei), în numele cărora semnează administratorul Claudiu S. Păscuț, semnaleză revistei că în apropierea imobilului lor există un spațiu liber utilizat necorespunzător de către lucrătorii unităților alimentare deschise aici. Acest spațiu s-ar preta foarte bine pentru amenajarea unui loc de joacă pentru copii sau chiar a unui parcaj de autoturisme, intrucît se simte mult lipsa acestora.

O soluție definitivă poate fi dată numai de consiliul popular al sectorului.

Întreprinderea de transporturi București ne informează că, la sesizarea lui Rotaru Ste-

lian, constatîndu-se temeinicia celor afirmate, cu începere de la data de 27.07.1983, s-a dispus desfacerea contractului de muncă al Feliciei Matican din comuna Văgulești, județul Gorj. Aceasta s-a făcut în temeiul art. 129 din Codul muncii, urmînd ca F. M. să-și găsească un loc corespunzător de muncă în localitatea de domiciliu, adică în agricultura cooperatistă, de unde a dat bir cu fugiții.

Se implinesc trei ani — ne scrie Comitetul Asociației civile a proprietarilor blocului 10 Dobrobani din București — de cînd în revista Flacăra a apărut o notă care critica I.C.V.L. din sectorul 3 pentru tergiversarea nepermisă a lucrărilor de montare a trei ascensoare și a ușilor de la debarae, deși contra-valorarea lor fusese de mult încasată. Situația este și acum neschimbată, cu toate că am intervenit de nenumărate ori la conducerea sus-menționatăi întreprinderi.

Miliția județului Constanța: La scrisoarea dv. nr. 6001, din 1 iunie 1983, vă comunicăm că, în urma unui control înopinat, în ziua de 9 iulie a.c., au fost prinși în flagrant numiți Virteju Emil, maistrul la Abatorul Constanța, Comanescu Grigore, maistrul, și Dobre Gheorghe, șofer la I.T.S.A.I.A., sustrăgînd cantitatea de 24 kg carne. În aceeași zi, ei mai valorificaseră 29 kg carne sustrăsată din abator. La toți trei li s-a întocmit dosar penal pentru săvîrșirea infracțiunii de furt în dauna avutului obștesc.

35 de locuitori de pe str. Moise Constantin din sectorul 6, București, ni se plînge că autobetonierele ce deservește stația de betoane „Bujoreni” le fac viața amară. Tonajul mare al mașinilor și viteza necorespunzătoare a acestora produc locuitorilor puternice vibrații, unora dintre case căzîndu-le chiar calcanele, coșurile de fum și tavanele.

Este o situație de nepermis care trebuie grabnic remediată, pornînd în primul rînd de la reglementarea circulației și de la amenajarea corespunzătoare a străzii cu pricina.

Ministerul Sănătății, Direcția asistenței medicale, ca răspuns la scrisoarea Marianei Giurgoreanu din București, ne încunoștințează că, după externarea copilului din Spitalul Fundeni și terminarea tratamentului cu cortizon, va fi luat în evidență și urmărit de către Policlinica de copii Caraiman. Răspunsul este incomplet. Mama îngrijorată se interesa dacă există undeva în țară o metodă mai eficientă de tratare... Deci, așteptăm.

La darea în folosință a blocului nostru, în toamna anului 1978, trotuarele străzii, bordurile și spațiul verde din preajmă nici măcar nu fuseseră amplasate. Deși pînă în prezent în cartier s-au construit nenumărate blocuri, lucrările mai sus menționate n-au fost terminate; strada se află într-o stare deplorabilă, grămezile de ciment s-au pietrificat, molozul încă n-a fost ridicat. Nu știu ce să mai credem despre o asemenea nepăsare. Sau poate că edilii consideră că aceste lucrări să le mai facem și noi? (Locatarii blocului B 9, București, str. Cara Anghel nr. 8, sectorul 6).

Ministerul Educației și Învățămîntului, ca răspuns Margaretei Alexandru din Bradu, județul Neamț: Feciorul dv., Ion Alexandru, a fost repartizat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, pe post de învățător la școala din Pădureni, comuna Gîndești, județul Neamț, prin Dispoziția nr. 15/2 iunie 1979. Transferarea sa pe un post de specialitate, la școala din comuna unde domiciliază, se poate face numai prin concurs, pe post publicat vacant, conform prevederilor legale, în sesiunea care va fi stabilită de minister.

Mai mulți cetățeni din Cisnădie, județul Sibiu, în numele cărora distingem semnătura cetățeanului lor Gheorghe Vitan, ne relatează un caz interesant: Cu ani în urmă, noi am cumpărat, de la un anume Barbu Ion din com. Sadu, cite o bucată de pămînt de 500 pînă la 1 000 de metri pătrați pe care o folosim ca grădiniță și în care am construit cite o colibă ca să ne adăpostim de vreme rea. De cîrînd însă, consiliul popular al

comunei ne-a întocmit procese verbale de contravenție și ne-a obligat să demolăm colibe în rîstimp de 10 zile, dacă nu, 3 000 de lei amendă... E drept asta sau nu?

Este drept numai dacă: 1) respectivele construcții s-au făcut fără autorizație; 2) pămîntul a fost cumpărat încălcîndu-se prevederile legilor în vigoare. „Amănunte” care lipsesc din scrisoare...

Tribunalul Județean Giurgiu: La scrisoarea petiționarei Sava Elisabeta din Adunații Copăceni, județul Giurgiu, adresată revistei Flacăra și trimisă nouă spre clarificare, vă facem cunoscut că în cazul în care se va cere evacuarea petiționarei din imobil — și chiar separarea ei — aceasta poate solicita daune echivalente cu îmbunătățirile aduse imobilului.

Iosif Birton din Petroșani, str. Unirii, bl. 26, ap. 7, și Francisc Kelemen din com. Făget, județul Timiș, ne scriu că frigiderele Arctic cumpărate de ei din magazinele comerțului socialist s-au defectat după foarte puțin timp de funcționare. Demersurile făcute la centrele de depanare ca și la fabrica de la Găești au rămas fără rezultat. Nimeni nu-i ascultă și nu-i bagă în seamă, deși „Arctic”-urile sînt încă în termen de garanție.

De la Procuratura generală ne-a parvenit înștiințarea că s-a declarat recurs extraordinar în cazul a încă doi petenți: Sterian George din București și Dumitrescu Gheorghe din Buzău ale căror sesizări s-au dovedit întemeiate.

„În ziua de 1 iunie a.c. a dispărut din gara Dej, plecînd cu trenul într-o direcție necunoscută, copilul meu Georgică. Prezintă deficiențe de vorbire, adică nu vorbește deloc, are statura unui copil de 7 ani și este îmbrăcat într-un tricou galben cu emblema ursulețului Mișca — MOSKVA '80, pantaloni lungi bleumarin închis și-i încălțat cu pantofi Adidas. Îi rugăm pe cei-l vor întîlni pe Georgică (Victor) Pantel să anunțe familia” (Victor Pantel din Baia Mare, str. Gh. Coșbuc nr. 26, ap. 38).

Pagină realizată de MIHAI MERIȘANU

Poșta redacției

Aurora Florea — Iasi: Dacă în trei sesiuni consecutive de la expirarea stagiului nu s-a obținut definitivarea în învățămînt, contractul de muncă se desface. Nu există „aprobare specială” pentru prezentarea la examenul de definitivare în afara sesiunilor prevăzute de lege. ■ Fl. Mehedintu — Brașov: Nu așfi greșit, dar nu am primit scrisoarea de care ne scieți. Privitor la întrebarea dv., din cele scrise, reiese că s-au respectat prevederile Legii nr. 5/1973 ■ Constantin Diaconescu — Pucioasa: Cereți relații la NAVROM — Constanța ■ Antonia Ziculescu ș.a. — București: Elevii admisi la seral trebuie să aibă vîrsta de 18 ani și să aducă dovezi că sînt încadrați în muncă ■ Iuliana Pirvu — Bistrița: Nu este obligatorie ■ Gh. Simescu — București: Noi nu vă putem preciza, depinde de ceea ce va hotări C.O.M. al întreprinderii ■ Dolna Ștefănescu — Galați: Gradul didactic I obținut ca profesor absolvent al Institutului pedagogic este valabil numai pentru această categorie de studii ■ Elena Constantin — Nucel (Sectorul agricol Ilfov): Aveți vîrsta, dar nu îndepliniți condiția de vechime. O puteți face numai la împlinirea vîrstei de 57 de ani ■ Gabriela David — Bacău: Nu este valabil ■ M. Matei — Techirghiol și Cristache Malașag — Tulcea: Puteți veni la secția scrisori — probleme cetățenești ■ Nicolae Carp — București: La împlinirea vîrstei de 60 de ani, cereți prin Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a sectorului ■ Lisaveta Heldsdorfer — Caransebeș: Puteți veni pentru consult la dr. Mircea Filip, în data de 20 septembrie 1983 ■ Iuliana Dămăstor — Arad: În situația dv., adresați-vă instanțelor de judecată.

MARGA NEDELEA

„FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Pină la urmă tot adevărul este cel mai bun lucru care se poate spune

Incepuse să ne iubească, s-ar fi zis, păstra pentru noi un colțisor cald în inima lui și cind cobora de pe scara avionului, la Otopeni, i se lumina privirea și s-ar fi putut crede că plecat de acasă, el, cetățean al unei țări unde soarele apune mai tirziu decit pe la noi, a ajuns tot acasă. Venise de mai multe ori în țara noastră. Pe cartea lui de vizită scria că este comerciant. Și fără îndoială că era comerciant, în măsura în care ținea să ne intereseze pe noi, dar nu și în măsura în care spera el să nu ne intereseze.

Un bărbat jovial, sociabil, în stare să susțină oricind o discuție agreabilă și răspundind în jur bună dispoziție și încredere. Părea să aibă o atitudine prietenoasă față de țara noastră. Asta l-a ajutat să fie primit tot atât de prietenos printre cetățenii români cu care intra în contact. Așa a ajuns să-l cunoască pe H. O., care deținea o funcție de conducere într-o mare întreprindere economică. De cind l-a văzut prima oară și pină a putut fi convins că-l cunoaște cu adevărat au trecut, nu-i vorba, vreo doi ani. Au fost ani de studiu, la capătul cărora F. A., agent cu experiență, a știut să nu treacă nepăsător pe lângă dorința de parvenire și inavățire a lui H. O., pe lângă înclinația lui către petreceri și aventuri galante, ori pe lângă pasiunea-i oarbă pentru filatelie. Treptat, a obținut de la el date și informații cu caracter secret și l-a angrenat în afaceri ilicite.

Călătorie în Europa

Între timp H. O. pleacă, împreună cu soția, într-o excursie pe cont propriu, în mai multe țări europene. Firește că străinul îi atine calea ca o piață rea. Îndatoritor îi organizează programul pentru ca excursia să fie cât mai plină, cât mai bogată, îi oferă cu titlu de „atenție personală” o sumă de bani și se tot învîrte prin jurul lui, nu-l scapă din mină și-l însoțește pe diverse trasee, iar secretara lui F. A. inițiază acțiuni separate pentru soția românei. În timpul unei plimbări în doi, străinul își invită oaspețele la masă, într-un mare restaurant din

orașul său, unde la puțin timp apare, nu altfel, desigur, decit întâmplător, un prieten al acestuia, K., și el cunosător și admirator al României, în realitate superiorul lui F. A. Urmează o conversație banală, dar atent condusă către crearea momentului prielnic în care K. îl informează pe H. O. că se ocupă cu recrutarea unor persoane pentru culegerea de informații pe care însă, în prealabil, le verifică minuțios. Află că a fost supus și el unei asemenea verificări și că rezultatele sînt pozitive. I se propune, în consecință, să colaboreze. La afirmația lui H. O. că nu-l interesează asemenea probleme, interlocutorul îi dă de înțeles că știe multe despre el, că un eventual refuz nu ar face decit să-l creeze neplăceri și-l sfătuiește să mai reflecteze asupra propunerii, urmînd să se mai întâlnească.

În seara aceleiași zile are loc o nouă întâlnire, într-o locuință particulară, în afara orașului, unde F. A. îl condusesse și apoi se retrăsese, discret, modest, pentru a lăsa superiorului său posibilitatea de a discuta nestingherit. Discuția, așezată pe baze trainice ale șantajului, a avut efectul dorit. H. O. a acceptat să furnizeze informații. Apoi s-a întors în țară, a împărțit, firește, pixuri colegilor mai apropiați și s-a asternut pe lucru. Adevărul a uitat să-l spună.

Un manual niciodată perfect

De bună seamă că H. O. fusese instruit asupra conduitei pe care să o adopte pentru a nu fi descoperit de autoritățile române și asupra modului de a acționa pentru dezvoltarea posibilităților sale de informare. În acest sens i s-a indicat: să cîștige încrederea cit mai multor persoane cu munci de răspundere; să reia legăturile cu vechii prieteni, în special cu cei care dețin funcții de conducere; să fie atent cu copiii acestora și cu soțiile; să participe la petreceri unde vor fi prezenți oameni în funcții importante; să invite la restaurant prietenii care dețin astfel de posturi; să plătească el consumația cind numărul invitaților este re-

duș, dar să nu facă risipă de bani pentru a nu atrage atenția asupra sa; să încerce să obțină un post mai mare chiar dacă, obținîndu-l, va fi nevoie să-și schimbe domiciliul. În legătură cu modalitățile de retribuire s-a stabilit că informațiile pe care le va furniza vor fi plătite în funcție de valoarea lor. În fine, i s-a promis că dacă va apărea pericolul descoperirii activității sale de către organele de securitate române, va fi ajutat să părăsească țara și familia lui.

Un mic manual de spionaj, precum se vede, dar un manual care nu poate să fie niciodată perfect.

Din nou, vechiul prieten

După o vreme, afacerile l-au minat iarăși pe F. A. către România. Cu acest prilej el l-a instruit pe H. O. să culegă informații militare, economice și politice. Numai atât. Cele care stau la baza preparării renumitelor tzuica, sarmalutza și mamaligutza nu-l interesau. Tot atunci i-a dăruit și o mașină de scris. La o altă sosire în țară i-a adus substanțe chimice și un top de hirtie specială, inițindu-l în taina comunicărilor ascunse și scrierea invizibilă a informațiilor. Tot ceea ce H. O. a cules și-a transmis în acea perioadă a fost prelucrat și predat lui F. A., care pentru a scoate informațiile din țară făcea pe colile de hirtie specială diverse însemnări vizibile, fără importanță și le introducea într-un biblioraft în care își ținea documentele oficiale. Mai tirziu, serviciul de spionaj pentru care lucra străinul a schimbat trucul, amenajînd în servietă gen diplomat cu care el venea în mod obișnuit în țara noastră o ascunzătoare secretă. Cam prin aceeași vreme, tot prin intermediul lui F. A. H. O. a primit un aparat de fotografiat obișnuit, dar cu adaptări specifice muncii de culegere a informațiilor, pe care urma să-l folosească pentru fotografierea unor documente.

Amintiri din armată

Oricărui bărbat îi place să trîncănească despre amintirile sale din armată și H. O. nu făcea excepție, cu toate că el avea, desigur, motive diferite de ale celor ce scot de la naftalină astfel de amintiri în timp ce beau o bere cu prietenii sau în fața nevestei timorate de marea isprăvilor bărbatului ei. Venise vremea să se lăcomească și în speranța că va fi mai bine plătit a început să se îngrijească mai stăruitor de obținerea

unor informații cu caracter militar. Odată, aflînd că o unitate vizată de serviciul de spionaj anunțase un concurs pentru ocuparea unui post de contabil, s-a înscris și chiar a participat la concursul acela, prezentînd o lucrare voit eronată, întrucît nu avea intenția să se încadreze acolo, ei numai să facă observări directe. În același scop s-a folosit și de soția sa, fără ca ea să-i bănuiască adevăratele intenții. Pretendînd că doarește să-i arate locurile unde a participat la manevre pe cind era militar, s-au deplasat împreună în unele zone interzise. În situația că ar fi fost obligat să răspundă ce caută pe-acolo, plînuise să mintă că soția strînge material didactic pentru lecțiile sale de botanică. Tot astfel, invocînd că „așa este civilizată”, o obliga pe fiica sa să scrie și să expedieze lui F. A. ilustrate din excursiile în care aceasta pleca împreună cu colegii săi de școală. Textele ilustratelor erau însă compuse în prealabil de către el și cuprindeau expresii convenționale care aveau pentru străin semnificația că este necesar să se prezinte la întîlnire, în vreun loc anume, ori să întreprindă o anumită acțiune.

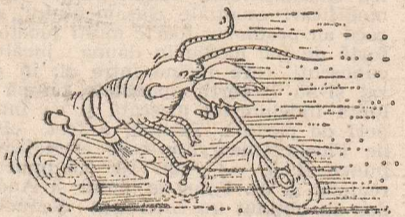
Sfîrșit fără surprize

Cu sprijinul direct al unor oameni din anturajul și de la locul de muncă al lui H. O., organele de securitate s-au sesizat încă de la început despre comportarea și relațiile suspecte ale acestuia cu străinul. Au fost întreprinse măsurile de rigoare pentru documentarea activității de spionaj a acestora, pentru dejucarea planurilor și acțiunilor puse la cale de ei și pentru curmarea activității lor prin arestare și trimitere în instanță. În fața probelor incontestabile obținute de organele de securitate în procesul urmăririi, cei doi au fost nevoiți să-și recunoască activitatea criminală desfășurată împotriva României.

Primul a fost condamnat la 20 ani închisoare, interzicerea unor drepturi și confiscarea parțială a averii, iar al doilea la 15 ani închisoare — pedepse rămase definitive.

Tot atât de definitive, precum rămîne și convingerea oamenilor mulți și cinstiți că adevărul este cel mai bun lucru care se poate spune și că orice plan neguros și plin de dușmănie este sortit eșecului chiar dacă la el se lucrează cu migală cu care unii sapă într-un bob de griu statui ecvestre de generali.

DUMITRU ELIADE ■

CRISTIAN MARCU ■

LEONTE NASTASE ■

SORIN TRUȘCA ■

Cronica șoselei

Tare periculoși, bicicliștii ăștia...

„Am doi nepoți: unul de 7 și altul de 5 ani. Amindoi băieți. Amindoi blonzi. Amindoi cu părul buclat. Pentru ei trăiesc, că eu sînt singur. Nevasta mi-a murit acum 10 ani. Mergeam pe bicicletă și mă gindeam la ei, că nu-i văzusem de vreo săptămînă. Fuseseră plecați cu frate-miu la mare. Abia așteptam să-i revăd. Aveam pe portabagajul bicicletei două pachetele cu daruri pentru ei. Bicicleta am echipat-o cu ochi de pisică de tip nou, în față, lateral, în spate. Știți, eu umbliu cu ea mai mult noaptea. Cind plec dimineața întineric, cind mă întorc la fel. Eram, cum se zice, mai mult decit vizibil. Am sesizat mașina care venea din spate, după farurile puternice. M-am tras mai spre dreapta ieșind de pe asfalt, pe poteca de pămînt, dar n-am scăpat. Lovitura a fost teribilă. După aceea, nu m-a durut nimic. Doar cind am dus mina la cap. Am simțit ceva umed, lipicios. E singe mi-am zis. Apoi au început să mă doară groaznic mi-nile, picioarele, capul. Eram virit undeva, parcă într-o cușcă. Întineric beznă peste tot, un hureit puternic și durerile care creșteau mereu, mereu.”

Zamfir D., paznic la un C.A.P., suferise un accident în copilărie, rămînd infirm. Nu-și pierduse însă optimismul și bună-tatea. Ajuta pe cine putea și trecea peste

greutăți cu firea lui veselă. Oamenii de la cooperativă îl iubeau. Se ducea într-adevăr să-și vadă nepoții, fiii fratelui mai mic. Lovit de autoturism, fusese proiectat în citeva fracțiuni de secundă pe capotă și în continuare, prin spargerea parbrizului, ajunsese în brațele pasagerului din dreapta pilotului. Ocupa o poziție bizară cu capul în jos între picioarele acestuia și cu picioarele pe bordul mașinii. Un ștergător de parbriz, rămăsese agățat de ștergurile pantofului. Timp de un minut, două, pasagerul, un mecanic la o uzină bucureșteană, luat ocazional în mașină la ieșirea din oraș, a rămas nemișcat. Nu-i venea să creadă că se pot întîmpla și asemenea lucruri. Apoi, cind victima a început să se vaită de dureri, a cerut pilotului să facă ceva pentru rănit, să-l ducă la spital. „Gîndește-te la situația omului ăsta; s-ar putea să moară. Întoarce! Spitalul e doar la cinci kilometri. Cunosoc locurile pe aici”. „De ce să mă gîndesc la situația lui și nu la situația mea? Uite ce fac...” Rămase intrigat și curios totodată să vadă ce se va întîmpla în continuare. Șoferul oprește mașina, coboară, deschide ușa din dreapta a autoturismului, ia ca pe un bagaj oarecare pe rănitul din brațele pasagerului și îl aruncă în șanțul plin de noroi al șoselei. „N-am să pot uita niciodată modul cum ne imploră rănitul să-l ajutăm”. „Nu mă lăsați să mor oameni buni, nu v-am făcut nimic. Duceți-mă la spital. Vă voi fi recunoscător toată viața”. „Cum poți să faci, domnule, așa ceva? Nici cu un animal nu se procedează astfel”. În timp ce eu cearam să cobor din mașină, neîmpăcîndu-mă cu ideea că un om poate rămîne așa, fără nici un ajutor, șoferul pornește

mașina și mărește viteza. Nu găseam cuvinte să-mi exprim indignarea: Te rog să oprești, să-i dau ajutor victimei”. „Vezi-ți de treabă, domnule, doar nu ești nebun să sari din mers. Un cocoșat mai puțin”. „N-am ce face, mă gindeam. Noroc că pină la București nu mai erau decit vreo cîțiva kilometri. Am coborît la Gara de Nord”. „Hei domnu, ce, ai cumva impresia că te-am dus 60 de km pe gratis? Am scos o hirtie de 50 de lei și i-am pus-o în mină. „Încă 50, ce, te faci că nu cunoști tariful”. „Culmea, avea puterea să se tirguiască. I-am dat suma solicitată. Am fugit cit am putut de repede la postul de miliție. Le-am povestit ce s-a întîmplat. Băieți minunați cei de la post. Au pus mina iute pe telefoane și au alarmat toate organele de miliție din zonă. Am aflat curînd că rănitul a fost găsit și transportat la spital. „Fracturi multiple, poli-traumatisme, stare foarte gravă”, auzeam vorbindu-se la telefon”.

Nu mă feresc să dau numele autorului prins după citeva ceasuri: Ion Haliu, fost șofer profesionist la I.T.B., apoi încadrat la Combinatul de cauciuc Jilava. „Era prea greu la I.T.B. Trebuia să mă scol la 3-4 dimineața. Șefii severi, tot cu ochii pe noi. D-aia am plecat. Știți, mie imi plac tare mult nunțile țigănești. M-au invitat niște vechi prieteni din Dimbovița, să viu la cununia copiilor lor. Am împrumutat mașina de la șeful meu de echipă și am plecat la nunță. Nici nu știu de la ce m-am luat la ceartă cu nevastă-mea. Băusem mult, e adevărat: că unul s-a uitat nu știu cum la ea, că ea i-a zîmbit. Nu mai știu. Am ieșit în curte, m-am urcat în mașină și am pornit-o spre București. La ieșire din oraș mi-a făcut semn să opresc, un cetățean

țean. Asta m-a denunțat probabil la miliție”. „Totuși noi nu putem intelege un lucru: cum ați putut arunca din mașină, ca pe un obiect oarecare, un om în grea suferință?” „Păi ce să spun. Eram beat. Dacă mă duceți la analiză ce mă făceam? Așa n-aveți nici un fel de probe că am fost băut. Vorba aiă cămașa e mai aproape de piele decit haina. Eram sigur că peste puțin, cocoșatul va fi găsit de cineva. De fapt, așa s-a și întîmplat. Șoselele is circulate, dom-le, chiar și noaptea”.

După isprava făcută, I.H. s-a reintors la nunță. Nevasta l-a luat la rost. „După ce imi faci tot felul de reproșuri fără temei și mă insultă de față cu toată lumea, pleci ca un nebun. Dar ce vîd? Pantaloni îți sînt plini de singe. Ce s-a întîmplat?” „Ia mai du-te dracului, miere nebună, și lasă-mă în pace. Dați-mi fraților o friptură, că mi-e o foame de mor”. Așa l-a găsit echipa de investigații. Mîncînd cu poftă. „Eu n-am plecat nicăieri. Întrebați pe nașu, pe născică, pe toți ceilalți. Am dansat cu toate cucoanele. Întrebați-le! Mașina cu care am venit e lovită? Și ce-i cu asta. O fi luat-o vreun nuntaș. Ce numai eu am permis de conducere? Și la urma urmei parcă la volan se așază numai cei cu carnet? Mai ales cind zaibărul li s-a urcat la cap”.

Bineînțeles că I.H. a recunoscut fapta și a făcut relatarea arătată mai sus. A țînut să spună ceva, așa ca o concluzie. „Nu-i o noutate pentru mine. Am mai fost de două ori la „răcoare”. Și tot așa, la fel de nevinovat ca și acum. Mi-a ieșit în cale ca din pămînt, biciclistul ăsta. Foarte periculoși ăștia pe două roți!”

VICTOR BEDA ■

Au început cupele europene de fotbal

● **Dinamo, campioana țării, a obținut o prețioasă victorie în Finlanda** ● **Deși a câștigat la limită, Craiova păstrează mari șanse de calificare** ● **Decepție la București: Sportul studențesc invinsă!**

Am urmărit miercuri cu toții, având sufletul la gură, debutul echipelor românești în noua ediție a cupelor europene de fotbal. În afara frumoasei comportări a lui Dinamo, puține satisfacții după această primă manșă, ba chiar și o înfrângere cu totul neașteptată, cea a Sportului studențesc, echipă care ne arată că mai are încă mult de lucrat până la a deveni o formație cu adevărat redutabilă în confruntările internaționale. Numai simpla prezență în „11”-le de bază a unor nume, respectiv Coraș, Terbeș, Iorgulescu sau chiar Hagi, nu reprezintă o garanție pentru obținerea succesului, altfel scontat de toată lumea. Echipa antrenorului Ion Voica nu a ajuns însă la acea valoare colectivă care face forța oricărei formații, poate că nici n-a fost cu puțință deocamdată, dat fiind timpul scurt avut la dispoziție pentru integrarea noilor veniți, iar înfrângerea sa în fața austrieilor de la Sturm Graz (o formație fără mari veleități, dar cu un joc colectiv bine in-

chegat) a fost evident consecința acestei stări a lucrurilor. La București, după golul lui Munteanu II (în faza imediat următoare ratării de către Iorgulescu a unui penalty!), Sportul studențesc s-a stins odată cu trecerea timpului, iar oaspeții au reușit în numai 6 minute din finalul partidei să întoarcă rezultatul în favoarea lor, prin golurile marcate de Szokolay și Jurtin. Sigur, ne-au indignat repetatele faulturi asupra tânărului Hagi (arbitrul Deda ar fi putut lua și o decizie mai severă împotriva apărătorilor austriei, eliminare care se impunea), ca și celelalte arme din arsenalul nesportiv al unui joc în deplasare pe care le-a folosit din plin echipa din Graz, însă aici nu putem găsi decât explicații parțiale pentru insuccesul Sportului studențesc. Pe stadionul din Ghencea, în fapt, între o echipă a cărei „firmă” am supraapreciat-o, cea bucureșteană, de la care rezultatele sînt încă de așteptat și o alta, practic fără „nume”, dar închegată, dăruiată scopului co-

lectiv, câștig de cauză a avut, logic, cea de a doua.

Nici Universitatea Craiova, încercând să reia firul victorios din trecuta ediție a Cupei U.E.F.A., n-a avut de înținit un adversar comod, Hajduk Split nesiindu-se să folosească armele jocului aglomerat în apărare, cu faulturi și joc obstrucționist accentuat. Mai mult decât atât. Universitatea n-a reușit un joc de nivel celor mai bune partide ale sale, absența lui Ștefănescu și Balaci făcându-se simțită. Am sesizat și o anumită superficialitate în jocul unor craioveni, cu pase greșite și situații ratate prea ușor (Cîrțu, din nou „campion”), însă echipa antrenorului C. Oțet, cu marea sa experiență internațională, a știut să se strângă ca întotdeauna la greu, să treacă peste toate momentele dificile și să forțeze în final o victorie pe cât de meritată, pe atât de dădătoare de speranțe în ceea ce privește calificarea. Returul de la Split se anunța foarte dificil, dar e bine că Universitatea are acum măcar un 1-0 la activ cu care, ca și în alte dăți, poate ieși la suprafață. Vom remarca aici prestația excelentă a lui Lung (poate cel mai bun jucător craiovean!), decizia lui Cămătaru și incisivitatea lui Geolău (autorul superbului gol din min. 86, după un un-doi cu Cîrțu), însă va trebui de asemenea să reținem jocul uneori lent al mijlocașilor, care au lăsat apărarea craioveană descoperită, în special pe partea centrală a sa. Asemenea deficiențe vor trebui remediate în scurtul timp care a mai rămas până la confruntarea de la Split și sintem încredințați că echipa craioveană, cu forța colectivă care îi este caracteristică, va reuși să treacă și peste dificilul obstacol de peste două săptămâni.

De la Lahti — de unde trimisul nostru Oprea Georgescu va reveni săptămîna viitoare cu amănunte — am aflat că Dinamo a făcut un mare pas spre turul al doilea al Cupei campionilor europeni, reușind o partidă bună în compația finlandezilor de la Kuusysi. Am înțeles că Dinamo ar fi putut învinge mult mai clar la Lahti, încheindu-și conturile calificării încă din prima manșă, însă Augustin, Nemțeanu, Iamandi și Mușescu au ratat situații de gol imense. Golului marcat de Dragnea, în primele minute ale reprizei secundă, i-au urmat nenumărate ocazii favorabile, însă jucătorii dinamoviști s-au pripit, ratînd nepermis, iar șansa l-a ocrotit în câteva rinduri pe portarul finlandez.

În concluzie, Dinamo, învingătoare cu 1-0, se poate considera practic trecut în turul al doilea al C.C.E. Greul, pentru echipa campioană, desigur că de acum înainte începe, dar putem fi încrezători în forma crescîndă a jucătorilor antrenați de D. Nicușor și C. Dinu. Așteptăm, pentru retur, un meci mare al craiovenilor la Split, capabili să dovedească încă o dată clasa europeană pe care au dobîndit-o, iar Sportului studențesc îi dorim la Graz o comportare cât mai bună, care să mai atenueze din amarăciunea suporterilor săi. Noul sezon internațional al echipelor noastre de club, chiar dacă n-a mulțumit în totalitate, ne-a făcut pe toți să trăim febra competițiilor europene, ceea ce, la urma urmei, nu-i deloc puțin lucru.

DUMITRU GRAUR ■

Temperaturi înalte...

În ziua imediat următoare încheierii turneului open American Summer, la Bagnoux se porneau ceasurile de control într-un turneu de 12 participanți (ELO: 2420). Florin Gheorghiu, multiplu nostru campion, era pe lista de concurs. Dacă la American Summer nu a fost considerat principalul favorit, aici, la Bagnoux, pornea drept aspirant la locul întâi mai ales datorită faptului că era câștigătorul din anul trecut al acestui turneu de mare răsune. Ajuns direct la rundă, Florin a luat startul alături de marii maestri Faragó, Jansa, Lengyel, Placketka și Schmidt pentru a încerca reeditarea performanței din anul precedent. În paralel cu turneul de mari maestri s-a desfășurat turneul open, care întrunea aproximativ 200 de participanți. Soarele de iulie încerca necruțător Parisul, răsfrîngînd căldura și asupra sălilor de șah. Într-o atmosferă deosebit de grea pentru un concurs de șah participanții la turneu simțeau „încălzirea” creierului atât datorită numeroaselor variante de șah cit și datorită temperaturii sălii care se apropia amenințător de 30°C. Într-un efort al inteligenței și al rezistenței fizice, Florin Gheorghiu a câștigat pentru a doua oară turneul de la Bagnoux, jucînd foarte sigur și obținînd patru victorii și șapte remize. Iată una dintre cele mai bune partide ale turneului câștigată de jucătorul cu piesele albe în Gambitul damei:

I.G.M. GHEORGIU — M. PREISSMANN

1. Cf3 d5 2. c4 e6 3. d4 Cf6 4. Cc3 Cbd7 5. exd5 exd5 6. Ng5 Ne7 7. Dc2 c6 8. e3 Ch5 9. Nxe7 Dxe7 10. 000 Cdf6 11. Ce5 Cg4 12. Cd3 f5 13. g3 00 14. Ng2 Ne6 15. Rb1 Chf6 16. h3 Ch6 17. f3 Ce8 18. g4 Cd6 19. Ce5 Chf7 20. Nf1 Tac8 21. Nd3 Cxe5 22. dxe5 Ce4 23. Nxc4 dxc4 24. f4 b5 25. e4 g6 26. gxf5 gxf5 27. Thg1 Rh8 28. Cd5 exd5 29. exd5 Tcd8 30. dxe6 Dxe6 31. Dc3 h6 32. Td6 Txd6 33. exd6 Df6 34. De5 Rh7 35. d7 și negrul cedează.

Rămînînd neînfrînt în turneu, fostul campion mondial de juniori, marele maestru Gheorghiu, a obținut un coeficient Sonneborn-Berger superior egalului său în clasament, marcele maestru maghiar Faragó, și a cucerit astfel medalia tradițională a turneului de la Bagnoux. La data de 17 iulie comitetul de organizare a turneului trimitea la F.I.D.E. pentru omologare rezultatele definitive: 1. I.G.M. Gheorghiu 7,5 p., 2. I.G.M. Faragó 7,5 p., 3-4. I.G.M. Jansa, I.G.M. Schmidt 7 p., 5-6. Sellos, I.G.M. Placketka 6,5 p., 7. I.G.M. Lengyel 5,5 p., 8-9. I.M. Haik, I.M. Kouatly 4,5 p., 10-11. Prié, Luce 3,5 p., 12. Preissmann 2,5 p.

Pe data de 18 iulie, la Biel, unul dintre cele mai mari festivaluri șahiste din lume, își deschidea porțile printr-un turneu open masculin, un turneu open feminin, un turneu de maestri și un turneu de mari maestri. Invitat la mai multe din edițiile anterioare, Florin Gheorghiu a participat la turneul de mari maestri la cea de a XVI-a ediție a festivalului elvețian. În aceeași perioadă, la concurență, se desfășura la Amsterdam un turneu open cu participarea a 8 mari maestri și 11 maestri internaționali prevăzută cu un fond de premii și premii de start considerabile. Turneul de la Amsterdam s-a încheiat cu victoria proaspătului mare maestru Chandler (ELO: 2485) care a obținut la fel ca și I.G.M. Sax (ELO: 2570) cite 8 p. din 11 posibile. Pe locurile următoare: 3-4. I.G.M. Timmann (ELO: 2605), I.G.M. Hort (ELO: 2595) 7,5 p., 5-6. I.M. Short (ELO: 2475) — autor al celei de a doua norme de mare maestru deși încă junior) și I.M. Van der Sterren (ELO: 2445) 7 p. etc... 32 jucători din 8 țări.

Festivalul de la Biel s-a desfășurat în sala Congreselor din localitate pînă la

data de 31 iulie, la 30°C, cu participarea a 600 de jucători. Turneul de mari maestri, categoria a X-a, ELO: 2480, a fost atracția festivalului. Favorit al turneului pornea Miles, dar alături de el se înscriseră și Nunn și Adorján, jucători cotați cu un coeficient ELO remarcabil. Marele maestru Gheorghiu contracandida la primul loc. După șapte runde, Adorján, Miles, Nunn obținuseră 5,5 puncte, în timp ce Florin realizase 4,5 p. Maestrul cehoslovac Meduna a produs două mari surprize, învingînd pe marii maestri Miles și Adorján, de ambele dăți cu piesele negre. Surprins de înfrîngere, marele maestru maghiar Adorján, prin comportamentul său ulterior, a demonstrat încă o dată că și-a pierdut cumpătul, agravînd nivelul relațiilor sportive cu ceilalți concurenți. Florin Gheorghiu a trebuit să suporte cu stoicism și înțelegere un adevărat război al nervilor în partida cu neliniștitul Adorján, partidă încheiată remiză. După o remiză cam nescontată cu maestrul internațional argentinian Campora și după o înfrîngere la Nunn, marele maestru român a pierdut contactul cu plutonul medaliaților, clasîndu-se pe locul IV: 1. I.G.M. Miles 8 p., 2. I.G.M. Nunn 8 p., 3. I.G.M. Adorján 7 p., 4-5. I.G.M. Gheorghiu, I. M. Meduna 6,5 p., 6-7. I.M. Hebden, I.M. Kindermann 5,5 p., 8. I.M. Toth 4,5 p., 9-10. I.M. Campora, F.M. Gobel 4 p., 11. Wirthensohn 3,5 p., 12. I.G.M. Nemet 3 p. Cele 6,5 puncte acumulate în turneu de către Gheorghiu i-au adus o creștere a coeficientului ELO cu 20 puncte. O partidă interesantă a câștigat maestrul român în compania marelui maestru iugoslav Nemet în Atacul Sämisch din Indiana regelui:

I.G.M. GHEORGIU — I.G.M. NEMET

1. d4 Cf6 2. c6 g6 3. Cc3 Ng7 4. e4 d6 5. f3 00 6. Ne3 Cc6 7. Cge2 a6 8. Dd2 Te8 9. Ccl e5 10. d5 Cd4 11. Cb3 Cxb3 12. axb3 c5 13. b4 exb4 14. Ca4 Cd7 15. Dxb4 f5 16. Cb6 Cxb6 17. Nxb6 Dg5 18. Dd2 Dh5 19. Nd3 g5 20. h3 g4 21. fxc4 fxc4 22. 000 Dg6 23. Rb1 Tf8 24. h4 Nh6 25. h5 Dg7 26. Db4 Tf6 27. Nd8 Ne3 28. Td1 Txf1 29. Txf1 Dd7 30. Nf6 g3 31. h6 Nf2 32. Dd2 Dg4 33. Ne7 Dg6 34. c5 dxc5 35. Dc3 c4 36. Dxc4 Nd7 37. d6 Ne6 38. Dc7 Tc8 39. d7 1-0.

Dacă după nouă ani de întrerupere, justificată sau nu, cursa ciclistă de curată și bărbătească tradiție „Turul României” a fost relansată, acest eveniment firește și așteptat a fost susținut și de demersurile revistei noastre. Și nu ne-am face un merit dintr-o strădanie de serviciu dacă, duminică, la sosirea concurenților în ultima etapă, organizatorii de pe Stadionul Tineretului nu s-ar fi străduit să ne convingă de un fapt inacceptabil și anume că lipsa de răspundere ascunde discret, dar ferm, o răspundere de un fel deosebit.

Concret, duminică, cei trei sau patru inși de la masa oficială s-au aflat fulgerător în fața următoarei dileme: anunță sau nu anunță public gestul de bunăvoință al unor ziare centrale de a oferi premii în obiecte principailor câștigători, să știe adică tot omul venit la sărbătoarea sportului pe Stadionul Tineretului sau numai cițiva, într-un cadru restrîns, după și undeva în spate? Nu mergem mai departe fără a menționa că circumstanța ivită n-a fost de nimic determinată, provocată. Cu alte cuvinte, ea n-ar fi existat dacă măcar unul din cei de-acolo ar fi gândit sănătos, adică simplu, cinstit și adevărat. Dilema aceea a apărut artificial întrucît o asemenea întrebare în mod logic nici n-ar fi trebuit formulată. Unde altun-

deva decît în fața sărbătorii și a bucuriei spontane, a tuturor spectatorilor îndrăgostiți de sportul cu pedale, în clipa de plenitudine și extaz sportiv pot fi anunțate ofrandele care dintotdeauna se cuvin învingătorilor ca semn de pretuire și laudă a muncii, talentului, rigorii și înțelepciunii lor. Ce s-ar alege de pildă din spiritul care a înflăcărat ideea jocurilor olimpice dacă în locul ovațiilor și al su-

Dacă n-am fi fost convingși că așa merg lucrurile, că de aceea concursurile sînt frumoase și adevărate, nu ne-am fi legat la cap cu străduințele de a înmîna niște premii a căror valoare, mare sau mijlocie, cădea astfel în planul secund. Spre stupoarea noastră, veniți pe Stadionul Tineretului să participăm la bucuria sportivă comună cu partea noastră de contribuție, premiile acordate de revista

sam convingși că judecata lor, una care știe ea ce știe, ce știe? — știe ea ceva, nu e cazul să discutăm aici, de pildă că nu e bine acum, — de data asta, atât, de data asta, ce naiba sintem între noi, care noi? — cum care noi? — glumim? — și mai tirziu cînd au înțeles că greșiseră iarăși au fost sinceri mirați că nu pricepeam că ei n-avuseseră dezlegare să fie desțepți și clarvăzători, că deh! dacă ar fi avut dezlegare, cum cine să le dea dezlegare, e și asta o vorbă românească — ba e vorbă românească — știu ei, și așa mai departe, după ce finalul unei splendide acțiuni fusese ratat, minimalizat, închinat în măsurătorile meschine ale gîndirii derizorii, șablonare, închipuite și poate n-am fi scris rîndurile de față dacă mentalitatea de bacșiș, furisat, strecurat, în locul atitudinii fătîșe, n-ar fi justificată de grotescul chip al omului care știe de undeva mai mult decît vedem, simțim, trăim noi toți ceilalți și abia întrebă direct de unde anume știe, cine anume l-a învățat începe să dea din colț în colț, trecînd în extrema cealaltă, lingusîndu-se, coplesind cu promisiuni și vorbe mieroase, fiindcă sindromul de bacșiș anunță întotdeauna, fără excepție, găunoșenie; cupiditate, incompetență. Să nu uităm asta!

MARGARETA MUREȘAN ■

Sindromul de bacșiș

perbei incandescențe publice, învingătorii ar fi împinși undeva în spate pentru a primi într-un grup de oficiali cununile de lauri și darurile care astfel n-ar semnifica mai mult decît valoarea materială cuprinsă în ele? Fiindcă e limpede că mai mult decît valoarea intrinsecă, starea de satisfacție, de explozie, de entuziasm contaminator (singurul care transformă o mișcare elitaristă într-o mișcare de masă) este produsul conștiinței că ești recunoscut, omologat și iubit de oameni, de toți oamenii care au urmărit munca, viața și efortul tău.

noastră n-au fost anunțate. Învingătorii li s-a strîns mina și după aceea microfoanele au tăcut, spectatorii au început să plece și liniștea care se lăsase ne bubuia timpanele. Cum este posibil? Am crezut la început că este vorba de o omisiune, de fireasca uitare, dar nu, am primit asigurări că nu, în orice caz să nu credem așa ceva, nu, cineva hotărîse ca premiile să fie anunțate undeva în spate și după plecarea spectatorilor, într-un cerc restrîns. Erau foarte mirați cei cîțiva inși din partea organizatorilor, sinceri mirați, la început pentru că nu ne lă-

NICOLAE CRISTACHE ■

Sub semnul tricoului galben

Mircea Romașcanu; născut la 11 martie 1953, comuna Otopeni; membru al clubului Dinamo București, locotenent în M.I.; căsătorit, 2 copii, Adrian de 6 ani, Elena de 4; 1,78 m, 72 kg.

Palmares: 34 de titluri de campion național (între care 18 pe șosea); 230 de curse câștigate: patru victorii în Cupa Voința, cîte două în Trofeul CIBO și în Cursa Munților, cîte una în Cursa Victoriei, Cupa Olimpia, Turul Dobrogei etc; 3 etape în Cursa Păcii și, în 1978, locul 3 în clasamentul general individual; victorie de etapă (contracronometru) în Turul Elveției (1975).

Dublu câștigător (1974 și 1983) al Turului României.

Multumesc revistei „Flacăra” care a ajutat mult organizarea acestui mare tur al României.

— Obosit, Mircea Romașcanu?
— Am voie?! Miine plecăm în Turul Bulgariei și, ca să zic așa, o luăm de la început.

— Ai luat parte la două Tururi ale României, cel din 1974 și cel din 1983, care a fost mai tare?

— Cel din 1974, fără discuție. Au fugit atunci, între alții, Teodor Vasile, care a fost idolul meu, Vasile Selejan, Alexandru Sofronie și așa mai departe. Piese grele. Acum, în condițiile în care jumătate din alergători n-au depășit vîrsta junioratului, a fost mai ușor. Cel mai mare câștig al Turului 1983 e, după mine, faptul că s-a reluat. De aici înainte avem o bază. Cum să zic, Turul există! E o dovadă, între altele, că în ciclismul nostru bate un aer proaspăt.

— Spuneai că Teodor Vasile a fost idolul dumitale. Adică?

— E o poveste întreagă. Alții ar înflori situația, dar eu nu pot: am ajuns la ciclism pentru că n-am avut talent la fotbal! În 1968, am încercat să intru la Dinamo, la fotbal. După cîteva zile, am renunțat. Nu eram cel mai prost, dar nici cel mai bun nu eram.

— Și ai trecut la ciclism, da?

— Da, dar nici acolo n-am mers toate ca pe roate! Antrenorul Mircea Mihăilescu, altfel un om minunat, s-a uitat la mine cam chiorș și i-a zis bătrînelului, care mă adusese de mină, că-s cam trecut?! Și, ca să fiu sincer, eram?!
— Cum așa?

— Aveam 16 ani și jumătate, vîrstă la care, acum, 10—15 băieți au atacat, curajoși, Turul României. Numai că eu am vrut mult. Și am mai avut un noroc: am trecut, de crud, prin toate, pistă, ciclocros și șosea. De fapt, la drum am ieșit

abia în 1972, în Cupa Voința, pe care am încheiat-o, junior fiind, pe locul 24. Dar momentul acela a fost, cred, hotărîtor: am descoperit o altă lume. Am simțit, din prima zi, că am șoseaua în sine.

— La Teodor Vasile cînd ajungem?

— Imediat. În anii aceia, șef pe șosea era Teodor Vasile, în umbra căruia am crescut. În 1974 însă, am câștigat Turul României, întrecîndu-l chiar pe cel de la care învățasem atîtea. După cursă, aproape că mi-a venit să-l cer iertare, dar chipul său, mohorit, m-a împiedicat s-o fac.

— Ce ți-ai zis după primul mare succes?

— M-am întors la muncă. Simplu, ca și cînd aș fi vrut să uit că luasem Turul.

— Și-a fost greu?

— A fost și e: piinea ciclistului nu e chiar albă. Nu pentru că n-ar avea condiții, are, ci pentru că disciplina asta e teribil de dură. Anual, 20—25 de mii de kilometri, cit o mașină, nu? Iarna, cînd nici un ciine nu-ți vine să dai afară din casă, noi sintem pe șosea. Cine ajunge în aprilie fără 5—6 mii de kilometri, n-are ce căuta în marile întreceri. E greu, dar și frumos. Din Cursa Păcii, ca să mai dau un exemplu, mă întorc totdeauna cu 4—5 kilograme mai puțin. Și-apoi căzăturile, accidentele etc.

— Chiar și campionii cad?

— Riscul meseriei. E drept, n-am stat niciodată în ghips, dar am mai și căzut. Chiar în urmă cu două săptămîni, în Cupa Voința, pe care am câștigat-o. La Cheia. Plutonul aproape că nu și-a dat seama, așa de repede m-am sculat, ca un resort.

— Vorbeam de pluton, cum e viața în mijlocul lui?

— El e, sincer vorbind, cea dintîi școală. Majoritatea izbînzilor se decid în plu-

ton. Trebuie să știi să te acoperi, mai ales pe vînt, dar și să stai bine plasat, la pîndă. Astfel, dacă ești gură cască, rămiile de căruță. O singură clipă de neatenție te poate costa foarte scump.

— Un campion e om de pluton?

— Mai corect spus, de echipă. Nimeni, oricît ar fi de tare, nu poate cîștiga de unul singur. Poate că eu, datorită experienței, a ochiului format, a valorii chiar, sint cel mai bun de la Dinamo, dar fără Gancea, fără Constantinescu, fără Nicolae, fără ceilalți, n-aș fi făcut mare lucru. Succesul meu e, din multe puncte de vedere, și al lor.

— E atît de important rolul echipei?

— Mai zic o dată: decisiv. Vreți un exemplu? Noi, cei de la Dinamo, am ținut cu tot dinadinsul să cucerim în acest Tur primele 3 locuri. La jumătatea cursei însă, ne-am trezit cu Vasile Apostol, un ciclist foarte abil, între primii. Doi dinamoviști și, pe poziția a treia, el, de la Metalul Plopeni. Și-atunci, fiind mîi buni, ne-am unit contra lui și, vîndu-l, l-am coborît imediat, la Deva, pe locul 4.

— N-ați procedat prea sportiv?!

— Credeți?! N-am încălcat nici un regulament. Și-apoi, am putut. Dacă n-am fi putut, el și-ar fi văzut de treabă mai departe.

— Altcieva: deși n-ai cîștigat decît o etapă, ai condus, în permanență, lupta pentru șefie, fiind mereu în fața plutonului. A fost o tactică prestabilă sau o inspirație de moment?

— Aici sint mai multe chestiuni. Una că, atunci cînd te cheamă Romașcanu, nu-ți stă frumos să îți coada plutonului. Alta că, fiind mulți juniori în cursă, m-am ferit de ei, să nu mă prîndă într-o căzătură.

— Să înțelegem că juniorii n-ar fi avut ce căuta în Tur?

— Ca să înveți, trebuie să alergi. Numai că, și în ciclism, fiecare își apără pielea. Am evitat spatele plutonului tocmai pentru că, neștiind să alerge prea bine în grup, juniorii ar fi putut provoca busculade. Culmea e că aceea care s-a produs, la ieșirea din Deva, s-a datorat unui ciclist matur, lui Andrei Antal de la Cibo. I-a sărit o roată, într-o groapă, și n-a mai avut ce face. S-a lovit, din păcate, destul de rău. Mulți ar fi abandonat, dar el a mers mai departe, terminînd Turul pe locul 10, deși pe stînga era, tot, o rană. Asta e: talentul e talent, dar mai trebuie și voință. Un fotbalist dotat poate fi și lenes, un ciclist nu. El trebuie să tragă tot timpul, fără rezerve.

— Cum trebuie explicat faptul că Mircea Romașcanu, socotit specialist al muntelui, a stat la cutie în etapele montane?

— Sigur, muntele a fost și a rămas arma mea numărul 1. Cățărarea m-a împins în față, ea mi-a dat galoane. Numai că, de data asta, ajuns la Brașov, Turul era ca și decis. Nu mai era nevoie să trag și, implicit, să risc. Aveam tricoul galben și, în jurul meu, o echipă solidă. Trebuia să-mi păstrez tricoul, nu să-l expun: N-am forțat și, judecînd după rezultatul final, am calculat bine. Uneori, vrei prea mult și uiți, luat de apă, că orice nesăbuiță se plătește. Repet: legile ciclismului sint aspre și fiecare își apără pielea.

— Cine nu riscă, nu cîștigă?!

— Știu eu?! Poezia e frumoasă, dar numai cu ea n-ajungi decît întîmplător primul la linia de sosire. Trebuie să fii, neîncetat, cu ochii la adversarii cei mai redutabili și, totodată, să-ți calculezi fiecare mișcare, fiecare atac. Asta consumă.

— Mircea Romașcanu, nu ți se face frică niciodată?

— Ba da, la vale. Ating atunci și 100 de kilometri pe oră, dar nu mi-e atît teamă pentru mine, cit pentru alții. Pentru cei mai tineri, mai neexperimentați. Și ei, chiar dacă în alte echipe, fac parte din această mică familie a ciclismului românesc. Familia mea.

— Într-o bună zi, peste un an, peste doi, poate mai tîrziu, va veni momentul să te retragi. Cine îți va lua locul?

— Cel mai îndreptățit pare să fie Ionel Gancea, dar cine știe?! N-ar fi exclus ca băieții ăștia de 16—17 ani să-și plardă răbdarea. Cîțiva tineri, parcă mai mulți ca altădată, anunță frumoase cariere. Totul e să înțeleagă că, în ciclism, viața e dură și primii 100 de mii de kilometri trebuie făcuți foarte repede. Eu rămîn la părerea mea: pe șosea numai marii ambițioși reușesc. Ceilalți dau cu nasul, se sperie și pleacă.

— Ce va urma după acest Tur al României?

— Alte și alte concursuri. Roțile, cum zicem noi, se invîrt numai înainte. Visez ca, înainte de retragere, să bat o cursă mare. E drept am trecut de 30 de ani, dar încă nu-i tîrziu.

Premiile „Flacăra”

După cum am mai anunțat, saluînd reluarea Turului României și urmărînd incurajarea acestui sport bărbătesc care e ciclismul, promovarea lui în rîndul masei de tineri, revista noastră a instituit 4 premii. Ele au fost decernate după cum urmează:

MIRCEA ROMAȘCANU, pentru locul 1 în clasamentul general individual, **O MOTORETA „MOBRA”**;

IONEL GANCEA, pentru locul 2 în clasamentul general individual, **UN FRIGIDER „ARCTIC”**;

CORNEL NICOLAE, pentru locul 3 în clasamentul general individual, **UN TELEVIZOR „OLT”**;

VASILE APOSTOL, cel mai bine clasat dintre rutierii din provincie, **UN TELEVIZOR „OLT”**.

Premiile au fost înmîinate laureaților luni, la sediul redacției.

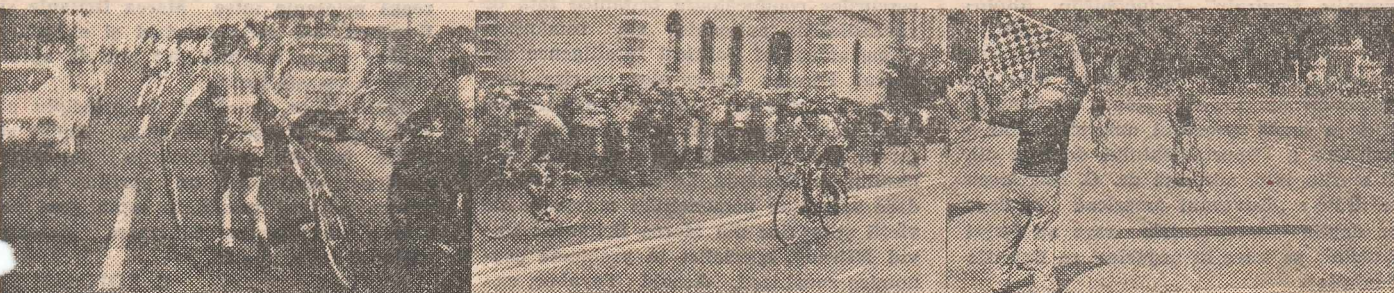
La doi pași de pluton

Turul a fost, cu adevărat, o competiție a tineretii. Media de vîrstă a alergătorilor n-a depășit 19,4 ani, față de 23,2 la ediția precedentă, din 1974. Anul acesta, cea mai vîrstnică garnitură a aliniat Dinamo I (media 24,5), în vreme ce Mușeșul Tîrgu Mureș a trimis la start o echipă de puștani (16,8). ● Doi maestri emeriți ai sportului au acompaniat caravana, dar nici unul dintre ei proveniți din ciclism?! Proaspătul secretar responsabil al F.R.C., Gheorghe Stănel, ale cărui merite în reluarea competiției se cuvin subliniate, a dobîndit titlul în atletism, iar Mihai Dănescu, de la Steaua, în moto. ● Inițial, pe listele întrecerii au fost înscrși 96 de rutieri, dar una din echipe, C.S. Timișoara, nici măcar n-a mai luat startul! La finish au ajuns 73 de alergători. Primul abandonat a fost Erchian Soiu (Voința Arad), oprit de dr. Andrei Georgescu (de la Stația de salvare a municipiului București) la Deva. Soiu n-a ales, dintr-o căzătură, cu o fractură de claviculă. ● Auzită de la Martie Ștefănescu, fost alergător (7 Tururi ale României), în prezent antrenor la CIBO Brașov: „uneori, cînd plutonul merge la pas, îmi vine să sar din mașină și să încalec o bicicletă”. ● Printre „gîzdele” Turului, modernele hoteluri „Calafat”, „Roman” (Herculane) și „Deva”, ultimul dat nu demult în folosință. ● Turul s-a temut de ploaie și, în general, a scăpat de ea. Doar pe tronsonul Herculane — Deva a burnitat pe cîteva kilometri. ● Rutierul cel mai apropiat de ziaristi s-a dovedit Marinică Cosiac de la C.S. Brăila: fiind, mai tot timpul, „închizător de pluton”, Cosiac s-a aflat, pe sute de kilometri, la cîteva metri de mașina ziaristilor! ● Adevărul despre sosirea la Deva: dinamovistul Gheorghe Kleinpeter, plasat (după o evadare) în fruntea unui pluton de 5 alergători, a incurcat drumul la intrarea în oraș, ratînd victoria în etapă. Dincolo de orice explicații („am fost indus în eroare de mașina miliției”), el avea obligația să cunoască traseul. ● Un cuvînt de laudă pentru cicliștii de la Metalul Plopeni și pentru antrenorul lor, Constantin Ciocan. Echipa din Plopeni s-a clasat pe locul 3, dar un reprezentant al ei, Vasile Apostol (născut la 7.05.1963), a încheiat Turul pe poziția a patra, fiind cel mai bine clasat rutier din provincie. ● Stîfă cit durează schimbarea unei roți? Am cronometrat: mecanicul dimanovist Costel Onea i-a înlocuit o roată lui Costică Paraschiv (la Podari) în 12 secunde! ● Intre „veteranii” competiției, administratorul Turului, Ion Păun, aflat la a 17-a participare. ● O singură barieră coborîtă în calea cicliștilor: la ieșirea din Făgăraș. Ea s-a ridicat după două minute, fără să fi deranjat cursa. ● Drept recompensă pentru frumoasa sa comportare (a parcurs jumătate din traseu serios accidentat), Andrei Antal a primit din partea secției de ciclism de la CIBO (președinte Zaharia Chifor, fost arbitru divizionar de fotbal) o bicicletă. ● Cu toate că Mircea Romașcanu s-a cam enervat, apreciem că Octavian Amza, arbitru principal al Turului și unul din „părinții” lui, a procedat corect atunci cînd, după busculada de la Deva, a dictat neutralizare, rînduînd plutonul la un nou start. ● Intre cei care, la Cimpulung, l-au aplaudat pe cicliștii, l-am zărit și pe cunoscutul actor Gheorghe Dinică. ● De la Brașov, drum de 40 de kilometri, caravanei i s-a alăturat un alergător fără număr?! Radu Zorilă (19 ani) de la CIBO a primit avizul arbitrilor principali să se antreneze în spatele plutonului. Credem că i-a prins bine. ● Viorel Paraschiv, bucătar șef la „Athenée Palace”, „Premiul Oscar pentru gastroonomie”, cel mai înfocat suportor al fratelui său, ne-a declarat: „peste tot, masa a fost la înălțime, dar tricoul galben l-aș acorda creștinului servit la Herculane”. ● Deși Steaua a reînființat secția de ciclism abia anul trecut, echipa pregătită de Ion Stoica s-a dovedit, în ciuda lipsei de experiență, pe neașteptate, foarte bună. Mai ales Olimpiu Celea, Gheorghe Vasiliu, Cristian Neagoe și Zolt Lörincz s-au impus. ● În toate județele, fără excepție, serviciile de circulație ale miliției și-au făcut datoria, asigurînd cale liberă caravanei.

Din goana mașinii

O notă bună pentru Caransebeș, oraș care, deși doar punct de start, după transbordarea de la Herculane, a pregăsit cu multă atenție trecerea Turului. Doar crainicul competiției, Valentin Ionescu, a avut de furcă, vorbele sale fiind acoperite de sunetele unui taraf. ● Intre oaspeții de onoare ai „micii bucle”: trubadurul Tudor Gheorghe. El a dat plecarea în etapa Craiova-Calafat. ● Steagul starterului a fost incredîntat, la Sibiu, directorului Oficiului județean de turism, Vasile Brumar. ● O părere venită din partea lui Nicolae Voicu, antrenor emerit, nu poate fi decît autorizată: „am privit cu oarecare suspiciune organizarea acestei ediții, dar Turul a fost, în ansamblu, o reușită. S-au aliniat, dacă nu greșesc, 41 de cicliști juniori, iar asta nu poate decît să ne bucure. Talente sint, e nevoie doar de mai multă muncă”. Subscriem. ● Cel mai vîrstnic rutier s-a numit Teodor Drăgan, 32 de ani de la 1 ianuarie 1984. Legitimată la Olimpia-Stirom, el a alergat pentru Voința Arad și nu s-a făcut de rușine: a terminat pe locul 15. ● Doi frați pe

lista concurenților, Mihai și Nicolae Aldulea, primul de 18, celălalt de 21 de ani. În caravană au fost însă trei Aldulea, rutierii de la CIBO fiind însoțiți de tatăl lor, mecanic la Întreprinderea de stufe din Brașov. Deși s-a clasat al doilea, după Romașcanu, în clasamentul cățărătorilor, Nicolae nu s-a arătat multumit. În acest Tur, ne-a mărturisit, nu prea am fost în pedale?! Mai e timp. ● Intre gazdele întrecerii, la Herculane, Ilie Cristescu, directorul Întreprinderii balneare și de turism, vicepreședinte al federației de șah. ● La Sibiu, arădeanul Covaci a bătut un mic record: a spart între startul festiv, dat în fața Hotelului „Bulevard”, și cel tehnic, fixat la ieșirea din oraș! ● Auzită de la Ion Preoteasa, directorul Hotelului „Jiul” din Craiova, supporter infocat al Universității: „băieții ăștia s-au comportat admirabil, dar au un defect. Nu trag la poartă?!”. ● Un singur „premiant” a lipsit de la înmînarea trofeului: Dumitru Răcașanu (Muscelul), sosit ultimul în orașul său natal, la Cimpulung! El n-a înțeles, se vede, gestul organizatorilor de a-i acorda o cupă de consolare.

Fotografiile de PAUL AGARICI

SPRE ALBA IULIA, SPRE ÎNFĂPTUIREA MARI UNIRI

Cauza românească susținută la Washington și la Londra

Romanian Relief Committee of America

„Organizațiile și societățile românilor din S.U.A. s-au priceput să desfășoare o intensă propagandă în sprijinul efortului politic și militar al poporului român. La 3 septembrie 1916 ziarul „America”, organul de presă al Uniunii Societăților Românești din America (U.S.R.A.), lansa un apel „Către românii americani”: „să se pună la lucru cu toții să ne facem datoria de români”. Într-o telegramă din 10 septembrie 1916, adresată președintelui S.U.A., românii cereau înrolarea în armata americană pentru a contribui la realizarea idealurilor de unitate. Asemenea cereri se înmulțesc după 6 aprilie 1917 când guvernul american a declarat război Germaniei: „Dacă cineva s-a bucurat pentru intrarea Americii în război, scria un ziar românesc din Ohio, noi românii ne-am bucurat cel mai mult”.

În noile condiții, pentru români, misiunea de a face cunoscute opiniei publice americane aspirațiile lor naționale și de a atrage recunoașterea și sprijinul guvernului american în realizarea lor capătă o însemnătate politică majoră. Prin numeroase și variate mijloace: articole de presă, apeluri către personalități marcante ale vieții politice, difuzarea de broșuri, editarea unor reviste, organizarea de conferințe și mitinguri, românii rezidenți din S.U.A. (aproape 18.000), sau cei sosiți aici în scopul intensificării propagandei românești în această țară, au participat activ la succesul luptei pentru făurirea statului național unitar român.

La 1 aprilie 1917 se crea la New York **Romanian Relief Committee of America**. El a făcut cunoscute greutățile și lipsurile prin care trecea populația din Moldova și a strâns fonduri de mii de dolari pentru asistența în medicamente și hrană pe care le expediază în România. Prin mijlocirea unor persoane influente din rândul românilor americani s-a reușit atragerea în același scop a serviciilor Crucii Roșii Americane care, în august același an, organiza o secție de ambulanțe voluntare pentru România. În toamna anului 1917, o misiune din 13 medici și 11 surori, sub conducerea colonelului H. Anderson, sosea la Iași, unde rămâne până în martie 1918, aducând însemnate servicii sanitare populației din această parte a țării. Din contribuția generoasă a mii de americani, Crucea Roșie a acordat populației românești asistență medicală, alimente și îmbrăcăminte.

Generalul **JOHN JOSEPH PERSHING**, comandantul misiunii americane în Franța, la fel generalul **SCOTT**, recomandau cercurilor oficiale ale Departamentului de Război sprijinirea financiară și materială a armatei române, de a cărei înaltă valoare combativă se convinseseră pe deplin. Tot începând din vara anului 1917 cauza românească era susținută cu căldură de fostul președinte al S.U.A. **THEODOR ROOSEVELT**, cunosător al situației din Austro-Ungaria. În editorialele sale din „Kansas City Star”, el cerea insistent dezmembrarea Imperiului dualist, intrind, pe această temă, în aprigi controverse cu promotorii politicii oficiale americane și în primul rând cu președintele **Woodrow Wilson**. În articolele sale, fostul președinte amintește în repetate rânduri de aspirațiile legitime ale românilor din Austro-Ungaria de a se uni cu frații lor din România.

Theodor Roosevelt: „Nu flatez pe nimeni, pe voi românii vă iubesc pentru că totdeauna v-ați bătut pentru libertate și unitate”

Mărturie a interesului și simpatiei crescânde de care se bucura cauza românească în S.U.A. sînt prezențele tot mai nu-

meroase și buna primire de care se bucurau în cercurile universitare americane, mai ales la Chicago, conferințele profesorului **Paul Negulescu**; apariția în coloanele revistei „România”, editată de el, a unor articole semnate de personalități americane, faptul că **Ira Bennet**, directorul importantului cotidian „The Washington Post” și **Louis Wiley**, unul din directorii celui alt ziar de mare tiraj, „The New York Times”, își pun coloanele ziarelor la dispoziția unui număr tot mai mare de români-americani.

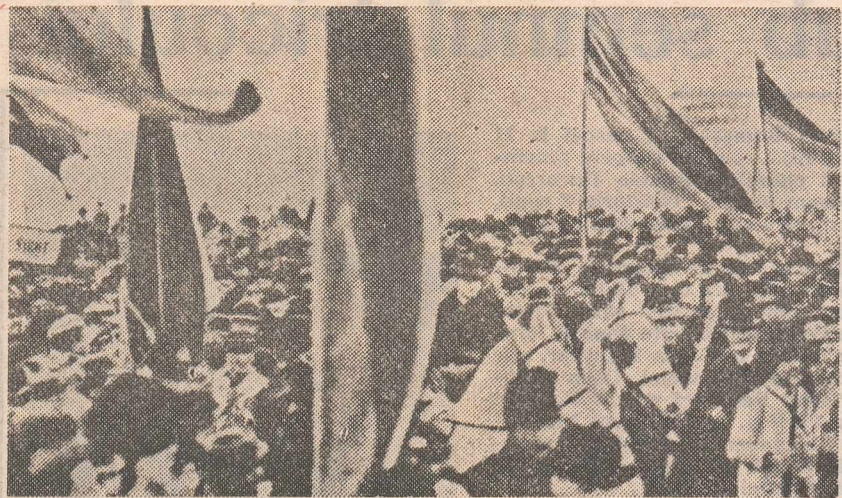
Cel dintii ministru român în capitala SUA

În mai 1917 pleacă în S.U.A. o misiune trimisă de guvernul român. Ea se dedică cu succes activității de propagare a cauzei românești, făcînd cunoscute publicului american istoria și cultura poporului român, lupta sa pentru independență și unitate național-statală. Vasile Stoica scrie o suită de articole în presa americană, alături de alți români acționează pentru difuzarea unor broșuri în limba engleză, acordă interviuri ziariștilor americani, stabilește contacte cu personalități politice americane — membri ai guvernului, deputați și senatori —, organizează mitinguri și întruniri în diferite orașe în care lămurește o serie de aspecte politice, economice, etnografice ale realității românești. Această activitate laborioasă a misiunii române în S.U.A. a avut influență pozitivă asupra factorilor de decizie americani, îndemnându-l, așa cum ei înșiși mărturisesc în scrierile lor, la o examinare mai atentă și obiectivă a revendicărilor românești.

În 1917 guvernul român trimite în S.U.A. pe cel dintii ministru al ei la Washington, dr. **C. ANGELESCU**. Trimiterea era bine venită, căci ponderea economică, militară și implicit politică pe care S.U.A. o avea în război era foarte însemnată. Numai că, reprezentarea oficială a României în S.U.A. trebuia făcută mai devreme. **I. G. Duca** scrie în memoriile sale: „Nu este mai puțin adevărat că dacă am fi avut din vreme o legătuire la Washington, care să fi contrabalansat influența [...] dușmanilor noștri, mesajul — e vorba de mesajul de anul nou 1918 — ar fi făcut o aluzie și la revendicările noastre. În această privință culegeam roadele greșelilor noastre. De nu mai demult, în orice caz din ziua în care America a intrat în război, noi ar fi trebuit să trimitem la Washington un ministru plenipotențiar. Fără nici un fel de justificare temeinică, Brătianu a tot întârziat. Deși, America intrase în război la începutul lui aprilie, abia toamna târziu, dr. Angelescu a fost trimis în Statele Unite unde a sosit cu câteva zile înainte de apariția mesajului, prea târziu deci pentru a putea desfășura vreo atitudine folositoare cauzei noastre”.

Dr. C. Angelescu a explicat guvernului american împrejurările extrem de grele în care se găsea România în condițiile întreruperii tuturor legăturilor sale cu Aliații. El a înfățișat pe larg condițiile Puterilor Centrale. „Guvernul a fost nevoit să le accepte, arăta el, pentru că existența poporului român însuși era în joc. România era într-o situație tragică, riscînd să fie învadată complet de Puterile Centrale”. Demersurile diplomaților români din Washington conjugate cu cele făcute din Iași de ministrul american, **Charles Vopicka**, cu cele ale românilor din Paris și Roma, au convins până la urmă guvernul american. Într-o scrisoare a Departamentului de Stat din 15 martie 1918, adresată dr. C. Angelescu se arată: „Guvernul american înțelege pe deplin circumstanțele care au forțat România să intre în negocieri cu Puterile Centrale”.

Printre inițiativele programatice ale Legăției României la Washington se nu-

măra și actul cu profunde semnificații politice înfăptuit la 10 martie 1918 prin care Episcopia Ortodoxă Română din America de Nord se declară unită cu Mitropolia din București. Ceremonia avea loc la Youngstown, în Ohio, în prezența membrilor Legăției României și a unui important număr de oameni politici și ziariști americani.

În primăvara și toamna anului 1918, cînd se conturase în mod clar victoria aliaților în război, propaganda română în S.U.A. atinge cotele cele mai înalte. Din țară sosesc noi emisari în persoana dr.

La 23 octombrie/3 noiembrie 1918, secretarul de stat, **Robert Lansing**, transmite guvernului român: „Președintele dorește să vă aducă la cunoștință că guvernul Statelor Unite a acceptat dorințele poporului român și dinlăuntrul limitelor Regatului. Guvernul este martorul marilor suferințe și jefuri ale poporului român pentru cauza libertății, în fața dușmanilor și asupritorilor săi. Simpatizînd cu spiritul unității naționale și cu dorințele românilor din toate regiunile, guvernul Statelor Unite nu va pregeta să-și impună influența la timpul oportun, pentru ca drepturile politice și teritoriale juste ale poporului român să fie realizate și asigurate împotriva oricărui atac din străinătate”.

„The Justice of Rumania's cause”

În Anglia, cauza românească era susținută activ de cunosători ai problemelor românești ca **Wickham Steed**, **Seton-Watson**, **Allan Leeper** și alții, care, prin diverse mijloace, demonstrau în fața opiniei publice britanice legitimitatea aspirațiilor de unitate ale poporului român. Un rol însemnat în susținerea cauzei românești în Marea Britanie l-a avut **Societatea Anglo-Română**, înființată în decembrie 1917, în cadrul unei mari adunări prezidate de primarul Londrei. Președinte al societății era **lordul Hugh Cecil**, membru al parlamentului și susținător al luptei românilor pentru unitate națională. Principala scop al societății era acela de a face cunoscute opiniei publice britanice atît dreptatea cauzei României, cît și importanța acestei cauze pentru pacea și securitatea Europei în general. Tot în Anglia se constituia un Comitet al prizonierilor români proveniți din armata austro-ungară și un serviciu de presă și de informații ce funcționa sub directa îndrumare a ministrului român la Londra, **Nicolae Mișu**, și a generalului **Iliescu**, venit special de la Paris la Londra pentru a impulsiona propaganda în favoarea României. Activitatea românilor din capitala britanică s-a bucurat de sprijinul ministrului de război, **lordul Derby**. Presa engleză — „The Times”, „The Telegraph”, „The Morning Post”, „Daily Express”, „Daily Chronicle” — atentă și la curent cu evenimentele ce se derulau pe toate frontierele războiului, a informat mereu asupra eforturilor românilor de pretutindeni pentru realizarea idealurilor naționale. În articole, scrise adesea cu căldură și simpatie, presa britanică — chiar dacă nu toată — prezenta împrejurările dramatice în care s-a aflat România la sfîrșitul anului 1917 și începutul anului 1918 cînd a fost nevoită să primească condițiile de pace impuse de Puterile Centrale. În cursul anului 1918 „The Times” insera în paginile sale o suită de articole: **Românul urăște pe cîmpotitorii germani ș.a. din care se degajă spiritul de „revoltă al poporului român împotriva ocupanților străini”**. Prin asemenea articole presa a avut un mare rol în influența pozitivă a opiniei publice și a cercurilor conducătoare britanice față de revendicările naționale ale românilor. Departamentul de Political Intelligence din cadrul Foreign Office-ului preciza limpede că Monarhia austro-ungară trebuie desființată și guvernul ungar trebuie forțat să admită unirea Transilvaniei și Banatului cu România. La această recomandare subscria personalități marcante ale vieții științifice din Marea Britanie: **David Mitrany**, specialist în probleme economice românești, **Arnold Toynbee**, expert, între altele, în istoria țărilor din Balcani, **Allan Leeper**, **Seton Watson** ș.a.

Lupu, I. Mrazec, E. Lucaciu și alții. Emigrația română de la Paris sprijină, la rîndul său, propaganda peste ocean. Sînt mobilizați toți prietenii americani ai românilor pentru a dovedi Casei Albe și Departamentului de Stat că românii nu erau mai puțin hotărîți decît sîrbi și polonezii să uzeze de dreptul lor la auto-determinare pentru a realiza România unită. Prin numeroase adunări, telegrame, scrisori și petiții către președintele **Wilson**, prin răspîndirea de broșuri, memorandumuri, hărți etnografice lămuritoare, „asaltul” a fost încununat de succes.

Un rol important în clarificarea cercurilor britanice cu privire la problemele naționale românești l-a avut memoriul întocmit de **George Moroianu** la cererea lui **Allan Leeper**: „Sforțările României în război și modalitatea văzută de români cu privire la tratamentul unității naționale după realizarea unității naționale a poporului român”. Memoriul expunea limpede și inteligent cauzele intrării României în război alături de Antantă, aportul românilor din Transilvania, Banat și Bucovina la războiul de eliberare și unitate națională, sacrificiile făcute de poporul român în lupta pentru a realiza statul național unitar. La 11 octombrie 1918, **Allan Leeper**, într-o scrisoare adresată lui **Moroianu**, care lucra la Foreign Office ca expert în probleme românești, aprecia memoriul ca „extrem de bine întocmit și excepțional de folositor” pentru diplomația engleză la Conferința de pace. La scurt timp după înminarea memoriului, și luîndu-l ca sur-să, **Allan Leeper**, publica sub formă de broșură la Londra, New York și Toronto studiul cu semnificativul titlu: **Dreptatea cauzei României (The justice of Rumania's cause)** în care demonstra pe bază de date și fapte necesitatea și inevitabilitatea prăbușirii Imperiului austro-ungar. Unirea neamului românesc, după părerea lui **Leeper**, era rezultatul firesc al „grelelor suferințe îndurate de România pentru realizarea acestui ideal”, iar încorporarea Transilvaniei la regatul României semnifica pentru el „un mare câștig pentru cauza progresului și a democrației, și faptul acesta este universal admis”. Vizita în Anglia a lui **Take Ionescu** (omul politic român era foarte cunoscut în Anglia și avea aici numeroși prieteni la care a știut să se adreseze), la începutul lunii august 1918, aducea noi clarificări pentru autoritățile britanice în problemele românești. La scurt timp după această vizită guvernul britanic recunoștea **Consiliul Național al unității române de la Paris**, printr-o scrisoare adresată lui **Take Ionescu** de ministrul afacerilor străine al Marii Britanii, **lord Arthur Balfour**, la 11 noiembrie 1918: „vă rog să transmiteți Consiliului întreaga mea simpatie pentru sarcina de eliberare și de restaurare pe care o are în față și să-l asigurați de cooperarea mea cordială și de sprijinul meu pentru păstrarea și extinderea relațiilor de călduroasă prietenie între Marea Britanie și România, ale cărei eforturi și suferințe pentru cauza comună sînt atît de apreciate în această țară”.

Reafirmarea acordului de principiu al guvernelor Franței, Angliei, Italiei și S.U.A. față de revendicările naționale românești constituia un sprijin moral pentru poporul român în lupta grea pe care o purta pentru edificarea statului național unitar român.

C. BOTORAN
I. BULEI
I. CALAFETEAȘU

Mondo umano?

Banii de pe stradă

S-a încheiat, duminică, o nouă ediție a tradiționalului turneu de tenis open Flushing Meadow — statul New York — și, firește, numele câștigătorilor sînt pe toate buzele, în prim plan actualității Radio-TV, pe întiile pagini ale ziarelor. Un amănunt e prezent de fiecare dată: suma de dolari câștigată de învingător. Și asta după ce, pînă atunci, cum venea vorba de o probă a turneului, se preciza imediat care este repartizarea recompensei bănești, participanții — capi de serie sau tenismeni obișnuiți, posibili câștigători sau outsiders — fiind întrebați frecvent ce ar face — dacă ar învinge — cu suma de bani. Dar aflînd cîți dolari sînt puși în joc, cîdem de acord că nu numărul lor contează în toată această discuție ci insistența cu care întrebarea sau mărimea sumei revin. Să amintim, însă, distribuția premiilor care, împreună, totalizează 2 001 000 dolari: simplu bărbăți — 640 000 (din care 120 000 învingătorul; 60 000 finalistul și 30 000 semifinalistii); simplu femei — 64 000 (48 000 echipa victorioasă; 24 000 — finalisti și 12 000 semifinalisti); dublu femei — 160 000 (aceeași repartizare ca la dublu bărbăți); dublu mixt — 50 000 (17 000 echipa câștigătoare, 8 000 finalisti); calificări — 96 000; peste 35 de ani — 60 000 și, în fine, bonus pool — 195 000.

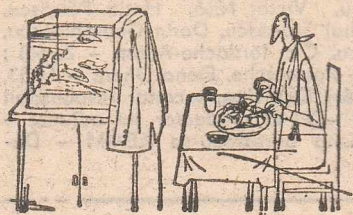
Acum, însă, la Flushing Meadow, porțile arenei s-au închis, tenismenii și-au făcut bagajele îndreptîndu-se spre alte turnee, spectatorii comentază cele mai aprige dispute iar oamenii de afaceri din conducerea marilor firme de echipament sportiv sau de alt gen socotesc ce eficiență reclamă le-a făcut întreprinderilor lor cutare jucător câștigător. Pentru că, azi, în dreptul fiecărui astfel de nume apare automat și suma câștigată la openul american, urmată, desigur, de cea obținută de el în turneele de pînă acum. Tot banii au fost eroul principal al unei alte întâmplări. Într-o bună zi din luna trecută oameni de pe stradă și automobiliști din Oakland s-au imbulzit ori s-au imbrincit într-o atmosferă de nedescris apoi au fugit de parcă ar fi comis cine știe ce delicat grav sau spargere cu mină înarmată. De fapt, lucrurile sînt foarte simple: un camion care transporta niște saci cu sume de bani l-a pierdut pe stradă fără ca șoferul să observe. Aceștia s-au desfacut, banii au început să se imprăștie pe trotuare și printre automobile. La început, s-a crezut că e o glumă sau că niște gangsteri au suferit un șoc aruncînd prada. Au urmat dezmezierea, imbulzeala și goana după pachetele cu „hîrtii”. Cît mai multe...

„A fost o nebunie generală, oamenii veneau de oriunde, mașinile se opriseră, toate”, povestește un martor ocular. „Erau bătrîni, tineri, oameni îmbrăcați în costume. Am văzut chiar un domn în costum busculind o femeie pentru a-i lua punga cu bani pe care reușise să o ia de pe jos”. Evident, și martorul ocular își luase partea sa, după care a telefonat la poliție spre a semnala incidentul. Însă telefonul a sunat îndelung în gol, iar el a renunțat la inițiativă, păstrîndu-și suma „agonisită”. După care, cînd s-a aflat despre întâmplare, și-a oferit impresiile culesse în timpul busculadei în schimbul altor bani, amintind, cu amară ironie, de cunoscutul șlagăr „Banii n-aduc fericirea” și completînd că... numărul lor!

La Flushing Meadow spectatorii s-au imbulzit să vadă cum se câștigă un turneu de tenis dotat cu premii în bani, iar în Oakland, alții s-au imbrincit pentru a „curăți” strada de bancnote! Cine a câștigat?

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

(După FÜR DICH — R.D.G.)

Lumea în care trăim

S-a furat o bombă...

Întimplarea este absolut reală. S-a produs un furt. Aparent nimic leșit din comun. Furturi au loc în S.U.A. cu o frecvență fantastică. Nici un minut, nici o secundă chiar, nu se consumă fără un furt. Se fură orice — de la dolari și diamante la gumă de mestecat și pantofi. Lista obiectelor furate ar putea fi nesfîrșită. Nu ar lipsi de pe această listă nici... bombe. De fapt, din acest motiv și furtul la care ne vom referi nu este deosebit. Furtul a avut loc de la baza militară Nellis din statul Nevada, a forțelor aeriene ale S.U.A., și a fost descoperit la... Las Vegas. Iar descoperirea s-a produs aproape întîmplător.

„Citeva persoane care nu aveau, evident, nici în clin nici în mîncă cu forțele armate ale S.U.A., ofereau spre vânzare liberă, pe străzile Las Vegas-ului, mărfuri de interes strict militar: obuze de 90 milimetri, puști de asalt M-16, mitraliere grele M-60, numeroase lăzi cu grenade și chiar... o bombă de avion. Cum era de așteptat, s-au găsit și cumpărători. Dar...”

Pașnicii negustori au atras atenția agenților federali. Și asta nu atît prin lipsa de discreție în oferirea mărfurilor, cît mai ales prin dezinvoltura minuirii acestora. De-abia apoi au intervenit dubile asupra provenienței „mărfurilor”. Asa s-a ajuns ca în momentul în care nu se efectuează plățile pentru cele aproape trei vagoane de obuze vindute, să intervină lovitura de teatru. Spre stupefacția negustorilor, partenerii lor de afaceri, care nu erau altceva decît agenți federali, le-au oferit cîtușe în locul celor aproximativ 300 000 de dolari cît reprezenta valoarea obuzelor cumpărate.

Bineînțeles, cazul a determinat un întreg scandal. S-au pus numeroase întrebări: cum se poate sustrage, neobservată, de la o bază militară, o asemenea cantitate de armament? De ce nu s-au declanșat semnalele de alarmă ale depozitelor? Ce au păzit paznicii?

A rezultat — așa cum a declarat destul de stînjinit un colonel, purtătorul de cuvînt al bazei militare Nellis — că „nimeni n-a văzut, nimeni n-a auzit, nimeni n-a știut nimic în legătură cu dispariția munițiilor și armamentului” pînă în momentul în care au fost înștiințați de agenții federali că... făptașii au fost prinși, iar „marfa” furată recuperată în întregime.

În acest caz, se întreabă cu malițiozitate, agenția France Presse, care a dezvoltat toată această întimplare, ce fel de siguranță este asigurată arsenalelor militare americane dacă se pot sustrage vagoane întregi de muniții și armament și după săptămîni și luni de zile nimeni să nu știe nimic, nici cel puțin că a avut loc o asemenea sustragere?

Întimplarea poate declanșa însă, pe bună dreptate, și o altă întrebare logică: oare cite bombe nucleare s-au furat pînă acum din arsenalele americane și despre dispariția cărora nu se știe încă nimic?

Evident, e greu să se răspundă. Oricum, însă, întimplarea cu furtul de la baza Nellis a trezit serioase semne de îngrijorare unui mare număr de americani.

Pe numeroși locuitori ai planetei îi îngrijorează însă altceva. O altă și acută întrebare: pe marii negustori de arme, patronii trusturilor și monopolurilor multinaționale producătoare de tancuri și avioane, de nave și rachete, pe ei cine și cum îi va împiedica să-și vîndă produsele aducătoare de moarte, de distrugere?

Din păcate, comerțul mondial cu arme, comerțul cu „moarte”, proliferază continuu. Numai în 1982, aprecia agenția „Reuter”, acest comerț internațional a atins cîteva sute de miliarde de dolari. S.U.A. au vîndut anul trecut doar țărilor în curs de dezvoltare arme și muniții în valoare de peste 30 miliarde dolari. În Italia exporturile de arme au crescut între 1972—1981, de 16 ori. Alte țări ca Franța și Anglia, iar în ultimii ani Israelul și Brazilia au devenit de asemenea mari negustori de arme ai lumii. După al doilea război mondial, peste 100 de conflicte de mică anvergură au izbucnit în țări în curs de dezvoltare ca urmare a intervențiilor furnizorilor occidentali de arme.

Prosperitatea „negustorilor morții” este strîns legată de starea de încordare și tensiune ce domnește în lume. Iar cu cît această se accentuează, cu atît crește mai vertiginos cursa inarmărilor și, bineînțeles, și profiturile fabuloase ale „negustorilor morții”.

Fie că este vorba de producția de arme, fie doar de achiziționarea lor pe piața externă, grav este că miliarde de dolari sînt deturnate în scopuri militare în loc să fie cheltuite pentru combaterea foametei și a sărăciei care afectează un mare număr de oameni ai planetei.

Furtul descoperit la Las Vegas ridică mai multe probleme. Cei ce au sustras obuzele, puștile și restul inventarului sînt, evident hoji, iar cei ce încercau să le vîndă poartă răspunderea în calitate de complici. Foarte limpede.

Dar ce facem cu autenticii negustori de arme? Ei sînt comercianți legali. Oferă marfă, primesc bani. Marfa lor se cheamă tancuri, tunuri, avioane, rachete, nave etc. O marfă aducătoare de moarte dar și de profituri. Negustorii acestor produse sînt înscrisi în registre oficiale. Ei generează tensiune, creează dificultăți în relațiile internaționale, ațîță conflicte. Și, apoi, apar cu ofertele, cu mărfurile lor. Practic bagă mina în buzunarele săracilor planetei, luîndu-le și ultimele resurse pentru a acoperi costul armelor vindute.

Negustoria lor nu este cinstită, după cum nu era cinstită nici negustoria celor prinși la Las Vegas...

AL. PINTEA

Reacție imprevizibilă

În mai 1980, la hotel „Pierre” din New York, una din cele mai exclusive instituții de acest gen din oraș, a fost serbată căsătoria lui Giuseppe Bono, „il Padrino” al americanilor, cu Antonia Albino, descendentă unei notorii familii mafioate. Acesta a fost momentul celebrării oficiale a alianței caselor mafioate, care au constituit cea mai puternică organizație din lume în domeniul traficului de droguri și „reciclării” miliardelor acumulate în acest fel în S.U.A., America Latină și Europa. Cea mai tinără organizație criminală, alcătuită din „Cosa Nostra” americană și familiile siciliene și camorriste ale „Noii familii”, a primit din partea Departamentului american al controlului narcoticelor (DEA) un e.A.U. Pe Sandro Garavelli, agent infiltrat în rîndurile traficantilor, binecunoscut de aceștia pentru operațiunile sale, licite sau nu, de pe piața aurului din Milano. În multinaționala drogului el a pătruns ușor, grație faptului că boss-ii mafioți îl considerau persoană de încredere de vreme ce, cu ajutorul lui, își plasaseră multe milioane murdare în strălucitoare lingouri de aur. Garavelli, al cărui nume conspirativ era Michael, a pus agenții DEA pe urmele a numeroase personalități ale vieții interlope, identificate cu ușurință în fotografiile făcute la nunta mafiotă. El a reușit,

în puțină vreme, performanța de a depista un transport de cocaină (150 kg) din Caraibe spre Miami, pe care agenții americani l-au interceptat fără probleme.

Pe agenții antidrog îi interesa însă Nunzio Guida, cel mai tinăr boss al „Noii Familii”, care abandonase în grabă Italia în urma vinătorii fără milă declanșată aici împotriva clanurilor mafioate și acționa fără grijă la Paris și Rio de Janeiro. Michael dă de urma lui Guida, care-i propune o afacere nouă. Garavelli își informează patronii de la DEA și, conform înțelegerii cu mafiotul, se deplasează la Rio, unde urma să aibă de lucru cu o marfă foarte delicată și scumpă — 600 kg cocaină pură! Drogul urma să fie colectat la Rio în casa luxoasă a lui Guida, după care, la bordul unui iaht, urma să ațîngă la Miami. De aici, urmasa cantitate (la care erau părtași sicilienii care controlau coasta orientală și camorristii de pe partea occidentală a S.U.A.) urma să furnizeze miliarde, al căror traseu avea ca punct final Europa, unde banii s-ar fi investit în afaceri curate.

Rolul lui Michael era foarte important. Un fel de navă colectoare care strîngea drogul gram cu gram și opera plățile. Odată cu sosirea lui la Rio, întregul grup de traficanți este supus unei extrem de severe supravegheri. Un control atît de riguros și, se pare, nu suficient de bine camuflat l-a pus pe gînduri pe Guida, care a bănuțit o trădare. Michael informează DEA că expediția cocainei este

fixată pentru Anul nou, cînd controalele nu sînt atît de exigente. Dar omul antidrogului american aflat la Rio, poate prea sigur pe pradă, comite greșeli grave. Îi vizitează acasă în mașina poliției braziliene, îl caută la telefon pe numele conspirativ.

Intrînd în panică, Michael face imprudenta să se sfătuiască cu logodnica sa, Erna Berger, careia îi dezvăluie jocul său. Reacția femeii este imprevizibilă. Plină de ură și de furie, îl caută pe Guida, sosit de curînd la Rio pentru a urmări personal finalizarea operației, și-i relatează cele aflate. Urmează mulțumiri și un apartament la New York, pe Fifth Avenue. Și, parcă întîind atîtîndea DEA, reacția lui Guida este bizară, dar nu lipsită de inteligență. Nu l-a pedepsit pe „trădător” conform legilor aspre ale organizației, ci s-a dispensat, pur și simplu, de serviciile sale și a contramandat transportul. DEA, bănuțoare și nemulțumită de final, îl debarcă, la rîndul ei, pe Michael. Aproape muritor de foame, Michael bate la poarta patronilor săi pentru a-și cere drepturile promise — naturalizarea ca american și un post stabil de agent. Foștii săi șefi l-au făcut să înțeleagă, clar și repede, că un asemenea agent, care la primul „suspense” se desătaie femeilor, n-are ce căuta într-o luptă atît de dură cum este cea împotriva traficanților de droguri...

IOAN ROȘCA

Controversa

Starea „nici pace, nici război” este, în circumstanțele epocii moderne, extrem de păgubitoare. Pacea înarmată pînă în dinți și crizele economice aferente costă cît un război de mari proporții. Cu atît mai periculoase și mai dezamăgitoare sînt, într-o asemenea situație dramatică, discuțiile despre „eficiența” unor noi arme și, implicit, doctrinile care încearcă să se constituie într-un suport teoretic al unui mîncel de perspectivă. În acest context, bomba cu neutroni deține un loc distinct: ea a devenit sursa de stimulare a unor controverse care se manifestă însă în planul... acceptării ei de principiu. Cu alte cuvinte, experții occidentali încearcă să-i descifreze calități sau să îi sublinieze defecte, considerînd această bombă, în esență, oportună. Punct de vedere care nu are nimic comun cu logica destinderii, cu interesele vitale ale popoarelor de a trăi în pace.

S-a scris, în ultima vreme, mai mult despre rachetele de croazieră decît despre bomba cu neutroni. Nu pentru că cea din urmă ar fi mai puțin periculoasă, ci pentru că proiectul de amplasare a rachetelor deține, calendaristic, prioritate. Bomba cu neutroni nu a intrat însă într-un con de umbră reală. Probă evidentă este că subiectul revine, faptul însuși fiind semnificativ. O adevărată fișă clinică a acestui instrument ultramodern de distrugere o realizează revista „Science News”, care își intitulează un comentariu pe marginea efectelor bombeii cu

neutroni, a modului ei de funcționare și a doctrinelor pe care le mobilizează: „Bomba cu neutroni: descurajare sau incurajare?”

Titlul este percutant, dar dilema rămîne falsă. Bomba cu neutroni descurajează pacea și incurajează războiul sau, mai degrabă, războiul nuclear. „Science News” notează:

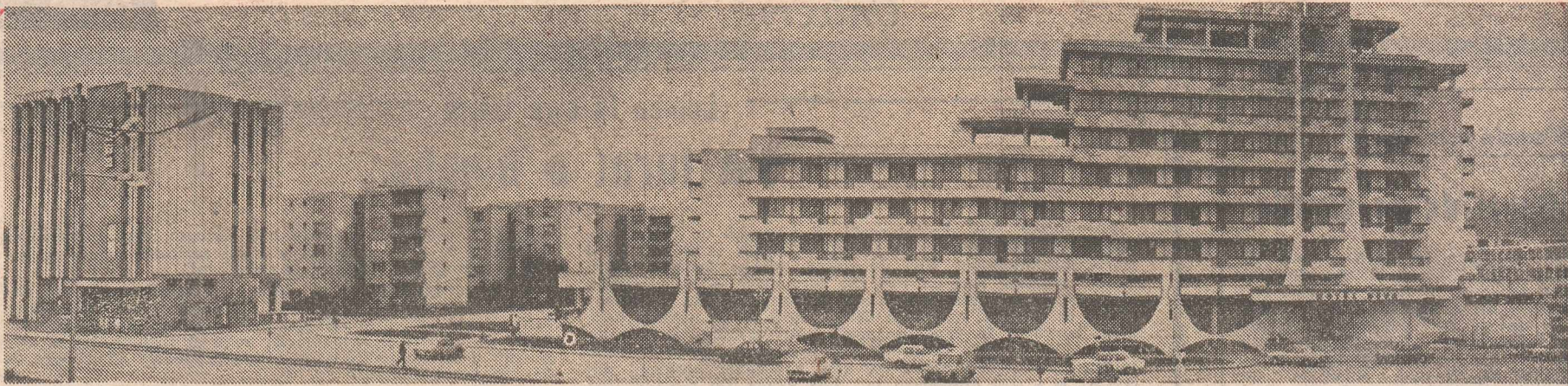
„Bomba cu neutroni atrage atenția tocmai prin faptul că nu este concepută ca o armă de distrugere în masă nediferențiată, ci ca o armă nucleară modificată, la scară redusă, destinată războiului convențional. Însăși ideea unei arme nucleare tactice, utilizabilă în teatre de război mici sau medii, face obiectul unor aprige dezbateri: pe de o parte, unii văd în bomba cu neutroni un puternic factor de intimidare, al cărui principal scop este să prevină o eventuală agresiune a tancurilor inamice pe teritoriul statelor NATO; alții, în schimb, o consideră drept puntea, pînă acum inexistentă, între războiul convențional și cel nuclear, văzînd în ea o soluție militară mult prea tentantă, care ar spori eventualitatea unui al treilea război mondial”.

Așadar, ultimul sosit în panoplia zeului Marte are și „calitatea” majoră că accentuează apetitul de a se escada războiul clasic în zona... nucleară. „Science News” continuă oferînd detalii tactice într-un scenariu privind riposta la o ofensivă de blindate: „Un fost specialist de la Centrul de studii internaționale al Institutului de tehnologie Massachusetts, Fred M. Kaplan, susține că atunci cînd lansează o ofensivă, tancurile se deplasează de obicei în două eșaloane, la o distanță de

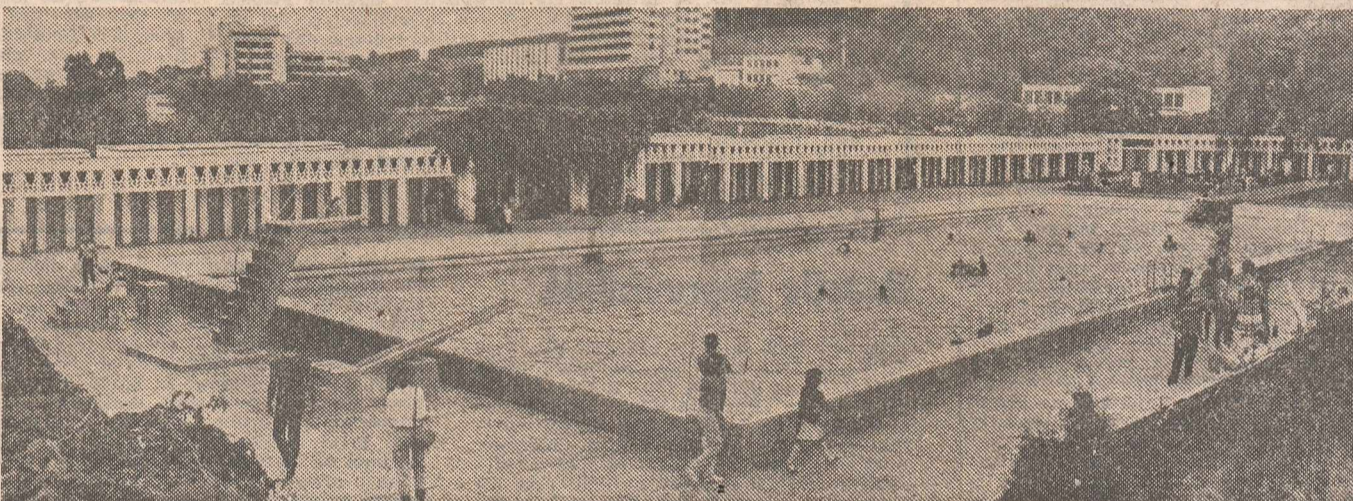
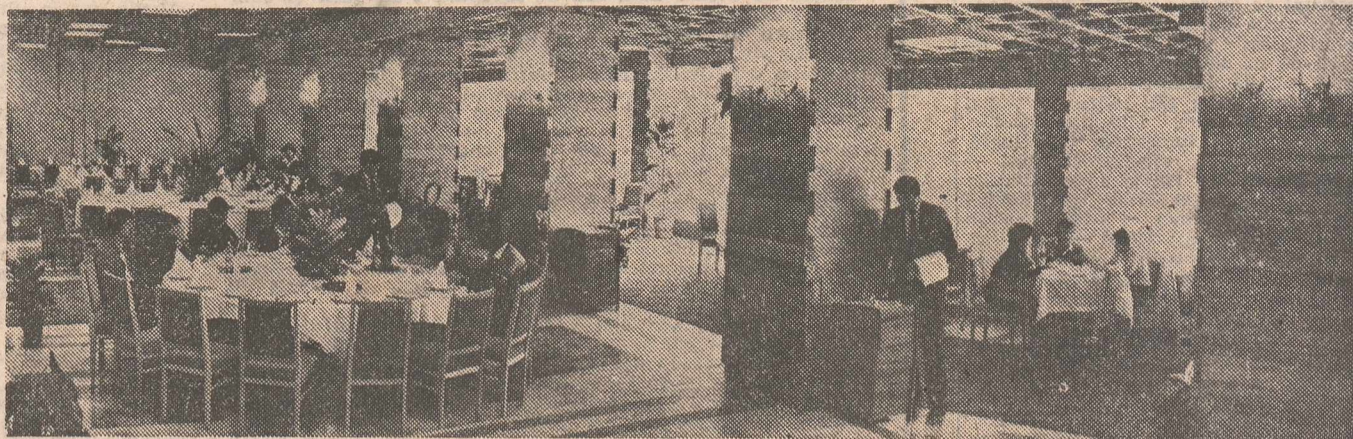
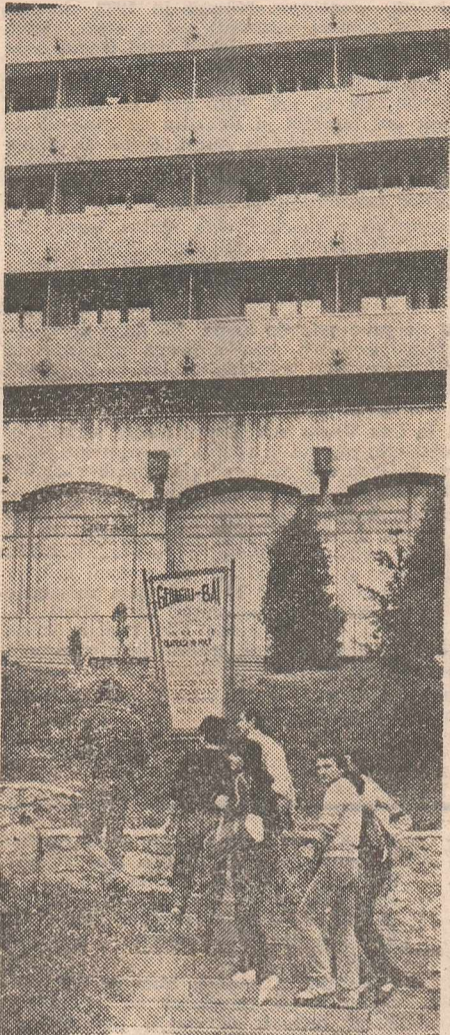
75—100 m». Ca urmare a ariei largi de răspîndire și a numărului lor mare — estimat la circa 20 000 — «ar fi nevoie de un baraj de ERW (bombe cu neutroni) implicînd sute sau chiar mii de proiectile». Dar în cazul acesta, observă Kaplan, distrugerea cumulată produsă de numărul mare de ERW anulează tocmai calitățile bombeii, respectiv înalta precizie și capacitatea de a cauza distrugerii aferente minime».

Lăsînd deoparte întrebarea dacă bomba cu neutroni ar opri un război nuclear sau, dimpotrivă, l-ar incuraja, Kaplan declară revistei „Science News” că, după opinia sa, ERW nici măcar nu este atît de eficace pe cît se spune. „Cu excepția tanchiștilor care s-ar afla în imediata apropiere a exploziei, ceilalți inamici iradiază ar mai rămîne în viață ore întregi” — suficient ca să poată pilota în continuare tancurile. În plus, arăta Kaplan, „în urma otrăvirii neutronilor prin blindaj tancurile nu ar deveni chiar atît de radioactive încît să excludă posibilitatea înlocuirii echipajului iradiat... Prin urmare tancurile și-ar putea continua misiunea”. După cum și „controversa asupra desfășurării bombeii cu neutroni ar putea continua mulți ani de acum încolo”, conchide revista, nemaispecificînd că o reală controversă asupra bombeii cu neutroni nu rezidă din discuția asupra calităților sau defectelor sale, ci în aberația de a o considera oportună — contrapusă — cu logica imperativă a eliminării ei din arsenal.

RADU BUDEANU

Invitațiile unui județ

Aflată în județul Hunedoara, colega noastră Elena Ghera, ne-a pus la grea încercare, trimițându-ne câteva zeci și zeci de fotografii, una mai frumoasă decât alta, toate ilustrând impresionanta zestre edilitară de ultima oră a acestui județ care, prin muncă, și-a cucerit un important loc în constelația județelor de frunte ale țării.

Am admirat, deci, câteva zeci și zeci de fotografii care, prin compoziția și plastica lor, configurează imaginea generală, de ansamblu, edilitară și arhitectonică a unui întreg județ. Între acestea, de exemplu, cele ce-au surprins viața și tumultul străzilor și bulevardelor ce dau contur, încă de pe acum, viitorului centru civic al Hunedoarei. Sau, de nerecunoscut, pentru că a fost reconstruit în întregime, din temelie, după criteriile arhitectonice moderne, tinărul centru al Hațegului în care bătrîn a mai rămas doar traicnicul pod de fier de peste riul Galbena, riu care, mai la vale, spre Călan și spre Mureș, se va uni cu Streiul. Tot nou, din cap pînă-n picioare, și centrul Bradului, acest oraș care se vrea a fi, tot mai mult, un fel de capitală a Țării Moților. De asemenea, ochii ni s-au oprit asupra unei panorame a lacului de acumulare de la Cinciș aflat la doar 10-12 kilometri de Hunedoara, la poalele munților Poiana Ruscăi, un fel de litoral în miniatură al hunedorenilor, loc de odihnă pentru toți cei ce-nfruntă, zi de zi, ceas de ceas, nestinsele flăcări ale cuptoarelor în care clocește, ca o lavă de vulcan, oțelul. Și am mai admirat impunătoarea statuie în bronz a regelui Decebal din fața impresionantului edificiu care este Casa de cultură din Deva. O altă impunătoare statuie a jude-

țului, Palia de la Orăștie, ridicată în marmoră, în chiar mijlocul Orăștiei, gloriificînd cu pioșenie imaginea simbolică a celor trei mari cărturari ai Școlii Ardelene, Samuel Micu, Petru Maior și Gheorghe Șincai. Am fi vrut, alături de aceste două magnifice monumente, să putem admira și o statuie care, dominînd viitorul centru civic al Hunedoarei, să immortalizeze eroica și exemplara muncă a tuturor oamenilor din Cetatea Oțelului, oraș care, să recunoaștem, își merită, cu prisosință, o statuie a sa. Deocamdată, Hunedoara, în afara unui cavaler medieval, din bronz, aflat în virful unuia din turnurile bătrînului castel al Corvineștilor, și în afara unui mic grup statuar așezat în fața intrării principale a Combinatului siderurgic, nu are, totuși, o statuie a sa, o statuie care să semnifice triumful socialismului în acest eroic oraș al țării. Și am mai admirat, în continuare, imaginea aerisită și plină de soarele blînd al toamnei căzînd peste cartierele noi din Valea Jiului, Deva, Hunedoara, Orăștie, Brad, Călan și Simeria, precum și școlile, liceele și casele de cultură ale întregului județ.

Cum să punem, deci, în pagină, această consemnare, în imagini, a întreg județului Hunedoara, a zestrei sale edilitare de ultimă oră? Răspunsul la această întrebare ni l-a oferit chiar autoarea fotoreportajului, colega noastră, Elena Ghera, care, operînd cu ajutorul întrebărilor ce e mai nou și mai frumos și ce i-ar interesa, mai mult și mai mult, pe oameni să vadă, acum, la sfîrșit de sezon estival, în județul Hunedoara, s-a oprit asupra unei ample imagini reprezentînd noul hotel din Deva, purtînd chiar numele municipiului.

Se cuvine să spunem deocamdată despre acest hotel cîteva lucruri. Este cel mai nou din municipiu, are un personal minunat, condus atent și cu grijă pentru liniștea și confortul oaspetilor de către administratorul hotelului, neobosită tovarășă Argentina Danciu și de șeful unității de alimentație publică de aici, admirabilul amfitrion și gospodar Nicolae Deau. E drept că mai sînt unele finisări de făcut. Lifturile încă nu funcționează. În legătură cu acestea vom reveni.

Ne-a invitat mai apoi, prin intermediul fotografiilor, la o plimbare prin celebra stațiune balneoclimaterică de odihnă și tratament Geoagiu-Băi. Vom ajunge, deci, în fața hotelului central al stațiunii, vom intra în hol, la recepție, vom beneficia de puterea tămăduitoare a apelor, vom inota, dacă știm și dacă ne place și dacă avem chef, în apa termală, mereu caldă, a ștrandului, după care vom servi masa într-unul din saloanele hotelurilor din stațiune. Și pentru că, după o masă bună, și mai bună este o mișcare, adică o plimbare, vom bate la pas, în mijlocul naturii, pe aleile și cărările pădurilor de fag și de stejar ce-nconjoară întreaga stațiune, vom purcede la drum.

După cum se vede, fotoreportajul de față se vrea a fi și o invitație pentru a vizita județul Hunedoara și stațiunea Geoagiu-Băi.

Gospodarii județului ne vor spune, firește, bine ați venit, iar noi vă adresăm, în încheiere, drum bun!

VICTOR NIȚĂ
Fotografii de ELENA GHERA

Flacăra. Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 16 20. Întreținere: secția reportaj, social-politic și economic. (Ilie Purcaru, Dumitru Constantinescu, Cornel Nistorescu - 26 00, Ion D. Goia - 25 66); secția cultură-învățămînt (George Arion, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu - 11 57); secția probleme cetățenești, scrisori (Răzvan Bărbulescu, Marșa Nedelea, Emanuel Valeriu - 25 42, Dorin Sălăjan, Mihai Stănescu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu, Alexandru Șerban - 21 30); audiențe - 25 58; sector știință-istorie (N. Grigore Mărășanu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Cici Iordache-Adam - 25 66); secția urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanițoiaia, Oprea Georgescu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan - 21 28, Sorin Postolache, Elena Ghera - 14 53, Dan Birlădeanu, Constantin Dragomir, Dumitru Graur - 21 23, Mircea Popp - 25 69, 20 72, Vasile Mănecan - 25 28); Flacăra-REBUS (Tudor Octavian, secretar responsabil de redacție, Andrei Păsărin, Adrian Mitu, Maria Bogdan, Victor Rădulescu - 20 36); secretar responsabil de redacție - Nicolae Cristache - 21 43; redactor șef adjunct - Nicolae Arsenie - 21 24; redactor șef - 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11226, București, strada 13 Decembrie

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU